

ગુરુ વાર્ષિક ગુણી

ને.સં. ૧૯૩૭ ગુલા

असं बाजं गुथिया सकल जःपिन्त
मिंतुना

PEANUTS

Dharmapath, New Road
Tel.: 4221929, 4246146

असं बाजं गुथि दँपौ १९३७

ब्यबस्थापन कमितिया निर्णयत	डा. मदनदास तुलाधर	४
नेवा: लोक म्ये छगू म्हसीका ...	प्रा. प्रेमशान्ति तुलाधर	१७
विश्वया शान्ति स्वरलिपि	ताराविरसिंह तुलाधर	२६
दाफा प्रशिक्षण	प्रज्ञारत्न तुलाधर	२७
असंया तुलाधर	अमिताम्भ तुलाधर	३०
गुंला बाजं क्लास व नेपालभाषा	दिपक तुलाधर	३४
नेवा: तजिलजि	विनिता तुलाधर	३८
Theravada movement in Nepal	Dr. Reena Tuladhar	४२
उबलय्या लुमन्ति	किपा हना	५२
थौंकन्हे (चिनाखँ)	राज तुलाधर	५९
नेवा: भरी	अर्थ रत्न तुलाधर	६६
तलेजु व उराय्यत्य् स्वापु	कमल रत्न तुलाधर	७२
महाचैत्यय् लुँ सिइगुज्या	कमल शोभा तुलाधर	७६
Sakhapa and Buri Aji	Nilisha Tuladhar	८२
छगू भफलक गुंला पर्वया	उष्णीष तारा तुलाधर	८८
धा: बाजं क्लास	विद्यासागर तुलाधर	९२
बौद्ध ख्यलय् चैत्य	प्रेमहिरा तुलाधर	९८
भगवान बुद्ध गौतम	लक्ष्मीहीरा तुलाधर	१०४
Krishna Gautami	Prajula Tuladhar	१०६
Gunla Festival	Dr. Gyanendra Tuladhar	११४
स्वयम्भुइ वइपि बाजं खलःया धलः ६	राजेन्द्र तुलाधर	११७

देव: किपा : थुगुसिइ सकिमिला पुन्हि कुन्हु न्हूकथं दयेकूगु हलमन्दि ब्यज्याया किपा (प्रदीप तुलाधर)
Cover Photo: Halmandi display at Asan on the last day of hymn singing Dapa Music Fest (Pradeep Tuladhar)

ने.सं १९३६/३७ स खिचापुखू (धालासिक्व) या भाजु अमिताम्भ तुलाधर थाकुलि नापं २७ म्ह पाला: असनय् व स्वयम्भुइ दापा व गुंला बाजं थानाया लुमन्तिस थुगु दँपौ सफु पिकानागु जुल। ब्यवस्थापक - जुजु रत्न तुलाधर, गवाहालि : राजेन्द्र तुलाधर, पिकाक - असं बाजं गुथि, असं, यै। पिकाना दँ - ने.सं. १९३७।

ASAN BAJAN GUTHI YEARBOOK 2017

This yearbook has been published by Asan Bajan Guthi to commemorate the annual hymn singing and religious music fest held at Asan and Swayambhu known as Dapa and Gunla Bajan. The turn to organize the festival passes among a committee of 12 elders. Elder Amitambha Tuladhar of Khichapokhari (Dhalasiko) and his group of 27 members arranged this year's edition.

Production Management : Juju Ratna Tuladhar, Assisitant : Rajendra Tuladhar
Publisher: Asan Bajan Guthi, Asan, Kathmandu. Year of Publication: 2017.

ASAN BAJAN GUTHI

facebook : facebook.com/asonbajanguthi
email : asonbajanguthi@hotmail.com
url : www.asonbajanguthi.org

ARROW
USA • 1851

ARROW
USA • 1851

Available at: Arrow Store, Durbar Marg, Kathmandu. PH: +977 1 4222503

arrow@bigapplenepal.com
www.facebook.com/arrowktm

जुरां वाङ् गृहि

१२ म्ह पाःला: थाकुलि (पा: कथं)

१) डा. त्रिरत्नमान

२) गौतमकाजी

३) अनिलरत्न

४) हर्षविरसि

५) चैत्यरत्न

६) मानरत्न

७) द्रव्यमानसि

८) अमिताम्भ

९) सुशिलमान

१०) चन्द्रविरसि

११) जुजुरत्न

१२) डा. मदनदास

(ब्यवस्थापन कमिति)

नाय:

भाजु द्रव्यमानसि तुलाधर
गैत्तिधारा । फोन : ४४३४५३३

न्वकू

भाजु डा. त्रिरत्नमान तुलाधर
बागबजार । फोन : ४२२४९१०

छ्याङ्जे

भाजु डा. मदनदास तुलाधर
थापाथलि । फोन : ४२२४३६०

दांभरि

भाजु अमिताम्भ तुलाधर
खिचापुखू । फोन : ४२३११५४

ब्वाहालि दांभरि

भाजु मानरत्न तुलाधर
बोधिचुक । फोन : ४२४९५९७

जुरां वाङ् गृथि

दुजःपि

भाजु जुजुरत्न तुलाधर
ज्याथा । फोन : ९८५१०७१०३१

भाजु गौतमकाजी तुलाधर
भोताहिति । फोन : ९८५१०७५१५८

भाजु चैत्यरत्न तुलाधर
कमलाछि । फोन : ४२२१७४९

भाजु अनिलरत्न तुलाधर
पुतलिसडक । फोन : ४२३८१२३

भाजु हर्षविरसि तुलाधर
न्हयोखा । फोन : ४२६००८५

भाजु चन्द्रविरसि तुलाधर
भुइजःसि । फोन : ४३७९७५०

भाजु सुशिलमान तुलाधर
किसिध्वाका । फोन : ४३८०२९१

ଶ୍ରୀ କଣ୍ଠ ପାତ୍ର

ब्यास्थापन कमिति मुँज्याया निर्णयत ने सं. ११३६/११३७

मिति : २२ माध्य, २०७३

- १) व्यंपाःलाः थकालि भाजु द्रव्य मानसिं तुलाधरजुं वय्कलं दच्छियंक पाःफया दिइबलय् विभिन्न ज्याभवःत न्यायेका बलय् खर्च जुउगुया ल्याःचाः पेस याना दिल । वय्कःया पालय् पारु भोजय् रु.३,६७,०००- तका नापं मुक्कं रु.१५,३७,२५०- तका खर्च जुउगु खनेदत ।

२) थुगसिया नासः पुजा भोय्या ल्हापं रु.३५०- तका कायेगु निर्णय जुल ।

३) भीगु मूल कोष बल्लाकेत पाःलाः थकालि नापं असं बाजं गुथि व्यवस्थापन कमितिया नायो भाजु द्रव्य मानसिं तुलाधरजुं वंगु पारु भोय् कुन्हु रु.३१ लख तका दांया चेक असं बाजं गुथि व्यवस्थापन कमितिया दांभरि अमिताभ्म तुलाधरजुयात लःल्हाना दिल । वय्कलं भीगु मूल कोष बल्लाकेत उलि मछि दां मूल कोषय् तया सहयोग याना दिइगुलिं वय्कःयात सकल पालाः थकालिपिसं यक्को यक्को सुभाय् विया दिल ।

४) आःवया भीगु मूल कोषय् जम्मा रु.१ करोड ११ लख तका दां दुगु जुल । भीसं पाःलाः तयत दच्छिया रु.४ लाख दां फुजं विया वया च्वनागुलि थुगु दँ निसें रु.८ तका लख विइगु निर्णय जुल ।

५) भीगु मूल कोष बल्लाकेत भीके आर्थिक श्रोत मदु । मूल कोषय् संचित दां दक्को भी गुथियारपिनिगु सहयोगं जक मुंकागु खः । भीसं लिपा तक्कया विचा याना मूल कोष बल्लाका यंके माःगु दु । उकिया लागि भीसं दँय्दसं प्रति गुथियार रु.२०० तका दां उथे याना वयागुलि थथे दँय्दसं उथे मयासे आःयात प्रत्येक पाःलाः खलःपाखें रु.२ लख अथवा प्रति गुथियार रु.१० हजार मल कोषय् तयेगु बारे पाःलाः थाकुलिपिसं थःथःगु गुथियारपिंके छलफल याना मेगु मुँज्याय् निर्णय यायेगु व्वःजित । थथे यायेत पाःलाः खलःतयूत समस्या मजुइ फु, छाय् धा:सां अप्पो पालाः खलःतय् थःथःगु मूल कोष दयेका तःगु दु ।

६) दाफा बाजं स्यनेगु, अथेहे गुंला बाजं स्यनेगु व मेमेगु विषयलय् छलफल यायेत असं बाजं ग्वाहालि पुचःया ज्यासना पुचःया पदाधिकारिपं नाप असं बाजं व्यवस्थापन कमितिया मेगु मुँज्याय् छलफल यायेगु निर्णय जुल ।

मिति : ७ फागुन, २०७३

मिति २२ मार्गशीर्ष, २०७३ बलय् च्वांगु असं बाजं व्यवस्थापन कमितिया मुँज्याया निर्णय कथं असं बाजं रवाहालि पुचःया ज्यासना पुचःया नायोनाप मेपि पदाधिकारिनापं खळ्हाबला याना क्वय् वियातःकथं निर्णय जउग् जल ।

- १) दाफा बाजं स्यनेगु लागि द म्ह भी गुथियारपिसं गवाहालि पुचःनाप सम्पर्क याये धुंकुगुलिं वयूकःपितं गुथियार भाजु प्रज्ञारत्न तुलाधरया संयोजकत्वय् दाफा बाजं गुरु धर्म मनिकार पाखें याकन हे दाफा बाजं स्यनेगु व्यवस्था यायेगु निर्णय जुल। हप्ताया स्वकः स्यनेगु कथं दाफा बाजंगुरु धर्म मनिकारयात महिनाया रु. १०,०००- बिझगु नं निर्णय जल।

- २) अथेहे गुंला बाजं गुरु ललित काजि तुलाधरया संयोजकत्वय् १५/२० म्ह गुथियारपिन्त याकन है गुंला बाज थायेगु स्यनेगु व्यवस्था यायेगु निर्णय जुल ।
- ३) ग्वाहालि पुचःया सदस्यपिन्त विभिन्न ज्याभवलय् सःतेत कार्डनापं SMS नं यायेगु व्यवस्था यायेगु निर्णय जुल ।
- ४) असं बाजं गुथिया विभिन्न ज्याभवलय् गथेकि - दाफाया मतपुजाबलय्, ममचा नकेवलय्, नासःपुजा भोजय् मुख्य याना लच्छयंकं दाफा थाइबलय् बरोबर वया ग्वाहालि याःपि गुथियार व ग्वाहालि पुचःया सदस्यपिन्त सःतेगु निर्णय जुल । अथेहे गुंला लच्छ स्वयम्भु द्यःया थाय् तुतः व्वना, गुंला बाजं थाना व स्वयम्भु द्यःया थाय् बरोबर वया सहयोग याःपि गुथियार व ग्वाहालि पुचःया सदस्यपिन्त (हाजिरया आधारय) गुंला बाजंया मतपुजाबलय्, ममचा नकेवलय् व मुख्य याना पारुभोजय् सःतेगु निर्णय जुल ।

मिति : २६ असार, २०७४

- १) मिति ७ फागुन, २०७३ कुन्हु असं बाजं व्यवस्थापन कमिति व असं बाज ग्वाहालि पुचःया ज्यासना पुचःया पदाधिकारितनाप च्वंगु मुँज्याया निर्णयकथं दाफा बाजं थायेगु द म्ह गुथियारया छेंजःपिन्त स्यनेगु ज्या: जुयाच्वंगु व अथेहे ४०म्ह गुथियारया छेंजःपिन्त गुंला बाजं थायेगु स्यनेगु ज्या: जुयाच्वंगु थुगुसिया पाःला: थकालि भाजु अमिताम्भ तुलाधरं जानकारी विया दिल ।
- २) मिति २२ माध, २०७३ बलय् च्वंगु असं बाजं व्यवस्थापन कमितिया मँज्याय् मूलकोष वारे जुउगु निर्णय कथं भीगु मूल कोष बल्लाकेत असं बाज गुथिया गुथियारपिंपाखे म्हतिं रु.१०,००० तका उथे यायेगु निर्णय जुल नापं आवंति दँय्यदसं प्रति गुथियार रु.२०० तका दां उथे याना वयागु रोके यायेगु नं निर्णय जुल । थथे उथे यायेगु धेवा फयांफक्व थुगुसिया गुंला दुने मूलकोषय् जम्मा यायेगु कुतः यायेगु पाःला: थकालिपिंसं सकारे यात ।
- ३) थुगुसिया निसला छाय् भोय् या ल्हापं थ्वयां न्त्यःयागु दँ उथे यानागु ल्हापं सरह रु.४३०/- व रु.२०/- स्वांपा: नापं जम्मा रु.४५०/- ल्हापं उथे यायेगु निर्णय जुल ।
- ४) कर्णद्विपय् सी दिकेगु छेंया न्त्यःने च्वंगु भुखाय् व्यया दुना जिर्ण जुउगु थासय् सकसितं छिनिगु कथं सुं नं दिवंगत जुइबलय् विचा: हायकेगु, न्हयन्हया ज्या:, लोःचा:, धःसु, निम्बः, अथेहे लत्या, खुला, दकिलाया पुजा यायेगु निसें पाँहा व्वना भोय् आदि यायेत छिंक योगम्बर गुथि व यें महानगरपालिकां संयुक्तरूपं दयेके त्यंगु छेंयात आर्थिक ग्वाहालि यायेत इनाप या:गुलि असं बाजं गुथिया सकल गुथियारपिन्त उकथं सुविधा दइगु जुउगुलिं असं बाजं गुथि पाखे रु.२ लख तका विया ग्वाहालि यायेगु निर्णय जुल ।
- ५) असं बाजं व्यवस्थापन कमितिया ल्यू दांभरि पदय् आवं लिसें पाःला: थकालि भाजु मान रत्न तुलाधर जुइगु निर्णय जुल । ◆

ने.सं. ११३६/३७ दँया पाः धालासिक्वया पाःला: थाकुलि भाजु अमिताम्भ तुलाधर पाखे दच्छयंकया ज्याभवः सुथालाक न्त्याका दइगुलि वय्कःयात व्यवस्थापन कमितिपाखे यक्को सुभाय् वियाच्वना । अथेहे ने.सं. ११३७/३८ या पाः किसिध्वाकाया पाःला: थाकुलि भाजु सुशीलमान तुलाधरयात लःल्हाइगु जुल । न्हूपा: काइम्ह पाःला: थाकुलि भाजु सुशीलमान तुलाधरयात थःगु पालय् ज्याभवः बालाक याना वने फयेमा धका: भिंतुना देछ्वाया च्वना ।

अथं घाजं गुथियात् छुनुगलंनिथैं शिंतुना

छिकपिन्त थन न्हचथना तयागु छुं सामानत मालेवं जिमि थाय् भासँ

जिमि थाय् दुगु सामानत

छँ दयेकेत मदयेकं मगाःगु

हिमाल आयरन एण्ड स्टील प्रा.लि. परवानीपुरय् दयेक्कूगु

हिमाल स्टील Rod व TMT Rod

स्पेन व सिंगापुरं भिक्केयाना तयागु भुतुलिइ तयेगु स्टेनलेस स्टील सिंक,
व

छँयात माःगु समुद्रपारं भिक्केयाना तइगु
सलांसः किसिमया प्लाष्टिकवयर या निति

बसुन्धारा इम्पोर्ट्स

पंचकुमारी हाउस

मैतिदेवी चोक

फोन : ४४१४४६२, ४४१९६३८ फक्याक्स : ४४२१२६६

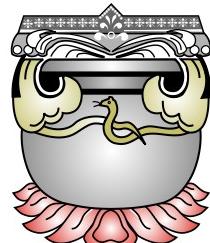
E-mail : biren@mos.com.np

पा.थ. अमिताभ

असं बाजं गुथि सुथांलाकक न्याकेत
जिमिगु पालय् ब्वाहालि यानादिइपि
सकलसित ढुनुगलंनिसे
सुभाय् बियाच्वना

पाःला: थाकुलि अमिताभ तुलाधर नापं
२७ म्ह पाःलापिं

ने.सं. ११३६/३७

रत्नदेवी

सुनिलरत्न

पन्नारत्न

दिलशोभा

सूर्यमान

स्वयम्भुरत्न

प्रविन

सचिनकाजी

रोशन

प्रज्वल

विजय

पद्मकाजी

सानुराजा

प्रदीपरत्न

तिर्थमान

मंगल

प्रशारत्न

महेशराजा

विनोदरत्न

रत्नसम्भव

अनिलरत्न

माणिककाजी

विद्यामान

रोमीरत्न

विनोदरत्न

बिरेन्द्रकाजी

मान्यता संरक्षण शिक्षाय् स्तरीयता थ्वहे खः जिमिगु स्कूलया विशेषता

थौंया मस्त कन्हय्या थीगु नगु खः
उज्ज्वल सुर्य व सिद्धगु चन्द्र नं खः ।

असं बाजं गुथिइ नेसं १९३७ य् न्हू बाजं स्यनादीपिं व न्हापा सयेके धुंकूपिं
झीगु ब्वनेकुथिया पुलांपिं ब्वनामि लिसें नेवाः विन्तर क्याम्पय् ब्वतिकाःमिपिन्त
बांलाक बाजं सयेका असं बाजं गुथिया ज्याभ्वः
भःभः धायेक चन्हयाका तये फयेमा धकाः भिंतुना बियाच्वना ।

प्रनुज तुलाधर
UKG 2005/06

प्रितिशा तुलाधर
UKG 2005/06

आश्रय तुलाधर
UKG 2006/07

प्रतिकरत्न तुलाधर
UKG 2007/08

मतिना तुलाधर
UKG 2008/09

सौष्ठव बिरसि तुलाधर
UKG 2008/09

श्रेया तुलाधर
UKG 2008/09

प्रनित तुलाधर
UKG 2009/10

विदित तुलाधर
UKG 2009/10

बरदा/मोक्षदा तुलाधर
UKG 2009/10

लूजः तुलाधर
UKG 2011/12

आहना तुलाधर
UKG 2012/13

मलसा तुलाधर
UKG 2013/14

रुनित शाक्य/सिद्धार्थ/सरभव तुलाधर
Newa Winter Camp 2015

मान्यता नवाह ल्लंगालिरा द्वात
Modern Newa English School

Durbar Marg,
Kathmandu
Phone: 4249350

ने.सं. ११३६ जलाथ्वः पारु

पाला थाकुलि द्रव्यमानसि तुलाधरपाखे
पाला: थाकुलि अमिताभ तुलाधरयात
गैनिहिधाराया छैस गुलां बांजया पाः लःल्हाना
दिह्वगु जुल ।

ने.सं. १९३६ कौलाथ्वः कतिपुन्हि निरसे
असनय् अन्नपूर्ण अजिमा द्यःया
न्त्योने ढाफा शुरु जुया ने.सं. १९३७
कछलाथ्वः सकिमिलापुन्हि कुञ्जु
हलिमज्जिं ब्बया ववचायेकागु जुल ।

ने.सं. ११३७ कछलाथ्वः पारु कुन्हु
न्हूद्देया न्याली नापे असं बाजं गुथि
पाखे नं ब्वति कया देय् चाःहिलागु
जुल ।

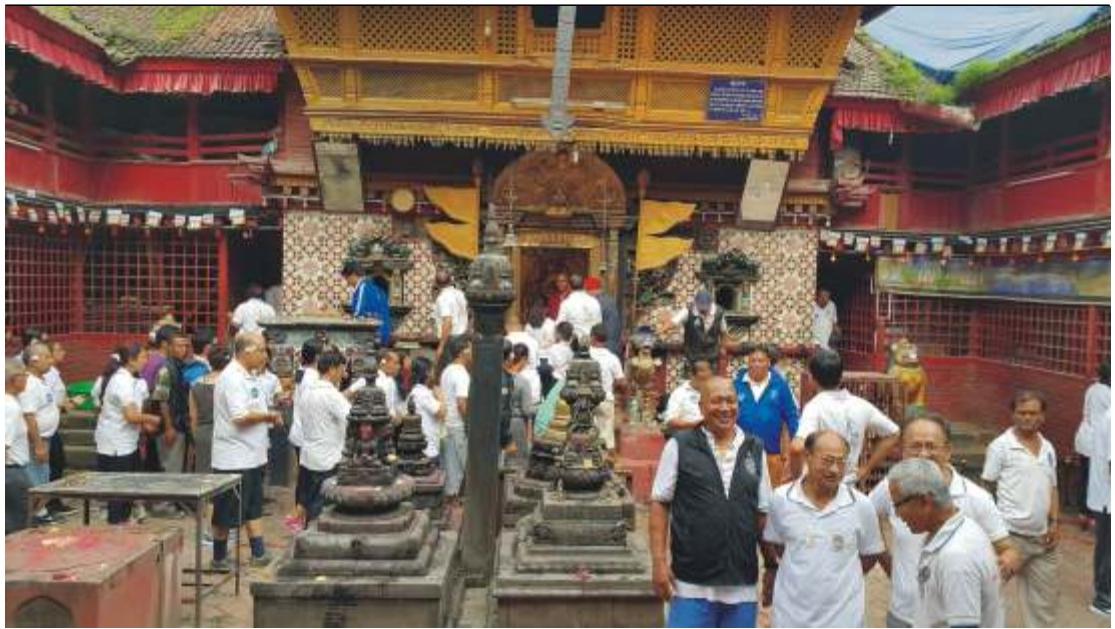
दाफा थायेगु इवलय् ममचा
नयेगु दिं कुन्हु खुवा, तरकारी व लाया
ममचाया परिकार

ने.सं. १९३७ गुला लच्छि सुथ न्हापा
स्वयम्भु महाचैत्यस घो पुज्याना तुतः
बना बाज थाना या हुँ लूत

ने.सं. ११३७ गुलागा: सापारु कुन्तु
बहीघो स्वःवनेगु इवलय भगवान
बहाल व धालासिकीय ब्वारा थाना
चंपि असन बाजं खलः ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਸਕ੍ਰਤਿ ਵ ਪਰਮਪਰਾ ਬਲਨਾਟਵੰਗ

ਆਸ਼ ਬਾਜ਼ਾਂ ਗੁਣਿ

ਅੰ ਅੰ ਧਿਸਿ ਲਾਨਾ: ਵਨੇ ਫਹੇਮਾ

Platinum Studio

State-of-art studio with well design acoustic design

House No. 85, Bhulaan Marg, Ganabahal

Tel: 977 01 4266485

Email: aniltuladhartnt@hotmail.com

www.platinumstudioktm.com

असं बाजं गुणियात भिंत्ना

मुद्दती
१ वर्ष १२%
२ वर्ष १२.५%
३ वर्ष १३%

बचत
८%
दैनिक

व्यापारिक त्यासा
आवासिय त्यासा

शेयर त्यासा
मुद्दती रसिद धितो त्यासा

मिलन बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

ह्वना छेँ पाको न्यूरोड, येँ नेपा:

फोन ल्याः - ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, पर्याक्स : ४२१६१६७

असं बाजं गुथिया सकल जःपिन्त जिमिगु भिंतुना

Optic Centre

22/234 Khichapokhari
Kathmandu, Nepal
Tel.: 4222055

...The Clothing Store

Shop No.: 220
Bishal Bazar
Kathmandu, Nepal

visuals
... THE OPTICAL SHOP

Shop No.: 228
2nd Floor Bishal Bazar,
New Road, Kathmandu, Nepal
Tel.: 4228075

*Best wishes to
Ason Bajan Guthi*

**CENTRAL
BARCODE TECHNOLOGIES**

Barcode label
printers

All types of
barcode scanners

DVR with CCTV
cameras

Finger printer
Attendance

Receipt
printer

barcode label
paper rolls &
receipt paper roll

Touch POS
Computer

For trade inquiry :-

**Central Market Building
Khichapokhari
Kathmandu, Nepal
Mobile : 9841206736 / 9801118842
Phone : 4223343 / 4220151
centralbarcodetechnologies.com**

असं बाजं गुणिया कार्तिक लच्छि ढाफ बाजं थायेगु इवलय् असंभलु अजिमाया न्ह्योने

नेवाः लोक म्ये छगू म्हसीका

प्रा. प्रेमशान्ति तुलाधर
हितिमंगः

१. पृष्ठभूमि

लोकं लोकया नितिं रचनायाःगु साहित्य हे
लोक साहित्य खः । लोक साहित्य मूलरूपं
अलिखित जुइ गुगु मौखिक परम्पराय् न्ह्यानाच्चंगु
जुइ । लोक साहित्यया छगू महत्वपूर्ण पक्ष लोक
म्ये नं खः । लोक म्येया सिर्जनाया मूल आधार
लोकया निश्चल मनया भाव बिचाया उद्वेग
तथा उद्बोधन खः । उकिं छुं नं जाति वा
समुदायया लोक म्येय् व समुदायया जीवन शैली,
आचार बिचार जक मखु व समुदायं इतिहासया
क्रमय् भोगय् यायेमाःगु अनेक अनुभव अनुभूतित
नं उलि हे लेहेपुया च्वनी ।

स्वनिगःया आदिवासी नेवाःतयगु लोक
जीवनया छगू गरिमामय पक्ष लोक म्ये नं खः ।
लोकं लोक लसय् लोक भावनायात अभिव्यक्त
यानाः हालीगु म्ये हे लोक म्ये खः । मूलतः
नेवाःतयगु व्यवसाय कृषि जूगु तथा सामूहिक
जीवन हनेगु अमिगु जीवन पद्धति जूगु कारणं
नेवाःत लोक म्येया ख्यलय् आपालं समद्ध जूगु दु ।
लोक म्ये धयागु हे तत्कालिन छुं घटना वा स्थितिं
यानाः लोकया नुगलं पिज्वयेकूगु अभिव्यक्ति जुइगु
कारणं नेवाः लोक म्येय् नं नेवाः जीवनया भूगोल,
इतिहास, समाज, धर्म, संस्कृतिया किचः जक
लानाच्चंगु मजुसे इतिहासं च्वयेमफुगु, साहित्य
ब्येमफुगु गुलिखय् नेवाः अझ नेपाःया लोक

जीवनया घातप्रतिघात नं दुर्ध्यानाच्वंगु दु । जि
वयाःला लच्छ मदुनि, सितलामाजु, रानी
विजयालक्ष्मी, संसारया कारण आदि लोकम्ये
थज्याःगु हे लोकया निर्भिक, निसंकोच
अभिव्यक्तिया दसु खः ।

२. लोक म्येयात लिखित रूप्य् तयेगु कुतः :

लोक म्ये मूलतया मौखिक परम्पराय्
न्त्यानाच्वनीगु खया नं नेवा: इतरया जनतायात
म्हसीके बीगु तथा थ्यया संरक्षण सम्बद्धनया नितिं
मौखिक रूप्य् न्त्यानाच्वंगु नेवा: लोक म्येयात
मुनेगु व प्रकाशन यायेगु ज्या नं जुयावःगु दु ।
थज्याःगु ज्याय् दकले न्हापां न्त्यचूपिं विदेशी
विद्वानपिं खः । डानियल राइटं इ.सं १९३३ स
सम्पादन याना: पिकाःगु *History of Nepal* सफुती
गुणानन्द व शिवशड्कर मुन्सीपिनिगु ग्वहालिं
न्यापु नेवा: म्येयात अंग्रेजी भाषं अनुवाद याना
दुर्ध्याकूगु दु । अथे हे रुसया सेन्ट पिटर्सवर्ग
विश्वविद्यालय पिकाःगु प्रो.मिनायफया श्रीलंका व
भारत भ्रमण नांगु सफूया स्वंगु अध्यायस नेपाल
धैगु उपरिषष्कय् मिनायफ नेपा: वःबलय् मुंका
यकूगु छु नेवा:म्येया भावार्थ न्त्यव्ययातःगु दु
(श्रेष्ठ, ने.सं १९०६: १३) । तर थुपिं निपु य्यपु म्ये
जक जुल । धाथें नेवा: म्येया संकलन पिकायेगु ज्या
राणा शासनया अन्त प्रजातन्त्रया प्रार्दभाव लिपा
तिनि जुल । देशय् प्रजातन्त्र पश्चात नेपाली
जनमानसय् नं नवीन चेतनाया उद्बोधन जुलसा
थःथःगु भाषा, साहित्य, संस्कृति संरक्षण सम्बद्धन
यायेगु पाखें नं तत्कालिन जागरुक युवातय्युगु मन
क्वसाल । थ्वहे कथं नेवा: लोक म्येयात न मौखिक
परम्पराय् जक लिमकुकुसे लिखित रूप्य् तयेगुया
नापं थ्यया चर्चा परिचर्चा यायेगु ज्या नं न्त्यात ।
थज्याःगु ज्याय् अग्रसर जुया: तःजिगु योगदान
वियादीपिं विद्वानपिं मध्ये भाषा जवा: मानदास
तुलाधर तथा भाषा निभा: प्रेमबहादर कसाःपिनिगु
नां अग्रपत्तिइ दुर्ध्याइ । ख्यतला दकले न्हापां नेवा:
लोक म्येया संकलन पिकायेगु ज्या न्हापां भाजु
ठाकुरलाल मानन्धरं यानादीगु खः तर थथे खयानं
वय्कलं पिकादीगु पुलांगु म्ये (ने.सं १०७२) नांगु
सफुती दुर्ध्याःगु ५६ म्ये मध्ये ४४ म्ये ला मानदासं

मुंकादीगु खः । मेगु १२ म्ये जक ठाकुरलालं
मुंकादीगु खः । थ्वयां लिपा मानदासं थःम्हं है मल्ल
शाहकालया म्येया नामं ५७ म्येया संकलन याना:
ने.सं १०७७ स पिकादिल । थ्वयां लिपा हानं ने.सं
१०८७ स थ्यकःया हे ८६ म्ये दुगु पुलांम्ये निगूगु
व्व पिदन । अथे हे थ्यकःया हे ४३ म्ये दुर्ध्याःगु
पुलांगु म्ये स्वंगूगु व्व नं ने.सं १०८८ स पिदन ।
वय्कः मदये धुंका: चित्तधर हृदयजुं काशीनाथ
तमोटया सम्पादनय् वय्कलं हे मुनादीगु ७५०
दुर्ध्याका: पुलांगु म्ये मुना नामं नेवा: लोक म्येया
संकलन पिकाया दिल । थुकथं मानदास तुलाधर
छम्हस्यां जक नं थायथासय् वना: १००० मयाक
म्ये मुना: नेवा: म्येया धुकू जायेका थकादीगु दु ।
अथे हे नेवा: लोक म्ये संकलन यायेगुली महत्वपूर्ण
ज्या यानावंम्ह मेम्ह विद्वान खः प्रेमबहादुर कसाः ।
वय्कलं थीथी श्रोतपाखें म्ये मुंका: म्येया सफू जक
न्यागूलिं मयाक पिकाया थकादीगु दु गुगु खः –
मतिनाया म्ये, बाखंम्ये, नासःद्यःया म्ये,
देवदेवताःपिनिगु म्ये तथा प्रसाद । वय्कलं
पिकायादीगु म्येया सफुती केवल म्ये जक दुर्ध्याकेगु
यानामदीसे म्ये सम्बन्धी तसकं ज्या ख्यलय् जूगु
भूमिका नं दुर्ध्याकेगु यानादीगु दु गुगु नेवा: लोक
म्ये अध्ययन यायेगु नितिं तसकं मूवंगु जोलं जूगु
दु । वय्कःया बाखं म्ये नांगु सफू पिदसेलि उकी
दुर्ध्याकातःगु ग्यसुयंगु भूमिकाया आधारया
आख्यान तत्व दुगु म्येयात बाखंम्ये धायेगु प्रचलन
वःगु खः ।

अथे हे नेवा: लोक म्येयात अन्तराष्ट्रिय
ख्यलय् म्हसीके बीगु ज्याय् अतिकं महत्वपूर्ण
भूमिका मिहतादीम्ह मेम्ह विद्वान खः अष्ट्रियाया
सिगफ्रेड लीनहार्ड । वय्कलं ‘नेवारीगीतिमंजरी’
नांगु सफू पिकायादिल गुगु सफुती ठाकुरलाल
मानन्धर तथा मानदासं पिकाःगु पुलांगु म्ये भाग
१, २, ३ स दुर्ध्याःगु १०० पु म्येया अंग्रेजी भाषं
अनुवाद नापं थुपिं म्येया व्याख्या, विश्लेषण,
तुलना तथा वर्गीकरण तकं यानातःगु दु । वय्कलं
लिपा हानं थुगु सफूया छु अंश लिकया: *Songs of Nepal*
नामं निगूगु संस्करण नं पिकायादिल ।
थ्यकःपिं बाहेक नैवा: लोक म्ये मुनेगु ज्याय् ल्हा:
न्त्याकादीपिं मेपिं विद्वानपिं खः – जनकलाल वैद्य,
छत्रबहादुर कायष्ठ, काशीनाथ तमोट, आदि ।

कार्तिक लच्छ ढाफा थाना सकिमिला पुन्हिकुन्हु हलिमलि व्यया: ज्याइङ्वः क्वचायेकीन् खः

३. नेवा: लोकम्येया विशेषता

नेवा: लोक म्येया विशेषतायात थुकथं व्येद्धिं –

३.१ पुलांगु नेवा: लोकम्ये लिखित रूपय् मखुसे श्रुति परम्पराय् न्त्यानाच्वंगु खः । लिपा वया: जक छुं लोक म्येयात लिपिवद्ध यायेगु ज्या जूगु खः ।

३.२ नेवा: लोक म्येया रचयितापिसं थःपिनिगु ना न्त्यथनेगु यानावंगु मदु बरु गुलिं च्चमिपिसं गद्दिनसीन शासकपिनिगु ना न्त्यथनेगु यानावंगु दु । थुकिं याना: उगु लोक म्येया रचनाकाल सीकेत अःपुका व्यूगु दु ।

३.३. लोक म्ये लोकया रचना तथा लोकं हालीगु खया नं लोक म्ये विभिन्न राग तालाय् हालेगु यानातःगु दु ।

३.४ लोक म्ये विभिन्न राग तालय् हालेगु यानातःगु खया नं थुकी अलंकृति शैलीया प्रयोग जुयाच्वंगु मदु । सहज व स्वभाविकरूप भाव प्वंकेगु नेवा: लोक म्ये विशेषता जूगु दु ।

३.५ लोकम्ये धयागु हे मौखिक परम्पराय् न्त्याच्चनीगु जूगलिं लय् वहे जुया नं छगू थासय् हालीगु म्ये व मेगु थासय् हालीगु म्येया गेडा धाःसा पाःगु खनेदु ।

३.६ धेवाया लोभं पदया लोभं सुं शासकतय्गु वा सामन्ततय्गु स्तुतिगान यानातःगु लोक म्ये नेपालभाषाय् खनेमदु बरु थ्वया पलेसा अमिगु कुकृतियात निर्भिक निडररूपं उलाः क्यनेगु यानातःगु म्ये दु ।

३.७ अप्वःथें रचना जूगु साल न्त्यव्ययातःगु लोक म्येय् तप्यंक न्त्यव्ययेगु मयासे प्रतिकात्मकरूप न्त्यव्ययेगु याना तःगु दु गुगु अःखतं पुइकाः व्वनेमाः गथे ‘जय नमो श्री बुद्ध भगवान’ नांगु म्येय् - वन गज रत्न साल धकाः न्त्यव्ययातःगु दु गुकिया अर्थ वन ४, गज ८, रत्न ९ = ने.सं ९८४ खः ।

४ नेवा: लोक म्येया ब्वथला :

नेवा: परम्पराय् ब्वलंगु लोकम्येयात समय (ऋत), जात्रा, पर्व, मेला, उत्सव आदि विभिन्न ब्य् ब्वथला अध्ययन याय्द्धिं ।

४.१ धार्मिक : नेवा लोकम्ये मध्ये धर्मय् आधारित म्ये हे संख्यात्मक रूपं दकलय् अप्वः दु । धार्मिक मूल्य मान्यता मस्यनेमा धैरु हेतुं रचना यानातःगु थज्याःगु लोक म्येय् देवदेवीपिनिगु पराक्रम, अमिसं असत्यया विरुद्धय् सत्यया पक्षय् प्राप्त याःगु विजया वाखं, अमिगु रूपगुणया वर्णन आदि समावेश जुयाच्चंगु दु । अथे हे धर्म संस्कृतिनाप सम्बन्धित, नखःचख, थीथी पर्वया इलय् नं लोकं भजन, स्तुति, प्रार्थना, आरतीम्ये आदिया रूपय् नं धार्मिक लोकम्ये हालेगु याः । चण्डेश्वरी स्तोत्र, भिमसेनया स्तोत्र, करुणामय स्तोत्र आदि थुकिया छुं दसु खः ।

४.२ भजन/चर्या गीत : नेपालमण्डल दुने नेवा: समुदायया थःगु हे मौलिकता दुगु सांगीतिक पद्धतियात दाफा म्येया नामं परिचित जूगु दु । दाफा म्येय् देवदेवी, गुरु एवम् श्रद्धेय पात्रतयगु अद्वितीय गुणयात कया: म्ये हालेगु वा भजन यायेगु याइ । थज्याःगु भजन विशेष यानाः उपदेशात्मक, चेतनामूलक व वर्णनात्मक जुइ । थौंतक नं स्वनिगःया त्वाःत्वालय् प्रभुखदेवदेवीपिनिगु लिक्कसं च्चंगु फल्ल्वा सतलय् अनया बुढापाकात मुनाः सुथय् बहनी वाजागाजा थानाः भजन यायेगु चलन दनि । थथे हालीगु भजनत विशेष यानाः न्हापा मल्ल जुजु लानीपिसं रचना यानातःगुया नापं सर्वसाधारणं रचना यानातःगु म्ये जूगु दु । थुपिं भजन म्ये बाहेक न्हापानिसं बौद्ध समाजय् प्रचलित चचा म्ये नं खः । बौद्ध नेवा:तय् दिक्षा बिइगु इलय् अथे हे आगमय् जुइगु ततःधंगु पुजाय् चचा प्याखंया नापं चचाम्ये हालेगु नं परम्परा दु । तर थज्यागु म्ये प्याखं पिनेयापिंत क्यनेगु न्यंकेगु याइमखु । अथे हे भगवान बुद्धया उपदेश कनेगुया नापं मेमेगु ज्ञानगुणया खं कनेगु उद्देश्यं ज्ञानमाला भजन वि.सं. १९९४ सालनिसं संगठित रूपं स्वनिगः लगायत थीथी थासय् बौद्ध भजन हालेगु नं यानावयाच्चंगु दु ।

४.३ संस्कारत म्ये: जन्म, व्रतबन्ध, बा:रा, इहिपाः, बुराबुरी जंक्व आदि संस्कारगत ज्याख्यं नं थः उपाशय देवदेवीपिंत आराधना यानाः संस्कारयाम्ह मनूया मंगल जुइमा धका: गुरुजु द्यःभाजुपिसं मंगलाचरण हालेगु मंगल धुन हायकेगु चलन नेवा: समुदायलय् दु ।

४.४ नखःचखःबलय् हालीगु म्ये : नेवा:तय् थीथी नखःचखःबलय् जक हालीगु विशुद्ध लोक म्ये नं दु । थज्याःगु गुलिं म्येय् नखःचखःनाप सम्बन्धित देवदेवी, खाद्यवस्तु, थीथी स्वा आदिया तक नं वर्णन दु । गथे – कागे अष्टमीनिसं कार्तिक पुन्हितक मालश्रीम्ये हाली । पाहांचःन्हेबलय् धातु म्ये हालीसा होलीया इलय् होलीम्ये हालेगु परम्परा दु । अथे हे यःमरिपुन्ही कुन्हु मचात मुनाः यःमरी च्वामू म्ये हालाः छेँय्छेँय् यःमरी फवंवनीगु चलन थौंतकं दनि ।

४.५ कार्यगत म्ये: छुं नं ज्या यायेबलय् भचा भासुलनेत वा त्यानुलंकेत मानसिक सन्तुलनका लागि सुमधुर संगीतया नं आवश्यक जुइ । थज्याःगु इलय् थःगु ज्याख्नाप स्वानाः लोक म्ये हालेगु नेवा:तय् नं चलन दु । नेवा:तय् गु मू व्यवसाय कृषि जूगु कारणं कार्यगत म्येया भवलय् सिनाज्या सम्बन्धी म्ये हे दकलय् अप्वः दु । थज्याःगु लोक म्येयात क्वय् वियाकथं अध्ययन यायेछिं -

४.५.१ सिनाज्या म्ये : स्वनिगलय् जेठ/असार महिनाय् वा पिइगु याइ । थ्व हे कथं सिथि नखः निसे सापारुतक सिनाज्या नाप स्वापु दुगु सिनाज्या म्ये हाली । थुपिं म्ये विशेत हासि ख्यालियागु जक मजुसे विरह वेदनायागु नं जुयाच्चनी । थथे सिनाज्या म्येया लसय् लोकं थःगु दुःख सुखया नापं थःगु नुगलय् थ्यूगु भाव भावनायात निर्भिक निसंकोच प्वकेगु यनातःगु दु । थ्व हे कथं नेवा: लोक म्ये मध्ये अप्वः हालीगु लोक म्ये सिनाज्याया म्ये जूगु दु ।

४.५.२ रुकाज्या म्ये : वा पिइ धुंकाः, बुङ्ड वामा क्वायेगु वा वामाय् च्चंगु घाँय् पुइगु इलय्

असनय दाफा थानाच्वंपिनिगु छगू लू

हालीगु म्ये तुकाज्या म्ये खः । श्रावण
भदौपाखे मदिक्क वा वयाच्वनीगु जूगुलिं
थ्व तुकाज्या म्ये अखः यें श्रृंगार रस प्रधान
जुइ । तर थौकन्हे तुकाज्या म्ये हालीगु
प्रचलन तसकं म्हो जूगु दु ।

४.६ सामयिक म्ये : समयसापेक्ष हालीगु म्ये
हे सामयिक खः । थज्याःगु सामयिक
लोक म्ये नेपालभाषाय् आपलं दु ।
गथे –

४.६.१ विहाँचुलि म्ये : सुथय् जक हालीगु म्ये
विहाँचुली म्ये खः । थथे विहाँचुली म्येया
रागय् रचना यानातःगु म्ये सुथय जक
हालेगु याइ मेमेगु इलय् हालीमखु ।

४.६.२ बाह्मासे म्ये : दच्छ्यंकं अर्थात बाहै
महिना हाले जिउगु म्ये बाह्मासे म्ये खः ।
थज्याःगु बाह्मासे म्ये मध्ये नेपालभाषाय्
अतिकं प्रचलित छपु म्ये खः - गुलित
फसाद विइतेना कृष्ण । थ्व म्येय्
भिन्निलायंकं स्वनिगःया भौगोलिक
लकसय् ह्वलीगु थीथी स्वांया नां,
भौगोलिक वातावरणया चित्रणया नापं

अज्यागु भौगोलिक वातावरणं ब्लंकीगु
रीत भावया वर्णन दु ।

४.७ उत्सव म्ये : थीथी उत्सव गथे गुला पर्व,
ब्रला पर्व आदिबलय् हालीगु म्ये उत्सव म्ये
खः । थज्याःगु लोकम्ये मध्ये छपु अतिकं
प्रचलित लोक म्ये सिलुतीर्थ म्ये नं खः ।
गुलाथ्वया अष्टमीनिसें पुन्हितक सिलु
(गोसाइँकुण्ड) तीर्थय् मेला लगे जुइ । थ्व हे
गोसाइँकुण्डनाप सम्बन्धित बाखं नेवा:
समाजय् अतिकं प्रचलित जुउ । थ्व हे
बाखंयात क्याः रचना यानातःगु सिलु म्ये
वहे मेलाया समयाबधिइ हालेगु चलन दु ।
थ्व म्ये सिलुतीर्थ वनिइपिसं जक हालेगु
मजुसे गुला लच्छ्यंकं भगवान द्यःया थाय्
गुलासेवा वनीपिसं थ्व सिलु म्ये हालाः
वनेगु याइ । थ्व म्येय् स्वनिगःया थीथी
थायया नां नापं तत्कालीन शासकतय्
अन्याः अत्याःया चित्रण निर्भिक
निसंकोचरूपं प्वंकातःगु दु ।

४.८ कासा म्ये : मचात न्ह्याइपुकेगु लागि
चकंगु ख्यः, चुक दलान आदिइ समूहगत

- रूपं म्हितेगु न्हापा आपालं चलन । थथे
मितीबलय् थीथी कथंया म्ये नं हालेगु
याइ । थथे हालीगु म्ये गुलिं मिसामचातय् सं
जक हालीगु याःसा गुलिं मिसामचा
मिजंमचा निखलः नं जानाः हालेगु याइ ।
अथे हे चीधिकः पिं मचात खड्बलय् वा
पिरेयाइबलय् अमित हेकेत अभिभावकपिसं
म्ये हालाः हेयेकेगु याइ । थज्यागु मचातय् उमेर,
अवस्था आदि स्वयाः हालेगु याइ । बाल
लोकगीत अप्वः थें चिकिचा चिकिचा हाकः
जुइसा बाल मनोभावयात ल्वयेक थज्याः गु
लोक म्येया रचना यानातः गु खनेदु ।
- ४.९ स्वच्छन्द म्ये : मेलापर्व, जात्रा, ऋतु आदि
नाप सम्बन्ध मदुगु छुं नं इलय्
स्वच्छन्दरूपं हाले जिउगु स्वच्छन्द म्ये नं
नेपालभाषाय् आपालं दु । थज्याः गु
स्वच्छन्द म्येय् मायाप्रिति, विरह व्यथा,
हास्यव्यंग, उपदेश प्रवृत्तियागु आपालं दु
गथे - राजमति कुमति जिके वःसा
पिरति..., ल्याय् मह मह दाजु..., वा माया वा:
वा जिमिथाय् लाछी वा, ... कचिंगल मिसा
वःसा. आदि नेवा: समाजय् अति प्रचलित
स्वच्छन्द लोक म्ये खः ।
- ४.१० बाखंम्ये : नेवा: लोकम्येया छगु महत्वपूर्ण
पक्ष बाखंम्ये नं जगु दु । तत्कालीन
ऐतिहासिक, राजनैतिक, सामाजिक
घटनायात कया: ज्यानातः गु बाखंयात
सिनाज्या म्ये आदिया राग तालय् हालीगु
म्ये बाखंम्ये खः । बाखं म्येय् आख्यान तत्व
दयाच्चनी । नेपालभाषाया अप्वः थें बाखं
म्येय् तत्कालीन जनतां भोगय् यायेमा: गु
सुख दुःख, शासकपिनिगु अन्याः अत्याः
आदियात निर्भिक निसंकोचरूपं प्वंकेगु
यानातः गु दु । जि वयाला लाछि मदुनि,
स्वयन्गु, सितलामाजु, रानी विजयालक्ष्मी,
संसारया कारण आदि थज्याः गु हे बाखंम्ये
खः गुकी तत्कालीन नेवा: लोक जीवनया
विहंगम किपा लेहेपुया चंगु दु ।

५. उपसंहार

नेवा: लोक म्ये केवल नेवा: जीवनया
सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, आर्थिक आदि
थीथी पक्षया जक उद्बोधन यायेगु मयासे देय्या
तत्कालिन इतिहास तथा सामाजिक, पौराणिक
महत्वपूर्ण घटनातय् गु तकं सूचं बिइगु याः गु दु ।
थथे मौखिक परम्पराय् जक न्त्यानाच्चंगु नेवा:
लोक साहित्ययात थौकन्हे थ्वयात लिपिबद्ध याना:
संरक्षण यायेगु कुतः नेवा: बुद्धिवीपिं पाखें गुगु
जुयावः गु दु व लयताया खँ खः । थ्व ज्यायात अभ
बालाक न्त्याकायंकेगु थौ भीगु दायित्व जूगु दु ।
सुभाय् । ♦

ग्रहालि ज्वलं

आचार्य, कृष्णप्रसाद, ११२८, नेपाली लोकगीतको
आलोक । यैः रत्नपुस्तक भण्डार ।

तुलाधर, प्रेमशान्ति, ११३७, लोकसाहित्य अंक -४
'नेवा: लोकसाहित्य परिचय' यल : लोक
साहित्य परिषद् पृ ३-१६ ।

बज्ञाचार्य, मदनसेन, ११०९ लोकम्ये मुनामि मानदास
तुलाधर । यल : लोकसाहित्य परिषद् ।

बज्ञाचार्य, मदनसेन, ११०९ प्रेमबहादुर कसाःया
जीवनी । यल : लोकसाहित्य परिषद् ।

राजकर्णिकार, योगेन्द्र, ११३० नेवा: लोकवार्ता,
'लोकम्ये' । यल : ने.भा.के. विभाग
पृ ११२-१५३ ।

श्रेष्ठ, राजित बहादुर, ११३० नेवा: लोकवार्ता,
'लोकवार्ताकारपिं' । यल : ने.भा.के. विभाग
पृ.८०-८७ ।

श्रेष्ठ, स्वयम्भु लाल, ११०६ स्वयम्भु लाल श्रेष्ठया
ल्यया च्चखँ, 'युरोपे नेपालभाषा' । यल :
लोकसाहित्य परिषद्, पृ.८६-९७ ।

Lenhard, Siegfried, १९९२, Songs of Nepal.
Delhi : Motolal Banarsi Dass Publishers
Private Limited .

असं बाजं गुथियात
मिंतुना ढेषाना

न्हयागु नं कथंया क्याटिंग द्येवा माःसां
जिमित लुमंका दिल्सं

कुमारी पार्टी प्यालेस

कमलपोखरी, यॅ

ग्रीन पार्टी प्यालेस

एम.आइ. बिल्डिंग, कमलाछि, यॅ।
(राष्ट्रिय नाचघर नापसं)

मन्तु महर्जन - ९८५१०३०२८२
संजिबकाजी तुलाधर - ९८४९२८२४७५
कान्छाकाजी शाक्य - ९८५१०७९८४६

श्री असं बाजं गुथि
त्यवस्थापन कमितियात
दुनुगलंनिसैं भिंतुना ।

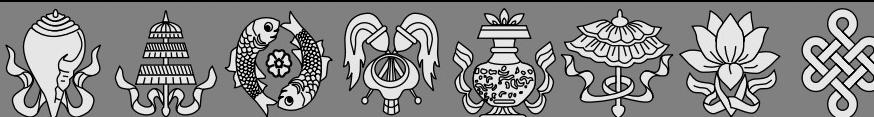
सदां बांलाक ठह्यानपने
पर्येमा धकाः कामना चाना ।

श्री दिगुखो गुथि ट्यवस्थापन

श्री दिगुखो शुभि छै, यकनाश्ला, थै।

Shree Digukhyo Guthi

Paknajol, Kathmandu

विश्वया शान्ति

प्रस्तुति :
ताराविरसिंह तुलाधर
हितिमंगः

धुवा

| सा॒सा॑ ग प॑ -सा॑ | ध॑ प॒ध॑ प॑ प॑ | प॒ध॑ ध॑प॑ म॑ प॒म॑ | ग॑ रे॒सा॑ रे॑ ग॑ |
 वि॑श्व॑ या॑ शा॑ त्ति॑ या॑ येत॑ भा॑ म्ह॑ | श्री॑ बुद्ध॑ भ॑ जा॑ वा॑ ३३॑ न॑ ५॑ |

| रे॑ ग॑ ग॑ रे॑ ग॑ | रे॒सा॑ -सा॑ रे॑ ग॑ प॑ | मं॑प॑ मं॑ग॑ रे॒सा॑ नि॑रे॑ | सा॑ -नि॑ ध॑नि॑ ध॑ |
 दर॑ शन॑ या॑य॑ त॑ वा॑ जि॑ पि॑ ५॑ | हृ॑द॑ य॑ स्वा॑ ज्ञ॑ ना॑ ३३॑ ३३॑ ५॑ |

| नि॑नि॑ रे॑ ग॑ -रे॑ | सा॑ -प॑ गरे॑ सा॑ ||
 हृ॑द॑ य॑ स्वा॑ ज्ञ॑ ना॑ - - - ||

चरण

| ग॑ प॒ध॑ सा॑ं सा॑ | रे॒सा॑ रे॑ सा॑ं सा॑ | सा॑रे॑ सा॑नि॑ ध॑प॑ ध॑ | प॑ प॑ ध॑नि॑ सा॑ं |
 लु॑ बि॑नि॑ बन॑ सं॑ जन॑ म॑ जु॑ ल॑ बु॑ छ्जु॑ ये॑ त॑ छि॑ हे॑ भग॑ वान॑ |

| सा॑रे॑ सा॑नि॑ ध॑प॑ ध॑ | प॑ - - - ||
 बु॑ छ्जु॑ ये॑ त॑ छि॑ ५॑ ५॑ ५॑ ||

| ध॑ध॑ नि॑ ध॑ नि॑ | ध॑नि॑ ध॑प॑ प॑ प॑ | प॒ध॑ प॒म॑ ग॑ रे॒सा॑ | रे॑ ग॑ - - ||
 दे॑ वा॑दि॑ मन॑ ष्य॑ प्रा॑ जि॑ नि॑ पि॑ न्त॑ शां॑ ति॑ब्य॑ भा॑ म्ह॑ छि॑ हे॑ ५॑ ५॑ |

| रे॑ ग॑ ग॑ रे॑ ग॑ | रे॒सा॑ -सा॑ रे॑ ग॑ प॑ | मं॑प॑ मं॑ग॑ रे॒सा॑ नि॑रे॑ | सा॑ -नि॑ नि॑ध॑ ध॑ |
 दर॑ शन॑ या॑य॑ त॑ वा॑ जि॑ पि॑ ५॑ | हृ॑द॑ य॑ स्वा॑ ज्ञ॑ ना॑ ३३॑ ३३॑ ५॑ |

| नि॑नि॑ रे॑ ग॑ -रे॑ | सा॑ -प॑ गरे॑ सा॑ ||
 हृ॑द॑ य॑ स्वा॑ ज्ञ॑ ना॑ ५॑ ५॑ ५॑ ||

दाफा प्रशिक्षण

प्रज्ञारत्न तुलाधर
धालासिक्व

कार्तिक लच्छयंक दाफा खिं थाना: असंभलु अजिमाया न्ह्योने च्वना: भजन याना: च्वनीपि भीसं दँय्दसं हे खनावया च्वनागु दु। थ्व असं तुलाधरत्यूगु असं बाजं गुथियागु उपज जुया च्वन। सकिमिला पुन्हि कुन्हु भःभः धायेक हलमन्द व्यया: दाफा थाना च्वनीगु किपा व मुभि नं थौकन्हय् अन्तराष्ट्रिय जगतय् नं यक्व यक्व प्रचार प्रसार जुया च्वने धुंकूगु दु। थज्याःगु बांलागु दाफायात बांलाक ल्यंका तये फयेमा धयागु मतिइ तया: हे थ्व मन्हंकेगु निंतिं बरोबर प्रशिक्षण विझ्माःगु आवश्यक ताया: थुगुसी आषाढ द गते निसें दाफा खिं थायेगु प्रशिक्षण बिझगु ज्या जुया: च्वंगु दु। थ्व स्यनेगु आःयात प्रत्येक सोमवार व बुधवार बहनी ७:०० बजे निसें द:३० बजे तक दगुवहालय् द्रव्यमानसि तुलाधर (भाइराजा साहु) यागु कूलछेँया छेँधी जुया च्वंगु दु। थ्व दाफा खिं थायेगु प्रशिक्षण वियेगु ज्या गुरु धर्म मुनिकारं वियाच्वना दिझगु खः। थथे वय्कलं न्हापा नं छ्वयात प्रशिक्षण वियादिझ धुंकूगु खः, तर समय परिस्थिति याना: व भचा न्हनावन। उकिं आः हानं छ्वयः वय्कलं न्हू स्यनामितय्त भगिरथ प्रयास याना: स्यना: असं बाजं गुथियात र्यसुलाःगु हे र्वहालि याना थका दिझत्यंगु दु।

थुगुसीया स्यनापि म्हसिइकेया लागि थ्व नापं हे छगू म्हसीका किपा तया: बौयागु नां तया: प्रस्तुत यानागु दु। प्रशिक्षार्थिपि थथे खः -

१) पुजन तुलाधर, २) क्रिमिन तुलाधर,
३) शशांक तुलाधर, ४) यजु तुलाधर, ५) सौष्ठव विरसि तुलाधर, ६) आभुषण मानसि तुलाधर,
७) देबेन्द्र विरसि तुलाधर, ८) सौम्य स्थापित,
९) राजेश शाक्य

थुकी राजेश शाक्य गुलाबाजं धाः, नायखिं, छुस्या, भुस्या: व ता: (तिंछु) थायेगुली दखल दु।

अथेहे देबेन्द्र विरसि तुलाधर संगीत विशारद पास याना: तःगु दु। वयकःपिसं तालिम कया दिउगुलिं याना: लिपायागु पुस्ता नं दाफा खिं थायेगु सयेका: काइ धका: आश यायेगु थाय् यक्को दु। उकिं प्रशिक्षक व संयोजक नं बडो उत्साही जुया: मेहनत याना: च्वंगु दु। आःयात सुरुवात जक जूगुलिं थ्व छगू महिना पतिं चा: तुझ्का: बोल थायेगु जक अभ्यास जुइ। अले लिपां निसें विभिन्न तालय् थायेगु स्यनी। व लिसें अले बाजं गुरुपि नाप नापं तालय् वना: म्ये हाला व्यवहारिक अभ्यास याःवनेगु जुइ।

थुगु प्रकारं पला: न्ह्याका वनेबलय् वझु कतिपुन्हिवलय् तक ठिक जुउ वझगु आशा व भरोसा कया च्वना। अस्तु। ♦

राजेश शाक्य

देबेन्द्र विरसि

सौम्य स्थापित

क्रिमिन

सौष्ठव विरसि

आभुषण मानसि

यजु

शशांक

पुजन

NOVEL HANDICRAFT

Ason, Jarunchhen

**EXPORTER OF
CASHMERE SHAWLS, STOLES, SCARFS &
FABULOUS DIGITAL PRINT SHAWLS, STOLES, SCARFS.
Ph No: 4 253 956
e-mail: ptuladhar123@yahoo.com**

GRAPHIC PRINTER

Textile Digital Printer

KATHMANDU, NEPAL
www.graphicprinternepal.com

Service:

Digital Print Shawls, Stoles, Scarfs, Sarees, Kurtis, Fabrics etc
Digital Print in cotton, silk, wool, viscose, modal, pashmina.
Digital Photographic Print on any natural fabric.

Contact No. 9841272061/ 9851021781

असं बाजं गुथियात ढुनुगलन्निसे भित्तुना

Sports point

All kinds of Sports Goods Wholesaler & Retailer

Kantipath, Jyatha, Kathmandu

Ph.: 4248856, 4267069

Email: sportspoint@gmail.com

ALSO REMEMBER US FOR:

Medal, Name Plates, Shields, Trophy & all types of Rackets stringing

Music point

All Kinds of Musical Instruments Wholesaler & Retailer

Kantipath, Jyatha, Kathmandu. Ph.: 4267898, 4259870

Email: muzicpoint@gmail.com

उबलेया असं

असंया तुलाधर

असं चाल कुन्हु चाले क्वक्या
मोहनि न्यायेकिछपि

अमिताम्ब तुलाधर
धालासिक्षव

भी असं त्वाया तुलाधर जुउगुलिं तसकं
गर्व ताः । भी असंत्वाया तुलाधरपिसं न्त्याका
वयाच्चनागु असं बाजं गुथि न देसय् हे दकले मध्ये
न्त्योने लाःगु गुलाबाजं खलः खः । गुलाबलय्
स्वयम्भुइ द्येके वनेबलय् भीगु असं बाजं नापं
भाइपिं न दक्कोसिबे अप्पः दुगुलिं याना स्वयम्भुइ
च्चपिसं धायेगु न याः कि असंया बाजं वनकि
स्वयम्भु हे सुनसान जुइगु । थथे जुइगुलिं याना
भीगु असंया बाजं मेमेपिनिगु बाजः खलः सिबे भचा
लिपा जक हे स्वयम्भुं कुहाँ वनेगु याना वयाच्चंगु
खः । उदायतय् गनं न मदये धुंकूगु दाफा बाजं भी
असं बाजं गुथिं आः तक असंत्वाया दाजु किजा
तता केहौपिं सकलसिगु रवाहालिं याना सुथांलाक्क

संचालन याना वया च्वनागु दु । असं बाजं गुथिया
न्हापांनिसे यानावयाच्चंगु गुले नं ज्याभवः त दु
आः तक नं बांलाक हे जुयावयाच्चंगु जिं तायेका ।
१२ म्ह थाकुलिपिनिगु नेतृत्वय् थः गु पालय् थः
पालाः पिं व रवाहालि पुचःया सदस्यपिनिगु दुरयंगु
रवहालि मार्फत दक्को ज्या न्त्याकावया च्वनागुलिं
हे भी १ नम्बर धायेके दुगु जिं महशुस याना । असं
बाजं गुथि धयागु असंया उदायतय् गु छगू तः धंगु
गर्वया खँ खः ।

असंया उदाय धयापिं सु ? धका धायेबलय्
दकले मू खँ ला असं चालं कुन्हु चालं क्वक्या
मोहनि नखः न्यायेकीपि धका थुइके माथें जिं

वि.सं.२०१३ सालपांखे न्यायेकूगु सम्मेक महादानया छगू लू

तायेकाच्चना । अले मेगु म्हसीका धैगु सम्यक महादान ज्याभवः न्यायेकीबलय् लप्ते लायेगु ज्या याइपिं धैपिं नं असंया उदायत है खः । असं बाजं गुथिइ नं थुकि दुने लाःपिसं है जक पा: कायेगु ज्या याना वयाच्चंगु दु । थुकिं याना भीसं धायच्छिं कि असं बाजं गुथि धालकि सकल असंया तुलाधरपिं दुथाःगु छगूयां छगू जक पुचः खः । मेपिं त्वाःबाःया दाजु किजापिसं नं बाजं गुथियात मेमेगु कथं र्वाहालि यानावयाच्चंगु दु । छगू तसके अजू चायेमाःगु छु धाःसा उदाय् समाज धैगु सकल उदायतय्गु मंकाः संस्था धाःसां थन असं तुलाधरतय्गु प्रतिनिधि कथं सुं नं दुमथ्या । श्री दिगुख्यः गुथि प्रतिनिधि जुया वना च्चंगुलिइ असंया तुलाधरपिं सकलें दुमथ्या । डत तुलाधरया थःगु है पहिचान दु अथेहे कसाः, स्थापित, बनिया, तवः आदिपिनि थःथःगु पहिचान कथं उदाय् समाजय् दुथ्याकाच्चंगु दु सिवाय् असंया तुलाधर । भीसं भीत गर्व तायेका च्चनागु असंया तुलाधर मधासे दिगुख्यः गुथिया तुलाधर धायेका: च्चनेमाःगु गुलि तक उचित खः ? दिगुख्यः गुथिया जःपिं सकलें असंया तुलाधर मखु अले असंया तुलाधरपिं नं सकलें दिगुख्यःया गुथियार मखु । अथे जुउगुलिं

दिगुख्यः गुथिं छु आधारय् असंया उदायतय्गु थाय् काल जिं मथुल । थ्व जिगु दिगुख्यः गुथि नाप विरोध मखुसे छगू तर्कसंगत खँ जक खः । जि थःहे नं छम्ह दिगुख्यः गुथिया गुथियार खः । दिगुख्यः गुथि थःगु है थासय् दु तर असंया तुलाधरपिं दिगुख्यः गुथियापिं धकाः धायेगु पायच्छि मजुउ थें जिं तायेका च्चना । तःदँ न्त्यवंनिसे भी तुलाधरतय्गु अनुसन्धानया ज्याय् दत्तचित्त विया ज्या यानाच्चना दिइम्ह अमेरीकाया Todd Lewis या सफूया कथं तुलाधर धयापिं मुक्क स्वखलः जक दु गुपिं खः - १) असं तुलाधर, २) डत तुलाधर व ३) भवाःबहाः तुलाधर ।

थुगुकथंया खँ थन जिं च्चयाः सुयागु नुगलय् स्याकेगु जिगु मनसाय मदु । असंया तुलाधर धैपिं उदायत मध्ये नं दकले तःधंगु पुचः जुया नं थुकिया प्रतिनिधिया अन्यौलातां याना उदाय् समाज नाप तापाका च्चने माःगु दु । भीसं याकन हे असं तुलाधरया धिसिलाःगु प्रतिनिधित्व दइ धैगु आशा याये । ♦

बौद्ध संस्कृतिया पवित्र गुला पर्वय
सकल नेपालिमिपिनि सुखास्थ्य व समृद्धिया कामना याना

Mesmerize

FASHION

Readymade Garments for Ladies, Gents and Kids

Man Bhawan, Jawalakhel
Tel.: 01-5552825

BEST WISHES TO
'ASON BAJAN GUTHI'
ON THE AUSPICIOUS OCCASION OF GUNLA N.S.1137

Prem Sundar Tuladhar
TAHACHAL

CHINA'S NO.1 BATTERY NOW IN NEPAL

奥克莱电源
AOKLY POWER

**AVAILABLE FOR ALL CARS
(FROM 35AH TO 200AH)**

CONTACT:
VISHWA MOTOR TRADERS

TRINITY HOUSE, PUTALI SADAK
TEL.: 4238147, 4030044, 4030045, 4030046 & 4278103
www.vishwamotortraders.com

असं बाजं गुथिया न्हू पुस्ता १९३७ या बाजं सयेकामि नापं बाजं गुरुपि

गुंलाबाजं क्लास व नेपालभाषा

दिपक तुलाधर
धारासिक्व

भींगु थीथी तजिलजि मध्येय् धाःबाजं नं
छता खः। विशेष यानाः गुंला बलय् थाइगु जूगुलिं
धाः बाजंयात गुंलाबाजं नं धाइगु ला सकलस्यां
स्यूगु हे जुल। भाय् व तजिलजिया स्वापु ला व
लुसि थें खः। उके गुंला बाजंया तजिलजि नापं
नेपालभाषा नं दुथ्याना वइ।

गुंला शुरु जुइ न्त्यः थीथी थासय्, थीथी
समुदाय दुने गुलाबाजं स्यनेगु याइ। बाजं स्यनेगु
लिसैं छु भासं बाजं स्यनेगु धयागु खँ नं आःया
इलय् महत्वपूर्ण जू। राज्यया गलत भाषिक नीति,
एक भाषिक शिक्षा प्रणाली व अभिभावकपिनिगु
चेतनाया कमिं यानाः न्हू पुस्ता मांभाय् पाखैं

तापाना वना च्वंगु दु। थज्यागु अवस्थाय् नं
मांभाय् ल्यंका तयेगु थीथी उपाय त दु। थ्व हे
सन्दर्भय् गुलिखे थासय् गुंला बाजं क्लास नं
नेवाःभाय् ल्यका तयेत भूमिका म्हितूगु खनेदु।

अप्वः यानाः बाजं सयेकीपि न्हू पुस्तायापि
हे जुया च्वनिइ। न्हूपुस्ताया दथुइ हे नेपालभाषा
छ्यलाबुलाय् हये फत धाःसा भाय् म्वाना
च्वनिइगु खँय् सुयां बिमति दइ मखु। असं बाजं
गुथिं स्यनिइगु बाजं क्लासय् नं न्हूपुस्ता यक्को दु।
असं बाजगुथिया बाजं स्यनेगु क्लासय् गुरुपिन्सं
नेवाःभासं हे स्यनिइगु जूगुलिं नेपालभाषाया
छ्यलाबुला ला जुइगु हे जुल। अले सयेकःवःपि नं

पुख्यां मानन्धर सनांगू खलःया बाजं स्यने ज्या

नेवाःभाय् थूपिं खः, थःगु हे मांभाय्या माध्यमं बाजं स्यने बलय् भीगु मौलिकपन नं त्यना च्चनिइगु हे जुल । असं बाजं गुथिइ थुगुसिया बाजं सयेकूपि मध्येय् धालासिक्व कवःया तिसा व मतिना तुलाधरया कथं थःगु भासं खँल्हाये दुगुलिं बाजं क्लास न्वैपुसे च्वं अले बाजं क्लासया लकसय् थःगु हे पन दु । असंबाजंया क्लासय् करीब फुक्क हे नेवाःभासं खँ ल्हाइपिं खः । थवंथवय् नं नेवाःभासं हे खँ जुइगु याः । उकिइ मध्येय् छ्मह निम्ह खँय् भासं खँ ल्हाइपिं नं दु । तर बाहुल्य नेवाःभाय् ल्हाइपिं हे दुगु जूगुलिं खँय् भाय् ल्हाइपिन्सं नं नेवाःभासं हे खँ ल्हायेगु याना हल । थज्यागु लकसं भीगु मांभाय् ल्यकेत तिबः बिइ धयागु भलसा कायेछिं । मांभाय् संरक्षणया निति असं बाजं क्लासया भाषा नीति नं पायद्धिं जू ।

थ असंबाजंया खँ जुल । आः मेगु थाय् या खँ न्व्यथने । सायमि समूदाय दुनेया थीथी थासय् नं गुला बाजं स्यनेगु ज्या जू । येंया पुख्यां मानन्धर सनांखलःया बाजं क्लास नं नेवाःभासं हे जुइगु खः । क्लाकार एवं बाजंगुरु सुरेन्द्र मानन्धरया धापू कथं वय्कःपिन्थाय् बाजं सयेकूपि अप्वः यानाः न्हू

पुस्तायापि हे खः, अले इमिसं नेवाःभासं हे खँ ल्हायेगु याः ।

थुकिया अःखः, पुख्यांया लिक्कसं च्वंगु न्हूसाः त्वालय् जुइगु बाजं क्लासय् धाःसा करीब फुक्कस्यां हे खँय् भासं खँ ल्हाइगु जुया च्वन । मानन्धर सनांगू खलः न्हूसाःया छ्यचाज्जे उदेन न्हूसाय्मिया कथं थन च्वपि न्हापाया पुस्ता नेवाःभाय् ल्हायेगु याः, तर लिपाया पुस्ता २म्ह इम्ह बाहेक, मेपिन्सं खँय् भाय् ल्हायेगु याना हल । अथे जूबलय् बाजं गुरुपिन्सं नं खँय् भासं हे बाजं स्यनेगु याना यंकल । लजगाः कथं पत्रकार न्हूसाय्मिं बाजं स्यनेगु ज्याय् ग्वाहालिं नं यानादी, वयकलं धाःसा बाजं स्यनेबलय् जितले नेवाःभासं हे खँ ल्हायेगु यानादी । अले मस्तयूत नं नेवाःभासं हे खँ ल्हायेत उत्प्रेरित यानागु खँ वय्कलं कनादिल । बाजं गुरुपिन्सं नं मस्तयूत नेवाःभाय् ल्हाकेफइगु जूगुलिं बाजं क्लासय् बाजं स्यनेगु जक मखु मांभायया महत्वयात नं ध्यानय् तयाः वनेमाःगु खनेदु । वय्कःया हे धापू कथं न्यागःमणि फेदि मानन्धर गुथिइ धाःसा नेवाःभासं हे बाजं स्यनेगु ज्या जुया च्वंगु दु । अथेहे थैहितिया सायमि समूदायया बाजं

डत तुलाधर समिति गुंला बाजं खळः

क्लासय् धाःसा नेवाःभाय् ल्हाइपिं व मल्हाइपि
ल्वाकःबुकः दुगुलिं स्यनेज्या नं उकथं हे जुया च्वंगु
दु । तर बोलया सफुलिइ धाःसा नेपालभाषा हे
छ्यलिइगु खँ गुथियार देव दास मानन्धरं कना
दिल ।

यैँ, डत तुलाधरया गुंलाबाजं क्लासया
माध्यम नं नेवाःभाय् हे खः । बाजं गुरूं मस्तयूत
नेवाःभासं हे स्यनेकने याइगु जूगुलिं मस्तयू
थवंथवय् नं नेवाःभासं हे खँ ल्हायेगु याना च्वंगु दु ।
थ भींगु भाषाया लागि बांलागु खँ खः ।

अथे हे केलत्वाःया कसाः तःधं गुथिइ नं
नेवाःभासं हे बाजं स्यनिइगु खः । कसाः तःधं
गुथिया बाजं गुरू प्रवोध कसालं बाजं स्यनेगु लिसे
लिसे मस्तयूत नेवाःभासं हे खँ ल्हायेत प्रेरित याइगु
खँ बाजं सयेकामि लहना कंसाकारं कन । नेवाः
भासं स्यनिइगु जूगुलिं क्लासया लक्स मस्तयू
न्त्यैपु ताः ।

यैँ बाहेक मेमेथाय् नं गुंलाबाजं स्यनेगु ज्या
न्त्याना च्वंगु दु । उकिइमध्ये यलया थीथी बहालय्

बरे व गुभाजु समूदाय दुने स्यनिइगु गुंलाबाजंया
क्लास नं मुक्कं नेवाःभासं हे जुया च्वंगु दु । यलया
बूबहाः, गाःबहाः, हःखाबहाः, क्वःबहाः आदि थासय्
नेवाःभासं हे बाजं स्यनिइगु जूगुलिं नेवाःभाय्
संरक्षणय् तिबः जुइगु खँ हःखाबहाःया भाषासेवी
किशोर धुसः बज्जाचार्य कना दिल । ‘नेवाःतयगु
थासय् नेवाःभासं हे बाजं स्यने माल नि मखुला ?’
धकाः धुसः बज्जाचार्य प्रतिप्रश्न नं यानादी । ♦

कसाः तःधं गुथिया बाजं स्यनेज्या

नेपाल सरकार १९३६ ग्रुलाया अवसरय असं बाजं ग्रुथिया सकल ग्रुथियारपिन्त भिंतुना देखाना

छिकपिंसं प्रयोग याइगु हितिया लः, तुंया लः, ट्युब वेलया लः आदि
लःया गुणस्तर विश्व स्वास्थ्य संगठनया मापदण्ड अनुसार दु मदु
जाँच यायेत जिमित लुमंका दिसँ ।

Nepal Govt. Department of Drug Administration accredited Laboratory
**For CHEMICAL & MICROBIAL ANALYSIS OF
DRUGS, FOOD and WATER**

मल्टी फर्मास्यूटिकल लावोरेटोरीज (प्रा) लि.

Kopundole, Lalitpur, P.O. Box. 5720, Nepal

Tel.: 5548954, 5548910

जर्मनिङ् म्हुजा बुन्हु मन्दः च्या म्हुजाया तयारी

नेवा: तजिलजि

परदेशय् च्वनाच्वम्ह छम्ह भौमचाया पौ

विनिशा तुलाधर
हितिमंगः

जि छम्ह नेपालिमि जुया न थःगु मादेय्
त्वःता: लजगाया लागि परदेशय् च्वना च्वनेमाःम्ह
असंत्वाया तुलाधर परिवारया भौमचा खः ।
थोकन्हे जि जिम्ह श्रीमान व निम्ह म्हयाय्पिं नापं
जर्मनीया म्यूनिक्य् च्वनाच्वनागु दु । थन जिपिं
निम्हं सफ्टवयर् इञ्जिनयरया रूप्य् ज्या
यानाच्वनागु दु । जि अबु क्षेत्री (शाही) जूसां मां
नेवा: (मानन्धर) जूगलिं जि नेवा: भाय् नं भति
भति सः नापं नेवा: संस्कृति नं भचा भचा स्यू ।
लिपा जिगु इहिपा: असंत्वाया तुलाधर परिवारय्
जुल । सांस्कृतिक ज्याखँ हनेगुली तसकं मन
क्वसाःगु जुया नं च्वय् व्वनेगुली नं उलि हें उदारगु
परिवारय् जिगु इहिपा: जूगुलि जिं थःत भारयमानि

तायेका । परिवारया प्रेरणां जिं नेवा: भाय् नं
बांलाक सयेका, नवायेत जक जितः भचा थाकु ।
नेवा: नखःच्खः जितः तसकं यः उकिं जिं माजुयाके
न्यनेकने यानाः जर्मनी च्वना नं नेवा: नखःच्खः
सःसःथें हनेगु याना । जर्मनी नेपालीत तसकं कम
उकीसं नेवा:तला भन हे म्हो, निखलः प्यखलः
नेवा: परिवार दुसां प्रान्त प्रान्त हे पा: उकीसं
गुलिस्यां अनयापिं हे मिसात व्याहायानातःगु जूसा
गुलिस्यां मेपिं हे । जर्मनिस दुपिं नेवा:तयसं नं
नखःच्खः हनेगु याःसां हिन्दु संस्कृतिकथंया नखः
गथेकि - तीज, दशै, जनैपूर्णिमा जक हनीगु । तर
जिमिसं जर्मनय् च्वनाः नं नेवा: नखः गथे- मांया
ख्वाःस्वयेगु, बौया ख्वाःस्वयेगु, क्वातिपुन्ही,

लक्ष्मीपुजा, म्हपुजा आदि न्यायेकेगु याना । लक्ष्मीपुजाबलय् भ्यालय् लुखाय् पाल्चा च्याका: स्वांमालं छायेपा: लक्ष्मीच्य: पुजायायेगु याना । अथे हे नेवा: जातिया दकलय् तःजिगु नख: नापं न्हूदँया दिन म्हपुजाबलय् थःपिं जक मखु पासापिं तकं सःताः मन्दः थानाः खेलुइताः च्याकाः कोखां कोखाया म्हपुजा याना । छँय्(नेपालय्) माजु बाः जु निम्ह जक म्हपुजा याइपिं जूसां जिपिं थन म्हपुजा याइपिं रवाःर्वा: जुयाच्चनी । तर थन म्हपुजाया दिनस बिदा मदइगु जूगुलिं अःपुक याउँक म्हपुजा यायेमखं । न्हापा हे फुक्क ज्वलं ताःलाका तयेमाः ।

थःपिं नेपाली जुयाः नेपाःया भाय्, संस्कृति जगेन्ना यायेमाः धैगु भावना थनच्चपिं नेपालीतय् के नं भचा भचा मदुगु मखु तर थनया व्यस्त जीवनय् थ्व तसकं थाकुगु ज्या जूगु दु । अथे खया नं थन च्चपिं नेपालीत मुनाः हिमालय परिवार धकाः जिमिसं नेपालीतय् छगु संस्था स्वनागु दु । थ्व संस्थां नेपाली भाय्, देवनागरी लिपि तथा नेपाःया थीथी प्याखं नं इलय् व्यलय् स्यनेगु याना । तर थन फुक्क नेपाःमिपिं छगु थासय् मजुसे गुम्हं गन गुम्हं गन तातापाकं निसें वयेवने यायेमाःगु जूगुलिं थज्यागु ज्या नं अःपु मजू । तर न्त्याक्व थाकुसां जि छम्ह नेवाःनी उकिसनं छम्ह उदाय् नी भमचा धैगु भावना जिगु मनं गबलें मतं । कुलयागु परम्परा न्त्याकेगु नं जिगु छगु दायित्व खः ।

असंया दिगुख्यः गुथिइ आः अन्तरजातीय भमचातय् नं दिगुख्यलय् दुतकाःगु खँ न्यनाः जि तसकं लय् ताया । आः असं दिगुख्यः गुथि जिगु नं गुथि जुल, जि नं अनयाम्ह भमचा जुल । आः जिगु दायित्व जि माजु ससःअबु प्रति जक मजुसे दिगुख्य गुथि, उदाय् समाज, असं बाजं गुथि प्रति नं दुगु जुल । थुकिया भिया नितिं जिं थःम्हं फुगु छुं ज्या अवश्य यायेमाःगु तायेका । थुकिया निति जिं दकलय् न्हापां थः मचातय् नेवा: भाय् स्यनेमाल थःम्हं नं उदाय् जातिं हनीगु थीथी नखःचखः तथा रीतिथिति सयेके माल । खय् तला मचातयसं मथुइक जिं थः भाजु नाप छुं खँ ल्हायेमाल धाःसा नेवा: भाषं खँ ल्हायेगु । अले मचातयसं गुलिं गुलिं शव्वतला जिमिगु हाउ भाउँ नं थुइकेगु या: । तर न्त्याथे जूसां औमित उदाय् मचा जुइकेत नेवा: भाय् नापं उदाय् संस्कृति हनावना यायेगु

नेवा: परम्पराकथं जन्मन्हिया ऊँसां

स्यनेमाःगु दु । थुकिया नितिं जिगु कुतः जक पर्याप्त मजू । थौं विद्युतीय युग खः । थाय् बाय् तापाःसां वेभसाइट, फेसबुक, यूट्यूब, भाइवर आदिया माध्यमं थःथवय् सम्पर्क तयेत थाकु मजू । जिं गबले गबले असं बाजं गुथि, उदाय् वेभसाइट नं स्वयेगु याना । उकिं जिं उदाय् समाजयात नं नेवा: भाय्, नेवा: संस्कृति तथा उदाय् तय् गु विद्यव्यवहार सम्बन्धी ज्ञान बिडगु तस्वीर सहितगु On Line Course या व्यवस्था जुल धाःसा जिथे ज्याःपिं परदेशय् च्वना नं थःगु कुल परम्परायात माया दुपिनिगु लागि तःधंगु भलसा जुइ ।

थौंकन्हे आमकन गुलापर्व शुरु जुयाच्चन धाःगु न्यना । गुलाबलय् सुथय् सुथय् बाजं थानाः स्वयम्भुइ देय् के वनीगु खँ जिं स्यू । क्वाति त्वनेगु गुपुन्ही नं गुलाबलय् हे लाः धाइ । बहाः बहिलिइ बहिच्य: नं ब्वइ धाइ तर जिं स्वयेमनं । जिं स्वयमनं सां थज्याःगु संस्कृति गुगु भीगु सम्पदा खः थौया प्रविधि छ्यलाः उकियात संरक्षण यायेमाः धैगु जिगु बिचाः खः । मालधाःसा जिमिसं नं थुकिया नितिं फुगु ख्वहालि यायेगु इच्छा दु । यदि जि गुलाबलय् नेपाः वयेफत धाःसा गुला बाजं थाःगु, बहीच्य: ब्वयातःगु जि थम्हं नं स्वये, जि मचातय् छकः क्यने । अभ लात धाःसा पारुभोय् नं छकः वयेगु इच्छा दु । सुभाय् । ♦

Karl Bhom Strase, Baldham, Germany
tbinisha @hotmail.com

सकल बौद्ध नेवाःतय्

अति पवित्र व अनुपम संस्कृति गुंला पर्वया उपलक्ष्यय्
नेपाःमिपिन्त शान्ति व समृद्धिया कामना याजा

अठापूर्ण होगियरी पसः

भोताहिति

गन्ज, कट्टु, मोजा नापं
Jockey कम्पनीया ब्रा पेन्टी
या निंति दुस्वःभासँ

दिनेश तुलाधर

भोतेबहाः

झहिपा, क्यूतापुजा नापं मेमेगु ज्याइवःया लागि
 नेवा: भोय्, बफे पार्टी सेमिनार हल अलग
 ब्यवरस्था नापं साउण्ड प्रुफ डिजे हलया सुविधा
 ८००म्ह तक्कया भोय् ज्यायेकेगु हल
 पार्किङ्गया सुविधा दुगु

Sarbagya Muni Tuladhar
 Proprietor
 Mobile: 9851026545

**classic
buffet point**
 EVENTS MANAGEMENT

Khusibu Link Road, Kathmandu
 Tel.: 4361016, 4387016, E-mail: classicbuffetpoint@gmail.com

King Tribhuvan with Theravadi Bhikkhus

Theravada Movement in Nepal and the Newar community

Dr. Reena Tuladhar
'Pariyatti Saddhamma Kobid'

The Buddha called his teachings *Dhamma-vinaya* that is the doctrine and discipline. To preserve these teachings the Buddha established the order of *Bhikkhus* (monks) and *Bhikkhunis* (nuns), the Sangha. The Sangha continued to pass the teachings of the Buddha to subsequent generations of monastics and laypeople to this day.

According to the scriptures of all Buddhist schools, the first Buddhist Council was held soon after the *Mahaparinirvan* of the Buddha. It was as dated by the majority of recent scholars, around 400 BC. In this council the Sangha made the unanimous decision to keep all the rules of the Vinaya, not to change even the lesser and the minor rules.

The Second Council was held at Valukarama monastery, near the city of Vesali

after one hundred years of the first council. It was held because the Bhikkhus of the Vajji clan from Vesali preached and practised ten unlawful modifications in the rules of the Order. The seven hundred arahats led by Venerable Yasa, Venerable Sabbakami and Venerable Revata took part in that council with the support of King Kalasoka of Vesali. The results of the second council was that, ten points of the Vajjian Bhikkhus were declared unlawful. Entire Dhamma Vinaya was recited and purified. As the seniors rejected Vajjian Bhikkhus's proposal to modify ten rules, they hold a separate council in a suburban village. Since then the Buddha's Sangha splitted into two sects. They came to be known as Mahasanghika (today known as Mahayana). Those group who were

determined not to modify *dhamma vinaya* or to keep in original purified form, they came to be known as Sthaviravadi (today known as Theravada).

Both Theravada and Mahayana emerged from the sectarian divisions only after the Buddha's Mahaparinirvan. Some keep a view that there are three primary schools, and the third is one Vajrayana. But all schools of Vajrayana are built upon Mahayana philosophy and call themselves Mahayana also. Theravada makes claim for itself that it is the oldest form of Buddhism being practiced today and it is directly descended from the original Sangha, the Buddha's own disciples, but Mahayana is not.

What is Theravada

Theravada is distinctive from the other major school of Buddhism, Mahayana, in several ways. For the most part, unlike Mahayana, there are no significant sectarian divisions within Theravada. There are, of course, variations in practice from one temple to another, but doctrines are not widely different within Theravada. There are a large number of sutras that are revered by Mahayana that Theravada does not accept as legitimate. Theravada accepts only the Pali canon.

Above all, Theravada emphasizes direct insight gained through critical analysis and experience rather than blind faith. Theravada emphasizes individual enlightenment; the ideal is to become an arhat. An arhat is a person who has realized enlightenment and freed himself from all kinds of mental defilements and so free from the cycle of birth and death.

Theravada teaches that enlightenment comes entirely through one's own efforts, without help from gods or other outside forces. The primary means of realizing enlightenment in the Theravada tradition is through Vipassana or "insight" meditation.

Vipassana emphasizes disciplined self-observation of body and thoughts and how they are interconnected. Some schools of Mahayana also emphasize meditation, but other schools of Mahayana do not meditate.

For many centuries, Theravada has been the predominant religion of continental Southeast Asia (Thailand, Myanmar/Burma, Cambodia, and Laos) and Sri Lanka. In recent decades Theravada has begun to take root in the West. Until the late 19th century, the teachings of Theravada were little known outside of Southern Asia. In the past century, however, the West has begun to take notice of Theravada's unique spiritual legacy in its teachings of awakening. In recent decades this interest has swelled up. Today dozens of Theravada monasteries have been established across Europe and North America.

Theravada Movement in Nepal

The rulers of Nepal in 14th century onward were Hindu. Malla king Jayasthitī Malla introduced the caste system among Newars. The celibate monks were disrobed and forced to marry and take a caste profession. Newars innovated the Newar Buddhism with a mixture of Theravada, Mahayana and Vajrayana. They cleverly interfused many Hindu deities among the Buddhist iconographic gods and goddesses of Mahayana and Vajrayana cults. However, as a matter of fact, the Newar Buddhism became quite illusive with Hindu Tantrik cultural symbols. The original Buddha's teachings which is preserved in Theravada was lost somehow in the following many years.

When we look at the Theravada movement, or we may call renaissance of Theravada in Nepal, the whole process began around 90 years ago. Then a few highly religious and adventurous Nepalese young men came into contact with Burmese and the Sri Lankan Theravadi Bhikkhus who were working for the revival of Buddhism in India.

Bikkhu Pragyananda along with Bikkhuni Dharmachari and other nuns at Kimdol Vihar

With an initiation, these young Newars inclined with the idea of becoming Buddhist monks. They came into the contacts of Theravadi Bhikkhus living in India, Anagarik Dharmapal and Mahabodhi Society. Among the Bhikkhus the most outstanding was the famous Burmese Bhikkhu Chandramani Mahathero living in Kushinagar. He almost single-handedly, took upon himself the task of giving inspiration and guidance to the young Theravada converts from Nepal. Under his guidance, Nepalese Bhikkhus went to Burma and Sri Lanka (then Ceylon) for education and religious training. After the completion of their studies, they returned to Nepal and worked for the propagation of Theravada.

In the initial stages, the people tended to ignore the new yellow-robed Theravadi Bhikkhus. The Bhikkhus had faced various hardships, but carried on their work enthusiastically. They started to propagate Buddhism in rational terms that proved to be something relatively new for the lay-people who were limited to traditional practice. The Bhikkhus also emphasized that Buddhism had lost its elegance and vitality in Nepal. They called upon the Buddhists to restore its lost

vitality. This evoked favourable response from lay-people and gradually people began to shed their initial reluctance. The lay-people gradually turned sympathetic towards the Theravadi Bhikkhus. The prominent persons of the period were bhikkhu Pragyananda, Bhikkhu Dhammalok, Bouddha Rishi Mahapragya, lay-person Dharmaditya Dharmacharya etc. A constant and lively contacts with Theravada in Sri Lanka and Burma and, of late, Thailand, have been crucial for the growth of the movement in Nepal. The remarkable thing about the movement is that Theravada has become a source of religious renewal or resurgence in a community that was practicing ritual based Tantric Mahayana or Vajrayana as guided by the local Bajracharya priests.

However during the oppressive Rana rule, in the early decades of the 20th century, the movement was challenging for both of the Bhikkus and lay-people. Importantly, the Newars became increasingly conscious of their social and political suppression and cultural prejudice. There were ethnic groups other than the Newars that were suppressed, but the odds were heavier against the

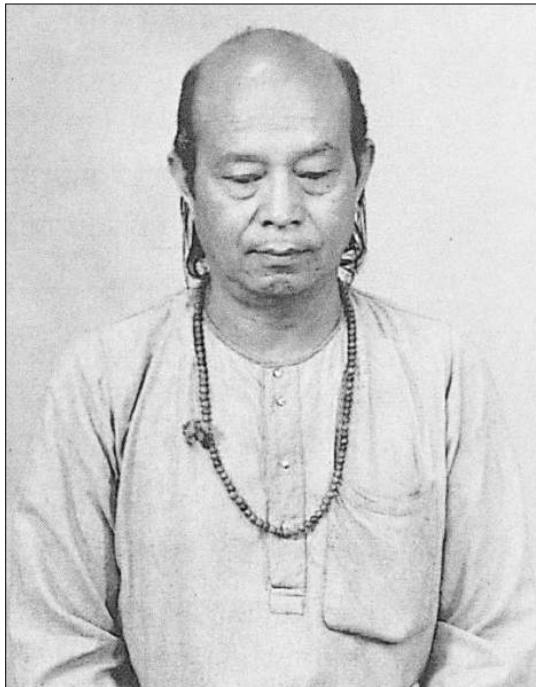
Newars, particularly against the Buddhists. But, as often happens under oppressive regimes, in Nepal also the voices of dissent normally appeared not in political form, but in cultural or religious spheres. During the last phase of Rana rule, efforts were made to organise social and religious reform movements particularly by Newar Buddhists.

Then the tyrannical Rana dynasty disapproved of Buddhism and the Newars and their language. It saw the activities of the monks and their growing as a threat. When police harassment and imprisonment failed to discourage the monks, all of whom were Newars, they were deported.

The **banishment of Buddhist monks from Nepal** was part of a government campaign to suppress the resurgence of Theravada Buddhism in Nepal. There were two deportations of monks from Kathmandu in 1926 and 1944. In 1926, five monks along with their Tibetan guru Tsering Norbu were expelled from the country. Those five monks were Mahapragya, Mahavirya, Mahachandra, Mahakhanti and Mahagnana who were ordained under the Tibetan Buddhist tradition. The police arrested the monks and jailed and questioned them. The case went up to the prime minister, Chandra Shumsher Rana who ordered their banishment.

In 1944, another group of eight monks were sent into exile. They were Bhikkhu Pragyananda, Dhammalok, Subhodhananda, Pragyashmi, Pragyarasa, Ratnajyoti, Agga Dhamma and Novice Kumar Kashyap ordained under Theravada tradition. This time they were accused of encouraging women to renounce and write in Newar language. The monks were summoned before the prime minister Juddha Shamsher Rana and ordered to sign a pledge that they would stop their activities. When they refused, they were ordered out of the country.

The exiled monks went to India. There,

Boudha Rishi Mahapragya

with the assistance of some lay-people, Dharmodaya Sabha (Society for the Rise of the Teaching) was founded, which worked to promote Buddhism. Dharmodaya Sabha's remarkable contribution was publications of Buddhist literature from exile.

In 1946, a Sri Lankan goodwill mission visited Kathmandu and pleaded in front of the ruler on behalf of the monks. Notable leaders in this delegation were Bhikkhu Narada Mahathera, a famous Sri Lankan Bhikkhu Dhammaduta and Bhikkhu Amritananda of Nepal. Bhikkhu Amritananda with Bhikkhu Narada obtained permission to preach Buddhism at Anandkuti Vihara. He also succeeded in persuading the then prime minister Padma Shumsher Rana to allow the return of the exiled Bhikkhus. The delegation emphasized that Nepal was the birthplace of the Buddha, and that his followers should be free to practice their faith in the country. Subsequently, the ban was lifted by the then prime minister Padma Shumsher Rana. The monks returned and devoted themselves to

Senior theravadi Bikkhus at a function in Kathmandu

spreading the faith with greater energy.

In 1951, the Rana regime was ousted by a revolution and democracy was established in Nepal. With democracy, explicit persecution of Buddhists ended. The social and political position which Newars had suffered under the partisan rule of the dictatorial Ranas was over only after the end of the Rana regime.

A policy of liberalisation was instituted by the state and a more favourable atmosphere was created for the Buddhists. Bhikkhu Narada had later come to Kathmandu with a sapling of the Bodhi tree and the relics of the Buddha which was enshrined in a Stupa at the Anada Kuti Vihara premise. During this time he also managed to persuade the government of Nepal to make Baisakh Purnima a public day.

In the very year of democracy , B.S. 2007 All Nepal Bhikkhu Sangh (Akhil Nepal Bhikkhu Mahasangha) was founded. The King Tribhuvan had personally attended a ceremony at the airport to receive the relics of

the Buddha's foremost disciples Sariputta and Moggalana. On the occasion of the king's birthday, Mahaparinirvan Sutta were chanted in the palace. Since then, this has become a tradition in Nepal.

A remarkable achievement of renaissance of Theravada in Nepal was the 4th International Buddhist Conference, the first ever international conference held in Nepal. The World Fellowship of Buddhists and the Government of Nepal had jointly organized it in 1956. The 15th International Buddhist Conference was also held in Nepal three decades later in 1986. Both of these conferences were led by Theravadi monks, nuns, and lay-people.

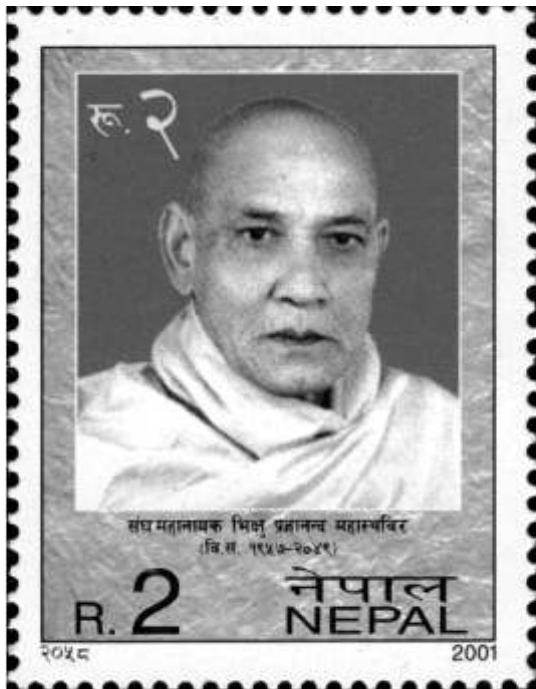
Theravada Buddhism and Newar Buddhist community

The Theravada movement in Nepal offered a unique area of practice of dhamma among Newar Buddhist community. Its growth is gaining ground, attracting adherents and drawing wider support and

admiration. Its impact is felt by the entire Newar society, including the Hindu Newars. Its presence has proved beneficial even to the traditional Newar Buddhism. Some orthodox Buddhists, initially who were not ready to accept Theravada replace Vajrayana, have gradually reflected on their own beliefs and practices. The Theravada movement in Nepal in its entirety is the concern of Newars. All the Bhikkhus, Bhikkhunis and lay-people, whether in the past or present, have been drawn mostly from the Newar community.

In this context, it is to be noted that one of the most important contributions made by the Theravadis relates to *Nepal Bhasha*, the Newari language. From the very beginning, the Theravadis used Newar language as their chief medium of communication as the Bhikkhus and their followers, both were Newars. The importance lies in their extensive use of *Nepal Bhasha* in the written or printed form. Almost every learned Bhikkhu published something in *Nepal Bhasha*. Their publications are mostly translations of *sutras* and other canonical literature in Pali. The translations of Dhammapada and Jataka stories also became popular. Some of layperson also published a fair number of publications in *Nepal Bhasha*. The adoption of Devanagari script and the use of printing facilities was started by Theravadi Buddhists.

We find that the Bhikkhus, as a strategy, partly adopted a cultural approach in promoting Theravada. It was challenge upon the Bhikkhus and some of the devoted laypeople of the movement, to judge the whole situation. They cleverly formulated their own strategy and explored new methods to achieve their central aim of establishing Theravada in Nepal. Following the Buddhas' principle *thana than kausala gyan* the Nepalese Theravadis have been pragmatic enough to assess the situation and devise ways to achieve their end. Being drawn from the traditional Buddhist ranks they were

Postage Stamp of Bhikkhu Pragyananda

well aware of the complexities of the situation. They had to be prudent and cautious. They avoided confrontation with the traditional Buddhists culture.

During the course of their work among the Buddhist masses, the Theravadi Bhikkhus found that certain old Newar religious practices and customs could prove very helpful to them and, consequently, they adopted them with slight modifications.

One such customary practice is known as *gunla dharma*. *Gunla dharma* is of special significance for Buddhists like Shakya, Udas, Jyapu and Manandhar. Throughout the month, Buddhist devotees visit vihars, particularly the Swayambhu shrine. Generous offerings are made to Bajracharyas and Shakyas. In this context, The Theravadi Bhikkhus were well aware of the place and importance of *gunla dharma* in Newar Buddhism. Assessing its potential, they wisely adopted and moulded it according to their needs to achieve target. They introduced the convention of holding special sessions of

preaching, Buddha pujas and *Paritran sutra* recitations during the whole month of the *gunla dharma*. Narrations of Jataka stories were also popularised. The Newars were impressed by this new style of celebrating *gunla*. Bhikkhus and Bhikkhunis in this way in viharas began receiving liberal support, both moral and material, from the laity. Thus, it can be seen how a customary religious practice of the traditional Buddhism in Nepal has been adopted to propagate true Buddhism by the Theravadis.

The Theravadis have not considered it improper to take advantage of the Nepalese love for devotional songs, *bhajans*. The esoteric songs composed by the great Baudha *siddhacharya* are regularly sung by the Bajracharyas and the Shakyas in groups in *bhajan mandals* holding regular evening sessions.

In the early stages of the Theravada movement, when the Bhikkhus were struggling to find ways and means to gain public support, they realised the importance of devotional songs and music. Consequently they promoted their own musical groups, known as *Gyanmala Bhjan Khala*. Swayambhu Gyanmala Bhajan is the first one of its type. The senior Bhikkhus themselves composed songs for *bhajan* singing. Their musical compositions quickly became popular as their compositions were not as mysterious as those composed by early *siddhacharryas*. Composed in simple poetic phrases, *Gyanmala Bhajan* proved to be new device of spreading Buddha's teachings, with music and entertainment added on it.

Thus, it can be seen that the Theravada movement has developed in an historical situation marked by the growing awareness among Newars. The movement has been successful, in so far as it has created religious awareness in Newars. The renaissance of Theravada has successfully grounded the original teachings of the Buddha in Nepal and

among Nepalese Buddhists. In the beginning, it began with Buddha Puja and Dharmadesana. In the course of time Theravadi Viharas are successfully organising important monastic activities like Pariyatti education, Mahaparitran, Kathin Utsav, Pilgrimages to Buddhist shrines, publications of Buddhist literary, Buddhist classes to children, youngsters and elders, meditation retreats etc. It is to be admitted that the introduction of Vipassana, insight meditation to Nepalese Buddhist followers is exclusively the contribution of Theravadi followers. Establishment of Vipassana Meditation Centres in Kathmandu valley and different parts of Nepal is the most remarkable contribution of Theravadi followers. Recently Theravadi followers' activity has entered even academic sphere. Establishment and successfully running of Theravada Buddhist Academy in affiliation with Lumbini Buddhist University is an example of it. Notably, all of the faculty members of this Academy belong to Newar community.

Theravada and Udas Community

The Newars are one of the most important ethnic groups in Nepal. The Udas is one of the dominant ethnic group of Newars. It is believed that the term Udas has been derived from the word *upasaka*, which denoted the Buddhist laity. The Udas are among the best *jajmans* (clients) of *gubhajus* (Bajracharya priests), they being the hereditary clients of the priests. This group is composed of the castes of hereditary merchants and artisans. Some Udas, like the Tuladhars, are among the most prosperous and wealthy people in Nepal. In the past they had carried trade between Nepal and Tibet and between Nepal and India. Their trade links with Tibet were extensive. Their occupational obligations brought them into close contact with the people, religion and culture of Tibet. In the past, they virtually

monopolized the Tibet-Nepal trade.

Their frequent visits and prolonged stays at Lhasa strengthened their devotion to Buddhism. Being traditional Buddhists, the Tuladhar merchants could gauge the depth of Buddhism that was practiced by Tibetans. They could very well assess comparatively the plight of their own Newar brand of Buddhism with essence of Buddhism. Therefore, some of the earliest adherents of Theravada came from the Udas ranks, particularly from among the Tuladhars. So Tuladhars are found closely associated with the Theravada movement.

Their generosity in spending large amounts for religious ceremonies is well known. With better economic and occupational status, along with their strong attachment to Buddhism, the Tuladhars occupy a key position in the community of the Buddhists. *This could be reason that* some of the early leaders of the Theravada movement were drawn from this group. We find that a good number of prominent Bhikkhus and Bhikkhunis in the past were from Tuladhar community, viz., Bhikkhu Pragyananda, Bhikkhu Dhammadolok, Bhikkhu Anirudha, Bhikkhu Mahanam, Bhikkuni Dharmachari.

The main contribution of the Tuladhars in the rise of Theravada in Nepal lies in the economic support they lend. There are reasons to believe that without their timely and generous support, the movement would never have achieved much success. Every religious movement has its economic aspect. It is true for even Buddhism, although it is known for its emphasis on asceticism and non-attachment. It needs economic support from the laity for survival of monks and nuns, for constructing viharas and for conducting various *dhamma* activities. We note here that in Buddha's period also, there were merchants like Anathpindik, Visakha, Kali and kings like Prasenjit, Bimbisar who supported Buddha and his Sangha with food and all kinds of logistics.

As a developing movement, the Theravada in Nepal needed support, social as well as economic support. For economic support the Tuladhar group comes in the first rank. However, it is not being suggested that only the Tuladhars provide economic support. All sections of the laity, even the poorest, contribute their part. On any merit making day at present, in front of the viharas in Kathmandu, Patan and elsewhere one can see numerous poor Jyapu women in tattered clothes standing in queues waiting for a chance to make their humble offerings of coarse rice to the Bhikkhus and Bhikkhunis

To conclude, there is no denying the fact that though Theravada Buddhism is thoroughly religious in character, but in the context of Nepal, it has come to play an important role in the cultural life of contemporary Newars. With its deep association in Newar culture and society, it has feature of its own variety of Theravada. Theravada movement in Nepal is performing its function of channelising the religious and cultural aspirations of Newars in general and the Tuladhars in particular. ♦

References

- Bapat, P.V. (Tr),** *2500 Hundred Years of Buddhism*, (2009 A.D.) India: Publication Division, Ministry of Information and Broadcasting, Government of India.
- Lakaul, Baikuntha Prasad,** *Nepale Sthabirbad Gukathan Wala*, (B.S.2042) Kathamndu: Hisi Press.
- Pradhan, Bhuvan Lal,** *Nepal ma Buddha Dharma*, (B.S.2045). Kathmandu : Nepal Pragyapratishthan.
- Tuladhar, Lochan Tara,** *Dharmachari Guruma, Kindwaa Bahaanisen Nirvan Murti takka*, (B.S. 2064), Kathamndu: Nirvan Murti Vihar.
- Tuladhar, Reena, (Ed.),** *Nepalma Theravada Buddharma: Ek Adhyay*, (B.S.2072), Kathmandu: Nepal Pragyapratishthan.

Reply sent by the Private Secretary to the Maharaja
to an inquiry sent by the Maha Bodhi Society about the expulsion of Buddhist monks
from Nepal. Source: The Maha-Bodhi, October 1927 issue, pages 521-522.

KATMANDU, NEPAL.
30th August, 1927.

To

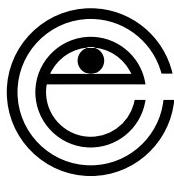
THE SECRETARY
Maha Bodhi Society,
4A, College Square,
Calcutta.

DEAR SIR,

With reference to your letter of the 11th instant in which you speak of a party of Buddhist priests, I write to inform you that recently one Chherring Norbu came to Katmandu with the ostensible purpose of passing his days quietly in religious pursuits for which he received the facilities he desired, having due regard to the Lama Buddhistic Order to which he professed to belong. For a time nothing unusual happened with him or on his account, but thereafter when he began to take to objectionable methods of trying to beguile away individuals, inculcating thoughts and ideas calculated to dissociate them in a very obnoxious way from the customs, usages and socio-religious laws of the land, people began to look upon him with suspicion, till at last the dramatic debut of five of his converts dressed in peculiar costumes, evidently at his guidance, along with their mischievous flouting of every other religious pursuits and persuasions, nearly brought him into clash with the angry public. The five men involved in this who were of poor circumstances, were named (1) Prembahadur Shresta, (2) Buddharatna Banda, Bekharatna Banda, Gnanaratna Banda and Nhuchhedas Salmi. So high were the feelings roused by their actions that they stood the chance of being lynched by the infuriated public--Buddhists and Sanatanists alike. The police intervened and after careful investigations it was thought prudent that Chherring Norbu and the five of his converts named above should clear off to avoid trouble on themselves, granting them a reprieve from imprisonment to which they had made themselves legally liable for having transgressed the laws relating to the Varnasrama Dharma. The five men mentioned in your letter along with the name of Chherring Norbu as Maha Pragna, Maha Chandra, Maha Gyana, Maha Virya and Kshanti may be the new names assumed by the 5 persons named above.

It is indeed such a great pity that Chherring Norbu should have thought it worth his while to try to create a disturbance in the traditional happy and harmonious relations that have from time immemorial subsisted among the different sects of the people in this country, including the Buddhists of this place who, as is well known, are, as they have been all along, observers of Varnasrama.

Yours truly,
Sd. MARICH MAN SINGH,
Bada Kaji,
Private Secretary to
His Highness the Maharaja, Nepal.

OPTIC EYE CENTRE

Bagbazar, Kathmandu

20% OFF ON
ALL Frames*

Specialist in Power Glasses & Sun Glasses

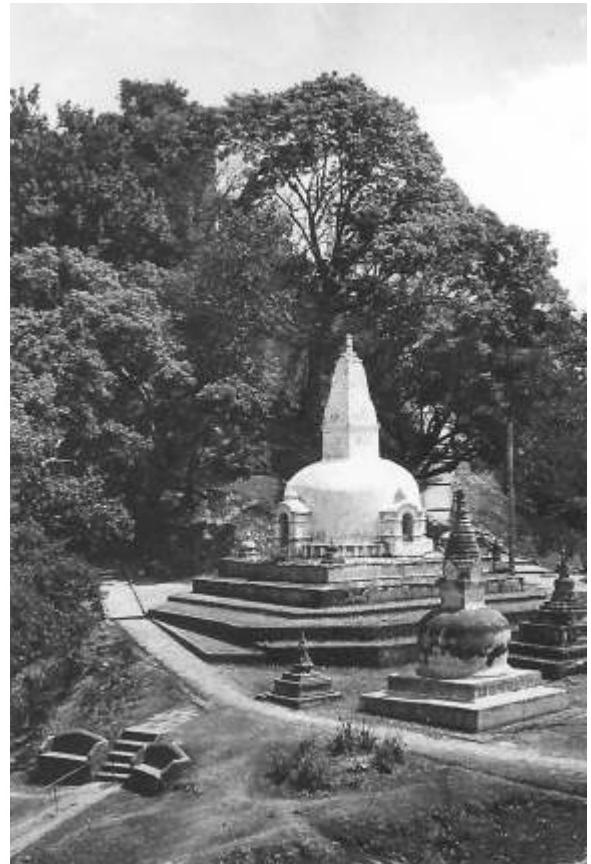
Tel: 9851046053, 4220863

*** Limited Period Offer**

उबलय्या लुमंति

बिकासया नामय् द्येके न्व्यः
शान्तगु व प्राकृतिक वातावरणय्
चीभा: व माकः पुखूया लागा,
नेसं १०९० ।

नेपालया संस्कृति ब्येबलय् नेवा:
बौद्ध कला द्वकलय् न्व्यःने वह ।
नेसं १०७६ स जुजु महेन्द्रया
राज्याभिषेकया अवसरय् तिष्ठलय्
दीपंकर द्यःया मूर्ति इवलिंक ब्यातगु ।

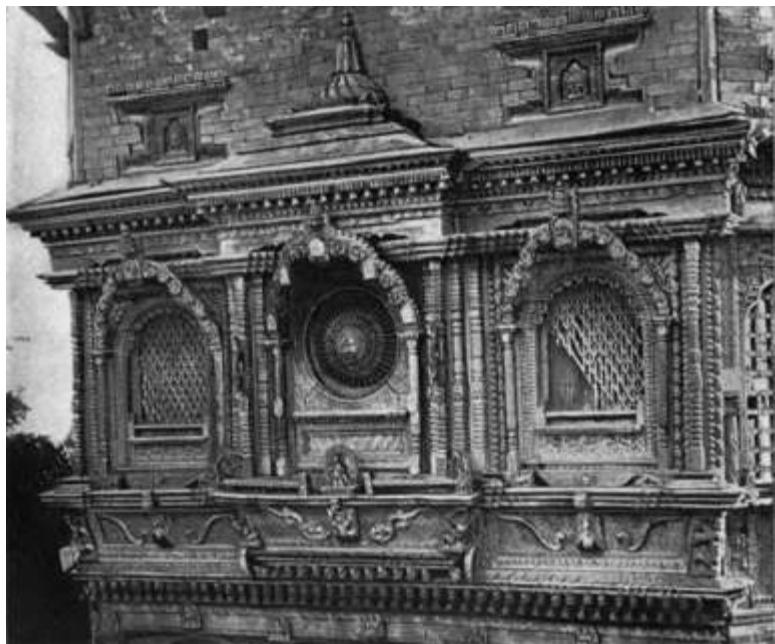
स्वयम्भु महाचैत्यया
 पच्छम पति थापना
 यानातम्ह तःधिकम्ह
 ताराया मूर्तियात नेपालया
 मूर्तिकलाया ज्वःमदुगु
 नमूना ध्यातगु दु ।

नेसं १०७८ साल पाखे स्वयम्भु यैँदे स्वयेबलय थथे च्वं ।

स्वयम्भुद्ध छाया हैय्
 तयातगु बाबांलागु बुद्धा
 कियातगु थ्व इयालं
 पुलांपि नेवा:
 कालिगरपिनिगु मेहेनत
 व सीपया द्सु जुल,
 नेसं १०१७ ।

न्हापाया मन याउँसे च्वनीगु सिचुगु वातावरण्य तःधिकपि भगवान द्यः व लोहयागु
 स्वाहानेया लु, नेसं १०७८ ।

मि नया: स्यने न्यः
नेसं १०३२ पाखे जनबहाया
कलात्मक मूलुखा व सँइया: ।

खारित वैत्य, नेसं ११० साल । न्हापा
सिबे आःयागु गजू भचा पाःगु सिङ्कु ।

Diamond Pressure Cooker

TINAU TOP KITCHEN INDUSTRIES
Shankarnagar-3, Rupandehi, Nepal
E-mail: itnepal@gmail.com

दहनु थाय् -

अजिमा किचेनवेयर

५६/३१ ख जगत सुन्दर मार्ग, असत्त्वा: यैं, नेपा:

फोन न्या: - ४२२३९९८, ४२२९३४६

ईमेल - hstuladhar@hotmail.com

QUALITY PRODUCTS

SINCE 1960

shukrapath, new road
ph : 4-264133

नेवाःया पर्व नेपाःया गर्व गुंला पर्वया लसताय् भिंतुना

Maha Laxmi Complex

सानुसानु गल्ली, खिचापोखरी
काठमाडौं, बैपाल
फोन : ०१-४२२२५०३

असंबाजं गुथिया ताः इयालि नायिं
थत्तले तनिइमखु नेवाः तय् चिं
न्ह्यायेमा मदिक्क जिमिसं मनंतुना भिं
थः गु हे छेँय् तयेफयेमा दंगः धाः दापाखिं

जेष्ट डाइरेक्टर टिम

पौआः च्यज्या य
पौआः या लेमिनेटेड पोष्टर्ट्या
नितिं लुमंका दिँयँ

Raj Tuladhar

Tel.: 9851095114

zestart14@gmail.com

असं बाजं गुथियात
स्तितना

Shree Upama Traders

4228228

4229470

301/45, Siddhi Das Marg, Ason
Kathmandu, Nepal
email: upama_t@yahoo.com

थौंकन्हे

वा वःसां फय् वःसा निभाः त्वहे त्वह
कुतः मत्वःतूसे न्हया वंसा आजु वहे वह

राज तुलाधर

न्हापा ब्यूगु प्रजातन्त्र, ह्वने मसया लाकाकाल
लुच्चा छुच्चा जक धाधा घां क्वय् च्वम्हं क्वाप्प नल
उकिं सिकक तैं वल, ही मी चाहगु ल्वय् वल
थःगु भरय् ढने मसया, कुटीलचालं त्यतुत्यल
वा वःसां फय् वःसा, निभाः त्वहे त्वह
कुतः मत्वःतुसे मावसा आजु लुहे लुह
कमिशन झ्न ख्वारारारा
डोजर न्ह्यात ह्वारारारारा
नझपि थझपि जक वल, सहयाये मजिल

हकुम पफुत गणतन्त्र, काये सःसा जक ढहगु जुल
होता देय् थुवा जुहगु, बहुमतय् ढुगु जुल
ढुगु लाका काये जिल, लिकुम्ह गालय् लाहगु जुल
न्यने कने हथाय् जुल, थपि छथाय् मुनेमाल
न्हूगु संजाल स्वना, शुसूचित याना हयेमाल

वा वःसां फय् वःसा आजु वहे वह
कुतः मत्वःतुसे कावसा आजु वहे वह
ध्वं मखु खिचा मखु
नागरिक अधिकार वल आजु कायेमाल

सकसिङ् लोकतन्त्र मताधिकार झींगु अस्त्र
आदिवासी जनजाती कुलीचिना ढनेमाल
न्हूगु परिस्थिति वल न्हूगु व्वसा: व्वयेमाल
थःगु लागाय् बहुमतया चाक:
तःचा याया न्ह्यज्याये माल

ने.सं. ११३६-११३७ या पालाः थकालि
अमिताम्भ तुलाधर नाप सकल पालाःपि

श्री अन्नपूर्णा शरण

असं बाजं गुणि

सद्बां असंत्वाया गौरव जुया च्वनेमा
जिमिंगु छुगुगलंगिसें मिंतुना

“Fashion that brings life to your living style”
specially sweaters available here

Ason, Tachhe Bahal

Tel.: 4252793

जिलेट बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

कालिमाटी काठमाण्डौ । फोन नं: ०१४२७८०९९

આણ ધાજં ગુધિદ અનીગુ અંસ્કૃતિ ન્યાઘલેં ન્યાબ્યા વળે ફરોમા ધકા:
મનંતુના ચ્યના થાથ થાથં છિકપિનિગુ છટે જુયાચંગુ ધેવા જિમિગુ
અંસ્થાયુ તયા: બ્યાહાલિ યાગાદિદ ધૈગુ નં મનંતુના ચ્યના ।

जिमिग् विशेषता

बचत संकलन

१००,००० मिनिमम् बालेन्सय् १२ निसे १४ प्रतिशत तक *

५०,००० मिनिमम् बालेन्सयूं द निसे ९ प्रतिशत तक *

दैनिक बचत ७ प्रतिशत तक *

आवधिक बचत १३ निसे १५ प्रतिशत तक *

४० महिने बचत योजना ५० शौं भक्तानी जडग *

दैनिक बचत ३६५ दिन तक ४०० दिन याग बिडग *

अन्य योजना नं ३

ऋण लगानी

व्यक्तिगत / व्यवसायिक / हायरपर्चेज

१९ निसे २१ प्रतिशत तक *

* शर्त लाग जड

-Remember us for Woollen Garments-

बौद्ध संस्कृतिया पवित्र गुला पर्वय्
सकल नेपालमिपिनि सुस्वास्थ्य ब खम्भाद्धिया कामना याना

ग्रन्थालय

New GRAND WOOL CENTER

9/72 Ason, Kathmandu, Nepal phone: +977-1-4221847 email: new_gwc@hotmail.com

Panasonic®

Authorised Distributor for NEPAL

Basanta Motors (Regd.)

P.O.Box-2241 5/1, Basantapur (Ganga Path), Kathmandu.
Tel.: 4240367 Fax: 4222927 Mobile : 98510 39991, 98511 39991
E-mail : bmtti@mos.com.np / panasonic.sales@gmail.com

असं बाजं गुथियात यक्क यक्क भिंतुना

Mh *muncha*
HOUSE

17 New Road, P.O. Box : 1255, Kathmandu, Nepal
Tel : 4221470, 4255479, 4226223

ON LINE SHOPPING
10,000 + items delivery all over Nepal

MONEY TRANSFER SERVICE
from US, UK and CANADA

URL: www.muncha.com, E-mail: info@muncha.com
Phone No. 5000737, 5000738 Fax: 977-1-4221207

नेवा: शिल्प वास्तुकलाया छगू उत्कृष्ट नमूना - तलेजु ढेगः

नेवा: भी

We The Newars

अर्थरत्न तुलाधर
हर्षचैत्य बहा:
सल्लाहकार

हलिं नेवा: दबू नेपा: देय् मू कवः

नेवा: भी एसिया महादेशया हलिमय्
नांजाःगु विशाल हिमालय च्वापुगुँया दक्षिणय्
च्वंगु नेपा: देय् या आदिवासि खःसा नेपा: देय् या
सभ्यता व म्हसिइकाया न्त्यलुवा नं खः । ई
व्यंलिसें, भी आजुपिसं भी देय् दुने थवंथः जाना:,
सुख, शान्तिं च्वनेगु तःजिगु, तःताजिगु तजिलजि,
संस्कृति ब्वलकाः व हे थःगु म्हसिइका व
सभ्यताया चिं ज्वना:, मसिउगु, मखंगु तापा:
देशय् पला: न्त्याकाः वंगु खः ।

ई व्यंलिसें, आः भी हलिमय् छचाःलिं थ्यने
धुंकल - दक्षिण अमेरिकाया एमेजन जंगलया दथुइ
धाय्‌ला, साईबेरियाया ख्वाउँगु च्वापुइ धाय्‌ला,
साहाराया पूगु फिसलय् धाय्‌ला, हिमाल च्वापुगुँया
च्वकाय् धाय्‌ला, दक्षिण गोलार्द्धया भूख्यलय्
धाय्‌ला, छम्ह नं छम्ह भी नेवा: नाप हे लाइ ।
अन्तरीक्षया छ्यलेकुथिइ, उत्तर व दक्षिण ध्रव्य
धाय्‌ला, हाकुगु म्हासुगु खानी दुने धाय्‌ला, संगित
शिल्पी, कासामि, बिद्वान्, व्यापारी, उच्चमि पुचलय
धाय्‌ला, छुं नं थासय्, छुं नं पेशाय् छम्ह नं छम्ह

नेवा: अन दहे दइ। शारिरीक रूपं व नेवा: थे मच्चने धुंकल जुइफु, नेवा: तजिलजि हने मसये धुंकल जुइफु, नेवा: भाय् तक्क नं मसये धुंकल जुइफु, अथे जुउसांतवि वयाके नेवा: मात्रया न्हना मवनीगु चरित्र ल्यनां च्वंगु हे दइ : यचुगु शुद्धगु नुगः दुने, सकलसित नाला कायेफुगु मानवता दुम्हः, छम्ह उपासक सदां व शान्तिया ।

We Newars are an indigenous people of our country Nepal who pioneered the civilization and identity of the land that lies south of the great Himalayas in the continent of Asia. Over time, our forebears, within the confines of our homeland, nurtured a rich and diverse culture of mutual co-existence, peace and harmony and thus armed, ventured into lands unknown spreading our identity and civilization in their wake.

Over time, our kind has spread worldwide - you will come across a Newah in the depths of the Amazon, in the shivering cold of Siberia, in the sweltering heat of the Sahara, at the summit of the Himalayas and in no man's land down-under. You may come across a Newah inside space labs, at the poles, inside black and yellow mines, amidst maestros, athletes, scholars, among the business and industrial community. Name any place, any profession, any vocation – one among us is sure to be there! He/she may no more look like his/her forebears, nor follow their rituals, nor even speak our mother tongue, but irrespective, he/she will bear that indomitable character of a Newah – pure in heart, ever so accommodating, so humane and an ever committed devotee of Peace.

भीसं थःयात थुगु कथं म्हसीका च्वनागु खःसा, हलिंया नांजाःपि विद्वानतसे, भीगु पुचलय् भायाः भीत बाँलाक्क म्हसिके धुंकाः हलिं यात भीगु म्हसिका गथे धकाः बिल ले ? वय्कः पिनिगु धाःपू नं थन न्त्यथने ।

If this is how we, in short, identify ourselves to the world, how do renowned scholars who lived amongst us, knew us in our entirety, introduce us to the world at large? Some samples.....

**हलिमय् नेवा: म्हसिका
THE WORLD KNOWS US THUS**

Nowadays, the term Nepalese has a far wider significance, indeed almost a changed meaning, but when we speak of Nepalese civilization, we can only mean Newar civilization."

थौंकन्हय् “नेपाली” धालकी तव्यागु, बिस्कं हे अर्थ लगे जुउ, तर भीसं “नेपाली सभ्यता” धायेबलय् व मात्र “नेवा सभ्यता” धकाः थुइकेमाः ।

*David Snellgrove,
Shrines and Temples of Nepal'*

Newars are best known to the world for their amazing artistic creativity and skilled craftsmanship producing a culture which a few centuries ago ranked among the highest in Asia. The Newars developed their own distinctive art style which is now thought of purely Nepalese. The heavily decorated many tiered pagoda temple style, peculiar to Newar builders and artisans, is generally believed to have originated with them. Records show that the Emperors of Tibet and China sent for Newar craftsmen to build temples in their land, whence the style eventually spread to Japan.

नेवा:यात अजुगति चायेक कलात्मक श्रृजनां जाःम्ह, निपुणम्ह शिल्पीया रूपय् हलिम म्हसिका च्वंगु दु गुमिसं छुं शताब्दी न्त्यः एसिया महादेशय् हे दकलय् च्वन्त्याःगु संस्कृति पिव्वल । नेवा:तय्सं थःगु हे छ्लगू विशिष्ट कला विकासयात गुगुयात आः वया “नेपाली” धकाः धायेगु

महासत्त्वया लुमन्तिह द्येकातःगु बौद्धतयगु छगू श्रद्धाया केन्द्र - नमुरा चैत्य

यानाच्वन । नेवा: दकःमि व कालिगरतयसं
दयेकीगु तच्चकं छायेपियातःगु तत्तं-पौ दुगु
पायगोडा शैलीयागु देगः नेवा:तयगु हे मौलिक
उत्पति खः धकाः न्यंकं विश्वास यानातःगु दु ।
तिब्बत व चीनयापि जुज, बादशाह पिसं नेवा:
कालिगरतयत् सःता: थःपिनिगु देशय् देगः दय्के
विउगु अभिलेखय् दसु दु । अनं व हे शीप, ढाँचा
जापान तक्क नं फैलय् जुया वंगु खः ।

*Mary A. Anderson,
Festivals of Nepal*

The salient trait of the Newar character is the taste of society. The Newar never lives isolated; he loves to dwell a little like Parisians, in a house of several storeys and swarming with people a careful and keen cultivator, he also excels in all the manual arts, even the most delicate; he is a

painter of taste, well-informed trader without rapacity, and a born artist. He is a talented goldsmith and ironsmith, fanciful carver, dyer and a gifted artist. He has changed the art of India, built temples and palaces which served as models to the Tibetans and Chinese. The classical pagoda hails from Nepal. The reputation of the Newa craftsmen consecrated by the centuries is still established in the whole of central Asia.

नेवा: चरित्रया विषेशता धयागु व समाजया
सवा: थूम्ह प्राणी खः । नेवा:त गुबलय् न याकःचा
च्वने मछू । पेरीसया मनूत थें, नेवा:त तलिंत दुगु
छेँ हुलमुल जः दुथाय् च्वने न्त्याःम्ह खः व
छम्ह सचेतम्ह कृषक जकमखु न्त्याथेंज्याःगु
मसिनुगु जूसां न्त्यागुं ल्हाःज्या याये सःम्ह
ज्याकःमि, नासलं ल्यूम्ह चित्रकार, सकतां
वाचाःम्ह तर लोभं मपुंम्ह व्यापारी नापं जन्मजातं

हे छम्ह कलाकार खः । व शीपं जाःम्ह लुँकःमि
नकःमि, तःजिम्ह सिँकःमि नापं छिपा व कलाकार
खः । व भारत भूखण्डयागु कला यात हे
हिलाबिउगु दु । सँ देय् (तिब्बत) व चीनय् नमूना
जुइक देगः व दरवार दयेका बिउगु दु । दकले
च्वन्त्यागु पाय्गोडा शैली नेपालं हे पिहां वःगु खः ।
नेवाः कालिगरतय् शीप, ईज्जत सलांसः दँ
न्त्यःनिसें पलिस्था जुया आः तक्क न मध्य एसिया
न्यकं ल्यनातुं च्वंगु दनि ।

*Sylvan Levi;
La Nepal*

नेवाः भी थुजोपिं, गर्व यायेगु थाय् यक्को दुपि ...

तर आजु, वराजुपिसं व्येका थक्गु ध्वाँय्
स्वयाः, क्यना: लयृताय् वं गातलाले ? थौया हुनि,
थौया इलय् भीगु म्हसिइका छु ? पौरख छु ? ल्यू
पुस्तां खनिइगु भीसं व्येकेगु आः थौयागु ध्वाँय्
गुजोगु ? थःथःगु ख्यलय् च्वजायेक न्त्यावना:
म्हतिम्ह थःगु व नेवाःयागु म्हसिइका बिइगु
सकस्यां कुतः यायेमाःगु ला द हे दु, नापं नेवा:
मात्रया छगू मंकाः ख्वसालय् जिपि व जिमिगु
म्हसिइका धकाः हलिमय् व्येबहःगु नेवाः किपाः नं
न्त्यथने माःगु दु । भीगु देशय् वया च्वंगु तःधंगु

लोह शिल्पकलाया छगू उत्कृष्ट नमूना

राजनैतिक हिउपाः नापं हलिमय् तःताजि
संस्कृतिया दुने नं एकताया सः थ्वयेके माला च्वंगु
थ इलय्, हलिं न्यंकं भी नेवाःयागु विशेष
म्हसिइका इनाः थःगु देशय् नं धिसिलाकक दनेत
भी थवंथः छधी, छवाः जुया छपु हे सुकाय् हने कने
यायेमाला च्वंगु दु । थुजोगु मंकाः कुतःयागु पुसा
तयेत, ब्वलंकेत व कःघायेत (coordinate), नापं
सकल नेवाःमात्रया भिंमूताः ताःलाकेत, नेवाःया
लागि नेवाः सः ज्वनाः माःगु ज्ञान, शीप, सूचं,
ख्वहालि काल बिल यायेत सगठनात्मक नापं
कार्यान्वयन पक्ष नं धिसिलाःगु छगू दबू इलं फ्वना
च्वंगु दु ।

Thus we are, Newars, with ample space
to be proud of ...

But shall we just remain elated looking up to and showing the laurels of our forebears alone? What are we in our days and times? What are our achievements? What colors do we flutter now for our future generations to recognize? Whereas, each of us should strive to stride at the pinnacle in our chosen fields of engagement and introduce oneself as an individual Newar, we ought also present and show a fitting, decent image of us, the Newah community, to the world at large. Given the momentous political changes occurring in our homeland and the global polarization of unity in cultural diversity, it is time that we lay out a common thread among our kind so that together we can stand out with our unique and distinct identity among the international community and in so doing also strengthen our cause within our homeland. To sow the seeds of such common efforts, to nurture and coordinate and to ensure the welfare of Newars, time now demands for the formation of a central hub of Newah activity with a functional organizational structure and effective executive mechanisms where all of us can share our knowledge, skills, information and support one another in the spirit of Newah for Newah. ♦

Himalayan Height Resort

Summit River Lodge

P.O. Box 1273, Dhumbarahi, Kathmandu, Nepal
T: 977-1-4370714, 4371537, Fax: 977-1-4371561
marketing@eslrnepal.com / info@eslrnepal.com
www.everestlodges.com

गुंला पर्वया उपलक्ष्यय्
सकला केपाःमिपिन्त शान्ति व समृद्धिया कामजा यान्ना

Bishnu Rai

Manik Man Tuladhar

Vinex Sports Point

Ason, Nhaikantala, Kathmandu

Tel.: 4-250237, 4250298, Mob.: 9841524225

E-mail: ahensne@gmail.com

Sports & Musical Goods Wholesaler & Retailer

लाय्कुलिङ्ग चंगु तलेजु ढेगः ।

तलेजु व उराय्तय् स्वापु

नेपालयात रक्षा याइम्ह तलेजु माजु खः, अले तलेजुयात
रक्षा याइम्ह कुमार जुयाः कुम्ह प्याखं ल्हुइम्ह उराय् खः ।

कमल रत्न तुलाधर
धालासिक्व कवः

स्वनिगःया तनावने धुंकूगु थीथी सांस्कृतिक
व धार्मिक प्याखंत मध्ये मोहनिबलय् पितहइगु
कुम्ह प्याखं उराय्तय् थःगु हे प्याखं खः । थ्व प्याखं
२० दँ न्त्यः निसें स्वये मदये धुंकल । कुमार प्याखं
नं धाइगु थुगु कुम्ह प्याखं असंया तुलाधर व
जनबहाःया कंसकारतय् सं पिकाइगु खः । कुम्ह
प्याखं असंया दबुलिङ्ग, हनुमान ध्वाखा लाय्कुलिङ्ग
व मेमेथाय् ल्हुइकिगु खः । सलंसःदँ न्त्यः नेवाः
जुजुपिनिगु पालं निसें दुगु थुगु परम्परा प्याखं
ल्हुइपिं तुलाधर व कंसकार मिजं मस्त मदयाः
दिनावंगु जुल ।

जिपिं मचाबलय् कुम्ह प्याखं ल्हुइत
सःताहइ धकाः तसकं ग्याइगु लुमं । द्यःयागु लं
फिनाः दबुलिङ्ग प्याखं ल्हुइमाः धाइबलय् न्हकुसं
तिंस्वानावइगु खः । अले लिपा ‘प्याखं ल्हुइम्ह मचा
दत, छिमिसं दां जक पूसा गात’ धाइबलय् तिनि
मन याउसे च्वनीगु खः । कुम्ह प्याखं ल्हुइम्ह कुमार
ल्यइबलय् च्यादँ निसें फिन्न्यादँ दुपिं तुलाधर व
कंसकार मिजं मस्त मध्ये गोला तयाः छम्हेसित
काइगु खः । अले न्यादँ तक वहे जुयाच्वनिइ । कुम्ह
प्याखं ल्हुइकीबलय् बाजं थाइपिं व पँय्ता पुझिपिं
असंया तुलाधरत जुल । बाजं खलकय् च्वर्पिं प्याखं

नेसं ११०८ स कुम्ह प्याखंया छगू लु ।

ल्हुइम्ब । प्याखं ल्हुइ म्हाःगु कारण मछालाः जक मखुकि, कुम्ह प्याखनय् वनाच्वना ज्वर्छिय क्वनियम व चिपनिप पालन यायेमाःगुलिं न खः । लिसें कुम्ह प्याखं क्वचाइबलय् द्यः जुयाच्वम्हेसित दबुलिं क्वफाइबलय् छुं हे मचायेक मुर्छच्या थें जुइगु कारणं यानाः ब्वति काइपिं मिजं मस्त मदयाः कुम्ह प्याखं तनावन ।

कुम्ह प्याखंया इतिहास वालास्वत धाःसा कुम्ह प्याखं ल्हुइम्ब कुमारयात हनुमान ध्वाखा लाय्कुलिइ च्वंगु तलेजु देगलय् च्वनाविज्याम्ह तलेजु माजुयात रक्षा याइम्ह धयातःगु दु । मोहनिबलय् सप्तमी खुन्हु तलेजु माजु देगलं क्वहां विज्याइबलय् व दशमी खुन्हु देगलय् थहां विज्याइबलय् वसपोलयात रक्षा यायेत कुम्ह प्याखं पितहइगु जुल । कुम्ह प्याखं ल्हुइम्हेसिनं तलेजु माजुयात सर्गतं वइगु भय पाखे रक्षा याइगु जूगुलिं आकासय् कयेकेत वयागु ल्हातय् धनुषवाण दइ । अथेहे तलेजु माजुयात पृथ्वी व पातालं वइगु छुं नं

ग्यानापुगु पाखे पनीम्ह मेम्ह हे दु । थुम्ह खः दैत्य जुयाः प्याखं ल्हुइम्ब । पृथ्वी व पातालं वइगु भय पनेत दैत्य जुइम्हेसिके ल्हातय् चुपि दइ । उकिं द्यः क्वहां व थहां विज्याइबलय् मोहनिबलय् सप्तमी व दशमी कुन्हु कुम्ह प्याखं व दैत्य प्याखं ल्हुइपिं निखलकं हनुमान ध्वाखा लाय्कुलिइ वनिइ ।

कुम्ह प्याखं थःनेया तुलाधर व कंसकारतय् ग्वसालय् जुइगु खःसा दैत्य प्याखं क्वःनेया शाक्यतय् ग्वसालय् जुइगु खः । दैत्य जुयाः प्याखं ल्हुइम्ब नं शाक्य मिजं मचा खः । कुम्ह व दैत्य प्याखंबारे अध्ययन यानादीपिं विद्वान भाजुपिं डा. बालगोपाल श्रेष्ठ व नेदरलाय्पण्डस्या वर्त भन देन हुक खः । वयकःपिंसं धयादी कथं गुबले गुबले कुमार व दैत्य लाय्कुलिइ प्याखं ल्हुइत वइबलय् नाप लायेफु, तर इपिं विस्कं खलः खः । येँयाबलय् तलेजु माजुया प्रतीक कुमारी माजु रथय् च्वना पिहां विज्याइबलय् रक्षा यायेत गणेश व भेलु (भैरव) न्त्यःन्त्यः वइथें तलेजु माजु थहां व

नेसं १९०८ स लाय्कुलिङ् कुम्ह प्याखंया छगू लु ।

क्वहां विज्याइवलय् कुम्ह प्याखं व दैत्य प्याखं
ल्हुइपिं वइगु जुल ।

तलेजु माजुयात देशयात रक्षा यानातइम्ह
द्यः कथं क्यातःगु दु । अले देशयात रक्षा
यानातइम्हेसित हे रक्षा यानातइपिं कुम्ह प्याखं
ल्हुइम्ह व दैत्य प्याखं ल्हुइम्ह खः । उराय्तयसं
कुम्ह प्याखं पितहया: बज्रयान बौद्ध धर्मया शक्तिं
देशयात रक्षा यायेगु ज्याय् तिबः वीगु यानाच्चंगु
जुल । थुगु परम्परां उराय् समाज व लाय्कू दथुइ
दुगु स्वापु क्यनाच्चंगु दु । कुम्ह प्याखं धयागु
नेपालयात रक्षा याइम्ह तलेजु माजुयात रक्षा
यायेगु तःधंगु धार्मिक ज्याया रूप व नेवा:
संस्कृतिया छगू तःजिगु दसु खः । थज्याःगु
महत्वपूर्ण प्याखं मदयावंगु सकसिगु चिउताया
विषय जुल ।

कुम्ह प्याखं पिकाइपिं उराय्त व नेपाल
सरकारया सांस्कृतिक निकाय व पर्यटन उद्योगया

न्त्यलुवातयसं थुगु परम्परायात ईकथं ल्वयेक
हाकनं म्वाकेगुलिङ् ध्यान तयेमाःगु दु । नेवा:
संस्कृतियात ब्या टुरिजम न्त्याकाच्चंपिंसं
थज्यागु सांस्कृतिक सम्पदायात थपिंसं छु लित
बियागु दु धकाः नं बिचाः यायेमाःगु खः । इमिगु
लागि पर्यटन प्रवर्द्धन धयागु हे सरकार पाखें थपिंत
सहुलियत कायेगु व विदेश भ्रमण वनेगु जुयाच्चंगु
दु । थपिंसं पर्यटन उद्योगया आधार (गथेकि जात्रा,
प्याखं, संगीत, नखः, मूर्ति, देगः व बहाः बही)
थकायेत गुलि ग्वाहालि यानागु दु धकाः स्वयेमाःगु
दु । संस्कृति न्हनावंलिसे टुरिष्टतय् स्वयेगु नं उलि
हे कम जुयावनी । थुकथं पर्यटन उद्योग पाखें वइगु
आम्दानी जक द्याइगु मखुकि नेवा: सभ्यताया छता
दसु नं तनीगु जुल । ♦

असं बाजं गुथियात भिन्तुना

GREE

Truth wins the world and faith creates generation

Features:

- Restart System
- Low Power Consumption
- Low Voltage Startup
- Quality Approved
- Sleep Timer System

18 Months
Warranty

Marketed by:

KIRARA

Electronics Nepal Tel: 4228719/4253900

SPLIT TYPE Air Conditioner

Four Meter Connection Pipe GREE

यःगुहे संस्कृति व परन्परा ब्ललना चक्षु र्हिणु

‘असं बाजं गुथि’

के के धिसि लाना कःकः धाया वने फयेना धका:

भिन्तुना

ORANGE

Jawalakhel, Lalitpur, Tel.: 5-521018

A complete fashion

स्वयम्भु चैत्यया यउतापाखे चंगु पुलां गुम्बा

महाचैत्य लुँ सिइगुज्या

व्यापारं वःगु ढामं देगः छायपीगु चलनं
भीगु सम्पदायात तःमि यानाबिउगु ढु

कमलशोभा तुलाधर
भतामुगः कवः

जिर्ण जुउगु स्वयम्भु महाचैत्य ल्त्वनेगु ज्या
डत पसः ननिया धर्ममान (धमांसाहु) तुलाधरजुं
याना दिइगु खःसां व ज्यायात तिबः विइगु ज्या
धालासिक्वया भी अजाअजिपिसं नं यक्को
यानातःगु दु। वय्कःपिसं मल्ता छगः जक घासा
तया: ज्योनां वेलि याना: ल्हासां छ्वयाहःगु लुँ वहः
ल्यक्काः स्वयम्भु चैत्यय् तयातःगु कचादेगलय् लुँ
सिइगु ज्या याःगु खः।

धालासिक्व बहाःया यंतापाखे न्हापा न्हापा
केब छगू दु। अन केबय् भिद्यः थें च्वंपि यलयापि
ज्यामित यक्को हे तया: लुँयात भों थें साल्लुक
दायाः कैचिं चिचिकू चानाः उकियात लोमाय् तया:
पालाः (mercury) भचा भचा तया अचार निइथें

निनाः ग्वःजाथें दयेके जिल कि व लुँ स्वयम्भुइ
पायेत वियाछ्वइ। भचा बमलाःपिं ज्यामितय् सं लुँ
नित धाःसा ग्वःजाथें मच्वसें भ्यालां लुल कि व
लुँ पायेत मजिउनि धकाः हाकनं लोमाय् तया
निइकि। उबलय् यागु पालाः (mercury) केबय्
दुने यक्को दुसुना वनाच्वंगुलिं यानाः अन चंगु
तुथिइ आः तक नं शुद्धगु लः बुया वयाच्वंगु दु।

अथे धानिं धानिं लुँ पायेत दान विये धुंका
हाकनं अजाअजिपिसं वैरोचन बुद्धया मूर्ति (तुयुम्ह
बुद्ध) छम्ह नं लुँयाम्ह तयाबिल। स्वयम्भु चैत्य
छचाःखेरं अमिताभ (त्याउम्ह), रत्नसम्भव (म्हासुम्ह),
अक्षोभ्य (वँचुम्ह), अमोघसिद्धि (वाउम्ह)
बुद्धपिनिगु देगः न्हगु दयेकाः लुँ सिइगु ज्या जुल।

पुलां गुम्बाय् छायातःगु कलात्मक रत्नमन्दल

नेसं १०३८ स लुँयाम्ह वैरोचनया मूर्ति तसेंलि
पुलांम्ह लोहायाम्ह द्यः शान्तिपुरय् तयेयंकूरु खः ।
थौकन्हय् अन हे तयातःगु दु । लिसें प्यम्ह तारायागु
न्हूगु मूर्ति दयेकाः थापना याःगु जुल ।

जिर्ण जुउगु स्वयम्भु महाचैत्य जिर्णोद्वार
याये न्त्यो वयागु न्यास लिकानाः चिरवःगु अस्थाइ
चैत्यय् तयेत ल्हासां अवतारी लामापिं विज्यानाः
जिर्ण जुउगु स्वयम्भु चैत्ययात जजंका चिनायंकाः
चिरवःगु चैत्यय् तक्क छस्वाः यानाः अवतारी
लामापिंस मन्त्र व्वनाः पुजा याःबलय् स्वयम्भुयागु
न्याःस जजंका फिरीरीरी संकाः चिरवःगु चैत्यय्
वंगु खंपिं यक्को दु धाइ । व्व विश्वासया खँ खः ।

स्वयम्भु जिर्णोद्वारया ज्या जुइ धुकुसेंलि
धालासिक्वया अजापिंस स्वयम्भु चैत्यया
गजुलिनिसे क्वय् बातं तक्क थ्यंगु वहःपताः,
वहःया गुलुपाः, वहःया तिसा नं यक्को हे छायातःगु
दु । वहः पताः तप्यंकेत यक्को हे मनू मा:गुलिं
तिसा विचाः भोय् धकाः गुथि न्यायेकेगु यानातःगु
दु । थौकन्हय् गुथि संस्थानं वहःया पताः दुत कयाः
पित मव्यगुलिं वहःपताः तप्यंकेगु ज्या आः याये
म्वाल । तिसा विचाः कुन्हु स्येंगुबरेपिसं वहःया

स्वयम्भुया पूर्वपति थापना यानातःम्ह वैरोचन बुद्ध

गुलुपा प्यंगः पितविइ गुकी जाकि थनाः तिसा
विचाः भोय् न्यायेका च्वंगु दु ।

धालासिक्वया अजापिंसं स्वयम्भु चैत्यया
यउतापाखे पुलां गुम्बाय् तःग्वःगु रत्नमन्दल
छायातःगु दु गुगु तसकं कलात्मक जुया बांला ।
उकिइ नेसं १०४८ माघ सुदि १५ रोज १ स
रामसुन्दर, पुष्पसुन्दर, कुलसुन्दर, हर्षसुन्दर,
मोहनमाया व मेपिं धालासिक्वया सुइम्ह
जहानपिनिगु नां कियातःगु दु । धालासिक्वया
अजिपिनि न्हियान्हिथं स्वयम्भु वनेगु बानी दु ।
न्हापा लाकां न्त्यायेगु चलन मदु, द्यौ खिउलं हे
दनाः सँ छ्यनाः विष्णुमती ख्वाः सिलाः स्वयम्भु
चाःहिउ वनी । छन्हु स्वयम्भुया यउता (west)
पाखे पर्वतस्थानया क्वसं च्वंगु मञ्जश्री चाःहिलाः
कुहाँ वनेबलय् पुलां स्यंगुइ च्वंगु चैत्य सवालाख
चाःहिलाः च्वंबलय् माकः छम्हस्यां तःग्वःगु खें
निगः विल हं । व खेंय्या खोला तसकं ख्वातुया
तछ्यानां तछ्याये मफुगुलिं माहाँतय् (police)
थाय् यंकाः अमिसं कथिं दायाः तछ्याबलय् नागया
मचा पिहाँ वल हं । व खेंय् अजिमाया प्रसाद जुइ
तछ्याये लात धकाः पस्ता चाल हं । छन्हु स्वयम्भु

થૈકે વંબલય ચાન્હય હે તિનિ થેં અજિમાદો હ્યાઉંગુ પર્સિ સિના: સ્વયમ્ભુ ચૈત્ય ખ્વારારારા ચા:હિલા બિજ્યા:ગુ હે દર્શન દત હં।

સન् ૧૯૩૦ નેસં ૧૦૫૦ સ નેપા: વ તિબ્વતયા દથુઇ કચવં જુલ। લડાઇં હે જુઇ થેં જુયાચ્વન। અબલય શાન્તિયા લાગિ ધાલાસિક્વયા અજા અજિપિંસં સવાલાખ તોછા વ સચ્છ્વ વ ચ્યાથા અજિમાદોયા થાય છાહાયેકેત લાં લાં હે સ્વયમ્ભુ બહિલિઇ ચાહિના: ચ્વના: લાં લાં તક ગુરુજુ ગુરુમાંજુ થાકુલિ જુઇપિં વ તોર્મા દયેકેત, તિ થનેત, દેવા થનેત, રવાહાલિમિપિન્ત નકેત ન્હિયા ન્હિથં સ્વારી માર્પા, આલુ કવાફ જોરે યાઇપિં નં લહિના તઃગુ જુયા ચ્વન।

થુબલય યા:ગુ પુજાવિધિ થથે જુલ -

કલશચરણ પુજા

થૌકન્હય તિસા બિચા: ગુથિબલય કલશ ધૌપતિ, સુકુન્દા સ્વના: પુજા યાઇ। સલિખ્ય સાદુરુ, ગોવર, સિતુ તયા: પંચગર્ભિ કયા: પુજા ન્હ્યાકિઇ। પાત્રય જાકિ, સ્વાં, સિન્હ: તદી। કલશયા દુને તાય - ૫, આખે - ૫, દાફોસ્વાં - ૫, પંચરત્ન, કલશ વાસ:, ઘય: કર્સ્તિ, સાદુરુ તયા: દાફોસ્વાં કચા દુછ્વયા: સલિખ્ય જાકિ ર્વય ધેવા તયા: પંચશુત્ર કા ચ્વય તયા: કિસલિ નં કલશ ત્વપુઇ।

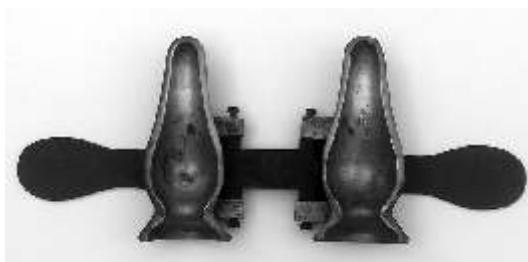
પુજાબલય રવ:જા - ૨૫, જજંકા - ૨૫, ધું - ૨૫, સિસાબુસા નૈવિદ્ય તયા સ્વયમ્ભુઇ છચા:હેરં દ્યોપિં પુજા યાઇ। અલે જજમાનયાત ચાકલાક્ક મન્દ: ચ્વકા: જાકિ સ્વાં લ: હાયેકા: કિગ: તિના ધૌપતિ ક્વકાયેકા: દ્યોપિન્ત છાઇ। પંચશુત્ર કા નં દ્યોયાત છાના: થ:પિનિ નં કોખાઇ। થન અષ્ટ સુગન્ધ ધૂપ મકલય તયા: થનિઇ।

મામકિ પુજા

થ્વ પુજા શાન્તિપુર દુને યાઇગુ ખ:। થન ધૌપતિ, સુકુન્દા, અન્તિ, અય્લા:, ખાય્કોરી,

થાપિલય થોં, દેસપાતય છોયલા તયા: સ્વના: પુજા યાયેમા:। મોહનિ નં ફયા: મકલય ગુંગુ થનિઇ।

અજિમાદોયા થાય છાહાયેકેગુ

છાહાયેકેબલય કોંચા, ધાલા - ૨, કલશ મા:। માંયા યાકો પ્વાલય તયેત હોજા દોજા ખેં બાંલુક્ક દયેકા: હ્યાઉંક છ્બાલા સિન્હ: પાના છાઇ। મામકિ સ્વનેગુ ધકા થાપિલય હ્યાઉંથોં, ગુલુઇ ખાય સમાય બ્વ, અન્તિઇ અય્લા:, દેસપાતય છાયલા, ખેં, ન્યા, અ:ખું દુગુ ધાલા સ્વનેમા:। હ્યાઉંગુ કાપ: તોરણ છાયેગુ તુયુગુ કાપતં કુંચાય મના વ લ: તયા: ત્વપુઇગુ અલે વ લ: ચાલે યાના: મિસા નિમ્હ સાં મિજં નિમ્હ સાં દ્વાલાના છાહાયેકિઇ। બૌપાતય મેય્યા મ્હય ચ્વંક લા ફિન્ન્યાતા ચચુમ્હિચાય છ્ઘષ: કયા: તયેમા:। મ્વા:પિં ન્યા ખુમ્હ બૌપાતય ફાતા ફાતા પુઇક ત્વ:તેમા:। માંયાગુ ખ્વાલય દૃષ્ટી કંકા: જક પુજા ન્હ્યાકિઇ। અષ્ટધાતુ, પંચરત્ન વ બરેજોલાં મા:। થન મકલય બૌધૂપ થનિઇ।

મધ્યમ કાલય ચાપુજા, કાલરાત્રી પુજા યાના: મકલય ગુંગુ થનિઇ। હ્યાઉંથોં, ગુલુઇ ખાય, લા ખુકુ તયા: પા:ચા, ધેવા ખુગ: તયા: માંયાત છાયેગુ, ખેં વ અયલા: ગુર્જુયાત બિઝુગુ, અલે જયમાંયાત થોં થાપિં વ ન્યા, લા તયા બિઝુ। થૌકન્હય છાહાયેકેબલય થ્વ કાલરાત્રી પુજા મયાયે ધુંકલ। થ્વ પુજાય પ્રભાવં મનય તયાગુ ખું પૂર્ણ જુઇ ધ્યાગુ બિશ્વાસ દુ।

બ્યાપારં વ:ગુ દામં સ્રૂતિ થાપના યાયેગુ, લું સિયા: દેગ: છાયેપીગુ વ ગુર્જુપિંત દાન યાના: પુણ્ય કમેયાયેગુ ચલન ભી અજાઅજિપિંસં દાન યાનાથકુગુ સમ્પદાં ક્યાનાચ્વંગ દુ। ઇમિગુ જ્યાં ભીગુ દેય્યાત તઃમિ યાનાબિઉગુ દુ। ♦

WEST END WATCH CO

SWITZERLAND

Official Exclusive Agent of Nepal

RATNA TRADERS

Ga 2-144, Shukrapath, Kathmandu, Nepal.

Tel.: 977-1-4259206

KAILASH EXPEDITION

TRAVELS & TOURS Pvt. Ltd.

Our Services

1. All International and Domestic Air Ticketing.
2. In-Bound and Out-Bound Tour Packages.
3. Vehicle Services.
4. Hotel Reservation.

**Sangeeta (Heera)Tuladhar
Managing Director**

Cell: 9849215613, 9741206891
9818222653

Tel: 4260580, Fax: 977-1-4227657
Bhotahiti, Ratnapark, Kathmandu, Nepal
Email: kailashexptravel@gmail.com
tuladhar_heera@hotmail.com

असं गुंला बाजं
सदां बालाक न्द्याना च्वने फ्येमा
जिमिणु भित्तुना दु ।

Jarunchhe Enterprises

Import & Export (Since 1984 AD)

Head office: Rudreshore Chowk, Budhanilkantha
Near Park Village Resort Pvt Ltd
P.O.Box : 24835, Kathmandu, Nepal

Tel: 977-1-4379750, 4375780

Mobile : 9851024465, 9851134740, 9851071475

E mail: cbstuladhar@gmail.com,
fineweavesnepal@gmail.com
tuladhar.abhishek@hotmail.com

Contact us for :

- Polycarbonate Solid Sheets for Roofs, Garage, etc.
- Laminated HDF Flooring.
- PVC Vinyl Flooring (water resistant)
- PVC Skirting for Flooring
- Stainless Steel Tap, Faucet & Shower set.
- Bamboo Yarn
- All kinds of High Land Tibetan Raw Wool for Carpets.

Member: Nepal Chamber of Commerce
Federation of Handicraft Association of Nepal (FHANS)
Nepal Pashmina Industry Association (NPIA)
Nepal China Chamber of Commerce & Industry (NCCCI)

Swayambhu Mahachaitya of 1920s

Sakhapa and Buri-aji

**the auspicious work of painting the dome of
Swayambhu with white lime.**

My father was the fourth generation living in our older house at Nhyakantwa. Buri-aji was my grandfather's grandmother and my father's great-grandmother. So basically she's a great great grandmother to me. There were two grandmothers in the house when my father was born. So in order to avoid confusion, every child in the house called my father's great grandmother Buri-aji and his grandmother as Lyase-aji. Indeed the descriptions of their names matched their characteristics and appearances.

Nilisha Tuladhar
Chabaha Kawa

Buri-aji's name was Nanda Laxmi. She was not married till 18 years of age. It was extremely late according to the age limit of marriage for girls during the mid twentieth century. Her parents were worried but she seemed to know that she would definitely get married one day. When my grandfather's grandfather sent a proposal to her parents, they agreed in an instant although the groom being three decade older to her.

Tej Man Singh Tuladhar was in his late forties when he finally decided to marry the

Tej Man Singh Tuladhar

young 18 year old Buri-aji and start a family. He and his uncle dedicated a lot of time and hard work to sustain and flourish their trade in the foreign land, Lhasa. Boys and girls usually got married at the age of 5 to 6 or even earlier. Even my grandmother's mother is said to have been married at the age of 2.

Buri-aji's husband, my great great grandfather was in Lhasa during his youth. So, without concentrating to have a wife and family in such a youthful age, he stayed and increased the family business earnings. Among the 7 major *Palas* at Lhasa, Tej Man Singh Tuladhar was carrying out work at our hereditary '*Taru-sya Pala*'. He worked there until he was satisfied with his earnings and finally came back home. It might tentatively be around the mid 1970 B.S. when he came home and decided to get married. Buri-aji was married as a young lady and brought to Nyakantwa. Although her husband travelled

to Lhasa a few more times even after their marriage, she carried on with all the household chores.

From one of the retold story narratives, Buri-aji as every married woman, at her times, was shy and reluctant to speak in front of the men in the family or conduct any activity she willed for. It was during those times when Tej Man Singh Tuladhar had come home from his trip to Lhasa. He and his uncle were in a closed room making financial decisions. Buri-aji peeped through a hole in the wooden door out of curiosity to see what they were actually up to. But what she saw surprised her the most. Her husband and his uncle Kul Ratna Tuladhar were inside the room filled with heaps of money and gold that formed shapes like mini pyramids; brought from Lhasa.

A year later, soon after her husband's uncle's marriage, a huge act of worship, known as *Sakhapa* was carried out at Swayambhu premises. About *Sakhapa*, I was narrated these stories by my grandmother (Purna Hira Tuladhar), and my grandmother had been narrated these stories by Buri-aji. *Sakhapa* was something unusual to my ears when I heard about it for the first time. A ritual or a puja that would cost millions if conducted at the present time according to the financial details of these stories. It was a grand puja organized by any household to please the Lord. The literal meaning is said to have signify *Sakhapa* as '*Sakhwa paigu dharma*' i.e. the auspicious work of painting the dome of Swayambhu with white lime. The god and goddesses including Lord Buddha at Swayambhu had to be presented with thay-bwo including 84 items and delicacies. It was believed that Lord Buddha came to the feast in disguise. The name *Sakhapa* itself being distinctive had rather peculiar customs and rules.

In the premises of Swayambhu hill, one of the major objectives to conduct the

Nanda Laxmi Buri-Aji

Sakhapa ritual was believed that the host of the puja would be embraced and taken directly to heaven by divine beings. Contemplating that the host would be taken to heaven after the completion of the rituals, a kota, a bamboo made cot to carry the lifeless carcass was especially prepared and kept in vision throughout the puja. So whenever the people of the host family died, the strong belief of going to heaven would be accomplished.

Buri-aji was involved in the rituals along with the other family members. The host family was allowed to walk on top of the dome of the Swayambhu chaitya from the small stairways and take a round of the cubical structure painted with eyes of Buddha. The thirteen tiers above the cubical structure hold a gajoo pinnacle above them. The priests were inside the golden tiers conducting rituals when she climbed up the white dome

to worship. She bowed and touched her head on Buddha's eyes and begged for a son. A year later she was blessed with a son named Dharma Bir Singh Tuladhar.

Buri aji had expressed, a century ago, the belief of sacred water flowing inside the Swayambhu chaitya could be heard by ones bare ears, although nobody had claimed to have perceived the astounding glimpse.

The entire Swayambhu Chaitya had to be covered with si-swanh, flowers made out of soft clay and painted with vibrant colors. There were professional artists who molded the clay into pretty flowers and leaves which were later decorated on the chaitya by the gurujus (priests).

The puja rituals continued for several days. Many gurujus and learned people were invited to conduct the rituals. The curtains of the inner room at Shantipur, also known as 'dhakin-parja' are only allowed and said to have been changed into new during the rituals of Sakhapa at around 1979 B.S.

Almost 100 years back, preparations of Sakhapa began at Bhuikhya. An enormous storehouse was mobilized in order to cook and brew food items. It was constructed in a long land area and contained layers of rooms. Every relative and neighbour were invited to dine and help prepare the feast. It took months for the preparations of the food. Professional cooks, according to the requirements then, were handed over the responsibility to prepare one food item each, for more than a thousand people; because everyone who came to the feast must be fed. One person looked after only one item. Many ingredients and spices were imported from abroad such as Bihar and other states.

Cooking a dish continuously for months required large store rooms for each prepared items. Laughters and chatters filled the storehouse as ladies continually moved their hands for long days. Hundreds of big earthen pots were used to hold takhaa and

sanyakhunya. Old used pots were preferred to freeze the delicacies as new pots often held dust particles in them. Local whisky and rice beer were brewed in large pots that were to be gulped in minutes.

The food preparations were going on uninterrupted when an old hunchbacked lady with a wooden cane walked into the inmost room of the storehouse. Nobody actually noticed her due to the excessive work until she asked for an egg with her quavering voice. One of the relatives in the room rebuked her request and humiliated her to leave that instant. The old lady who could hardly walk turned around without speaking a word. As soon as she stepped out of the room, it rained so heavily within seconds that the storehouse was almost about to collapse.

Suddenly someone remembered the old lady asking for an egg. They realized her to be the goddess Ajima herself in disguise. The person who had denied her request was sent to fetch her but she had disappeared and was nowhere to be seen. The rain turned into hailstorm and wouldn't stop at all. Then they prepared a set of feast and sent to apologize to the goddess. Only then did the weather calm down and the people had to rearrange the storehouse.

The ritual stated such that every person who came to the feast was to be fed with a grand set of traditional newa food items. The host family's in-laws' and relatives' seven generations were to be invited.

The gurujus were also offered traditional samay bwo. Arranged in leaf plates, hundreds of samay bwo were prepared and brought to the upper Swayambhu premises. Each guruju had to pull the samay bwos kept at a particular distance from where they were seated for the rituals. While pulling the bwos towards them, they could pull as much bwos as they could from their seats. As a part of the ritual, some gurujus also drew more than a dozen bwos.

This was also taken as a respect to the priests and the entire rituals of Sakhapa. The legacy also followed the ritual of offering gurujus with 'puli-la.' Puli meaning knee and la meaning meat suggested that the host family themselves presented each priest with the amount of meat which covered their knees.

Every family member from the household residing in the upper Swayambhu premises had to be given their share. Even the pets and every living animal in these houses were to be given their shares. Everyone who came to the locale had to be invited for the feast. Sakhapa was thought to be an auspicious practice and every invited guest and people who wished for the blessings came for the religious offerings at the feast.

The servings continued for hours for hundreds of relatives and devotees; and the preparation of the meals were fastened to the firewood. Innumerable welcoming of people to the feast brought a termination to the food items prepared and kept as stock. So, along with the servings, the preparation of the dishes continued. On one hand people continued with the feast and on the other hand, the responsible cooks continued preparing the food. Some major delicacy like gula, sumari and keta were considered important. Various meat items were prepared such as dak-la, bul-la, chyal-la, chwe-la, hyen-la, kachil-la, chal-la, and etcetera. A hundred buffalos were brought for the grand feast of the puja, out of which only 8 were left.

My grandmother's maternal grandfather, Aanta Bir Tuladhar, as a youth had also entered the feast location. While searching for a place to be seated in the long hay woven mattresses, he noticed an enchanting view of goddess Ajima herself seated foremost for the feast. He was mesmerized as he looked wide eyed at the goddess dressed in bright karka parsi with vigorous jewellery, seated with her five children on her lap and shoulders. He ran to

call his friends but the scene was visible to nobody else as only he was blessed with the auspicious sight.

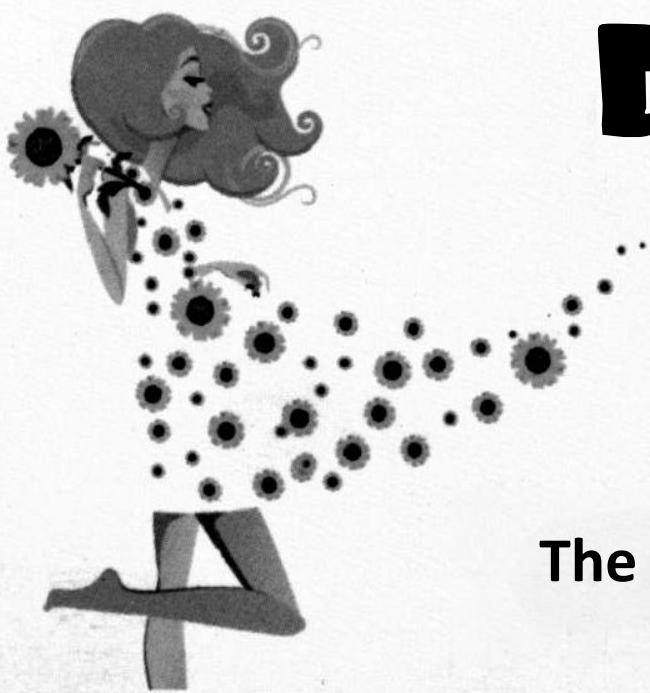
My grandfather claims to have found cloves as long as a child's little finger in the attic of the house at Nhyakantwa when he was about ten years old. Buri aji then reaffirmed that the huge cloves were imported for the rituals of Sakhapa. It hadn't decayed or rotten until after thirty years of the Sakhapa rituals when my grandfather had found them. Alongside unusually huge earthen pots had been stored in the attic which were used at that time.

At later times, when my grandmother asked Buri-aji about the valuation of the entire ritual, she had estimated around 10 pathis of silver coins that equaled to ten thousand rupees spent, almost a century ago. The family had devoted their earnings to such a ritual that satisfied their souls.

While in her sixties, buri aji faced a serious accident. Her body got severely burnt while keeping a makah, a wood burning container, to keep warm on her lap. She had fallen asleep and the fire had caught her clothes. Although she was taken to the hospital at once, she suffered with the burns and pains for a couple of years before her death in 2030 B.S.

The bajan lessons at earlier times were often based on speech rhythms uttered by the gurus. Women were not allowed to be taught or hear the bajan rhymes being taught. Youths were often said to be taught in closed rooms and used very low voice so that none feminine gender would be familiar to the rhymes. But years gradually changed the austere practice to having numerous young girls beat their palms to the bajan.

These might sound like fragmentary myths today but these were reality a century ago in the same town we live today. ♦

**DRESS
FOR
LESS**

The Clothing Store
Ason, Kathmandu
Mob: 9818802493

अनिच्छावत संखारा, उप्पादवय धम्मिनो ।
उपजिभूत्वा निरुजभून्ति तेसं उपसमो सुखोति ॥

बुद्धि
२०१४
आद्र ६
विहिवार

मद्गुद्धि
२०७३
चैत्र ३०
बुधवार

जिमि अकिं हनेबहःम्ह पाला: **गौतम मानसि तुलाधर**

आकाशाकां मद्गुलि जिपि तसकं दुखि जुल
वयकःया आत्माया शान्तिया कामना यासे
दुःखं कःपि सकल छैजःपिन्त बिचाः हायेकाच्वना ।

पाला: थाकुलि डा. त्रिरत्न मान तुलाधर
पालापि

राज बहादुर बिरेन्द्र बिरसि उज्वल मान निखिल मानसि
भुवन बिरसि तारा बिरसि पञ्च मान महेन्द्र बिरसि
रत्न बिरसि मयजु लक्ष्मीदेवी मनोज काजी बिजय (माइला)
मयजु रोशनी बिजय रत्न डबल काजी
रोशन झानोदय सुरेन्द्र रत्न

गुलापर्व निःशं द्वकले न्हापा॑ रवयम्भु छ्चाःःलिं यः पुज्याना शुरु जुङ

छगू भलक गुंला पर्वया

थेरवाद् बुद्ध धर्मया महत्वपूर्ण परम्परा कथं
न्ह्यानाच्वगु छगू वार्षिक ज्याह्वः

उष्णीषतारा तुलाधर

संस्कृति धैगु व्यक्ति विशेष व जाति विशेष जक मजुसे छगू देशया हे म्हसीका खः। संस्कृति छक्वलं दयावइगु मखु, थःथःगु देशया बासिन्दापिसं द्वलद्वः दं न्त्योनिसें न्त्याकावयाच्वंगु छगू इतिहास खः। थुकिइ ईया ट्यूपालिसें संस्कृतिइ नं परिमार्जन जुजुंवनी थव स्वाभाविक खः। छम्हेसिया प्रयासं जक संस्कृति बने मजुसे समूह मिलेजुया: संस्कृति बने जुइ। धर्मव दर्शनया माध्यमं संस्कृति बनेजुइसा थःथःगु संस्कृति अनुसार कलाकौशल, समाज बने जुइ। थुकिया उदाहरण छगू स्वयम्भु हे खः गुगु बौद्ध कलाकौशलं भय्यू। थन लिच्छवी काल व थवयासिकं न्त्योनिसेया बौद्ध कला धस्वानाच्वंगु दु। उकिं समाज व देशया म्हसीका हे संस्कृति खः। संस्कृतिइ दुने मनूतय्गु बुद्धि शिक्षा संस्कार

दयाच्वनी। संस्कृतिं बियाच्वंगु शिक्षां मनूयागु आदर्श, विचारया विकास जुइ। छुं नं जाति व थाय् विशेषया संस्कृति हे छगू सामुहिक योग खः। संस्कृतियात म्वाका तयेगु भवलय् नेपाया बौद्धमार्गीपिसं न्त्याकावयाच्वंगु छगू पर्व खः गुला गुकिइ बौद्ध संस्कृति व बौद्ध दर्शन निगुलि दुथ्यानाच्वंगु दु।

गुला चन्द्रमासया ल्याखं फिगूगु ल्याखय् लाइगु 'ला' खः। गुला लच्छतक उपत्यकाया स्वंगुलिं शहरया बौद्ध विहार, चैत्यय् दान धर्मयाना हना वयाच्वंगु दु। गुला तिथि कथं गुलाथवः पारु वा श्रावण शुक्ल पारु निसें गुलागाः आमाइ वा भाद्र कृष्ण औंशी लच्छ तक न्त्याइगु खः। भाषा वंशावलीकथं गुला धर्मया परम्परा जुजु विक्रमदेवं

न्त्याका थकूगु खः । गुंला ज्वःछि भीसं थी थी नखःचखः न्त्याका वयाच्चंगु दु गथेकि नागपंचमी, गुपुन्हि, सापारु, बहीद्यो स्वःवनेगु, पञ्जराँ, बौया ख्वाः स्वयेगु । गुंलाथ्व पारु निसें लच्छतक श्री स्वयम्भू महाचैत्यय् सुथ न्हापां यैया विभिन्न थासं गुंला बाजं, नेकू बाजं थाना चाःहिलेगु चलन दु । अथेहे थेरवादी विहारय् प्रवचन, परित्राण पाठ, बुद्धपजा, ध्यानया कार्यक्रम जुयाच्चनीसा बाहाः बीहीलिइ स्तोत्र पाठ, नवग्रन्थ पाठ, प्रवचन, भजन जुयाच्चनी । गुंलाबलय् थःथःगु सांस्कृतिक बाजं थाना: स्वयम्भूइ गुंलाधर्मय् व्वति काइ । गुंला बलय्या मू बाजं कथं धाः बाजंयात कया तःगु दु ।

थथे प्राचीन कालनिसें माने याना वयाच्चंगु गुंलाया परम्परा छाय् जुया वयाच्चन धैगु खँय् अनेक विचाः, धारणा दु । भगवान बुद्धं स्वांयाःपुन्हि कुन्हु बोधिज्ञान प्राप्त यानाबिज्यात । तर वस्पोलं धर्मोपदेश याना विमज्याः छाय् धाःसा अज्ञानरूपी तृष्णा मोहलय् भलय् जुयाच्चंपिं मनूतसें बुद्धं साक्षात्कार याना विज्याःगु गम्भीरगु धर्मदर्शनयात थुइका काये फइला मफइला धकाः खः । थ्व खँ सहम्पति ब्रह्मां सियाः थ्व लोकय् नं तीक्ष्ण बुद्धिपि गम्भीरगु ज्ञान थुइका काये फुपि नं दु धर्मदेशना याना विज्याहुँ धकाः अनुरोध यासेंलि बुद्धं सकल देव मनुष्यया हितया निति धर्मोपदेश याना विज्यात । बुद्धं दकले न्हापां आषाढ पुन्हिकुन्हु सारनाथ मृगदावनय् पंच भद्रवर्गीय भिक्षुपिन्त धर्मचक्र प्रवर्तन यानाः धर्मउपदेश कनेगु शुरुआत याना विज्यात । थ्व हे लसताय् देव मनुष्य सकसिनं गुंला ज्वःछि धार्मिक महोत्सव याना माने याना वयाच्चंगु दु धइगु विश्वास दु ।

गुंलाया ला वर्षा ऋतुया ला जूगुलिं अप्वः तां नं न्वइगु हानं अप्वः वा नं वइगु जूगुलिं थीथी ल्वचं कयाच्चनीगु ई खः । खुसी बाःवया छें बुँ चुइकः यंकिगु, थाय्थासय् चलः वनीगु ई खः । थज्यागु थीथी बिघ्न बाधा मदया वनेमा धकाः धर्मक्रमं नापं नवग्रन्थ व्वनेगु चलन दु । नवग्रन्थ थुकथं दु - प्रज्ञापारमिता, लैलितविस्तर, लंकावतार, सुवर्णप्रभास, गणडव्यूह, सद्भ्रम्पुण्डरिक, दशभूमिश्वर, तथागत गुह्यक व

समाधिराज । थ्व गुंगू ग्रन्थया पुचः महायानी बौद्धमार्गीपिसं मान्यता वियातःगु संस्कृत साहित्य खः । थेरवादी परम्पराय् त्रिपिटकयात बुद्धवचन कथं मान्यता वियातःगु दुसा महायानीपिसं नवग्रन्थयात मान्यता वियातःगु दु ।

थ गुंला सिनाज्या सधिइगु ई खः । वा पिइगु भवलय् अनेक कीतय्गु ज्यान वनेफु थथे थःस्म ह यानागु पापया प्रायश्चित यायेगु निति व सीपि प्राणीपि सुगतिइ वनेमा धकाः नं गुंला धर्मकर्म याइगु खः । हानं सिनाज्या सिध्येका थ्व ई सितिकं मवनेमा बाली नं बांलायेमा धकाः गुंला धर्म अभ्यास याइ । थ्व गुंला श्रावण महिनाय् लाः वः । धर्मश्रवण यायेगु लागि पायक परेजगु ला जूगुलिं नं श्रावण जूवंगु खः धइगु नं धारणा दु । उकिं थ्व गुंलां धर्मश्रवण यानाः चित्त शुद्ध यायेगु चलन दु ।

गुंला धर्मबौद्धमार्गीपिसं थःथःगु हे कथं हना वयाच्चंगु दु । गुम्हं स्वयम्भूइ लच्छ, यंक द्वेके वनी गुम्हं गःचाः त्यूवनी । गुंला बाजं थाना स्वयम्भू वनी । स्वयम्भूइ च्वय् अमिताभ बुद्ध्या न्त्योने च्वना बौद्ध स्तोत्र पाठ याइ । अथेहे थाय्थासय् नेकू बाजं पुइगु नं चलन दु । नेकू पुयाः चैत्य सेवा यात धाःसा सीपि मनूत सुखावैति भूवनय् वास लाइ धइगु विश्वास दु । उकिं गुंलां यैयापिनि सीपिनिगु नामं स्वयम्भूइ विशेष पूजा याना नेकू पुयाः महाचैत्य चाःहिलेगु चलन दु । नेकू बाजं नाप सीपिनि परिवार धुं धुपांय् ज्वना चाःहिलेगु याइ । गुंला लच्छ, श्रद्धालुपिसं गुम्हेसिनं ला, मदिरा त्याग यायेगु याइ । गुम्हेसिनं छें च्वना सां छगू समय ध्यान भावना अभ्यास यायेगु अधिष्ठान याइ ।

गुंला लच्छया दुने बौद्धमार्गीपिसं हनीगु थीथी नखः चखः मध्ये मुख्य मुख्यगु नखः खः गुपुन्हि, सापारु व पञ्जराँ । विशेष यानाः गुपुन्हि कुन्हु गुंगू ताया बूवः ल्वाक छ्यानाः क्वाति दायेकाः त्वनेगु चलन दु । गुम्हे गुम्हेस्यां गुता बूवःयात चुलि त्वयेकाः त्वनेगु याइ । थ्व क्वातिया महत्त्व व गुण यक्व दु । थुकी प्रोटिनया मात्रा अपो दइ थुकिं भीगु म्हयात साप हे तागत विइ ।

अप्वःस्यां गुणुन्हि कुन्तु सुथय् छुं मरि नयाः
निनय् क्वाति त्वनेगु अले बहनी ममःचा नयेगु
चलन दु । गुणुन्हि निन्तु स्वन्तु न्त्यःनिसें बहाः
बहिलिइ बहीद्यो व्ययेगु चलन दु । बहीद्योयात भः
भः धायेक तिसा वसतं पुकाः व्यया तइ । बहीद्यो
नापं थीथी द्योपि, प्रज्ञापारमिता सफू, लुँ आखलं,
वह आखलं च्ययातःगु नामसगिति स्तोत्र, पुलापिं
सिंयापिं द्योपि, पौभा व्यया तइ । थीथी मरिचरि,
सिसाबुसा नं द्योयात छायातइ । दिपंकर बुद्धयात है
बहीद्यो धाइगु खः । बहाः बहिलिइ व्वइम्ह द्यो
जूगुलिं बहीद्यो धायेगु चलन जुयावंगु खः ।
गुणुन्हिया कन्हय् सापारु कुन्तु बौद्धमार्गीत विशेष
यानाः उदाय, वरे, गुभाजु, सायमि, ज्यापु आदिपिं
गुलाबाजं थानाः बहाः बहिलिइ बहीद्यो स्वःवनेगु
चलन दु । सापारुया कन्हय् दथुसायाः कुन्तु
कुमारीद्यायात खतय् तयाः विशेष यानाः इतुंबहाः,
छुस्याबहाः, मुस्याबहाः, थँबही आदि थासय् बहीद्यो
क्यने विज्याकेगु चलन दु ।

अथेहे मेगु महत्वपूर्णगु पर्व खः पञ्जराँ गुकि
यात पञ्चदानं नं धायेगु याना वयाच्वंगु दु ।
पञ्चदान धैगु न्याताजि प्रकारया दान खः । थथे
न्याता हे दान यायेमाः धयागु मदु थःथःपिनिगु
श्रद्धा कथं थौकन्हय् जाकि, धेवा, मेमेगु नसाज्वलं
दान यायेगु चलन दु । न्हापां दीपंकर बुद्ध व
आदिबुद्धिपत्तिनिं पुजा याना पञ्चदान दोहलपाइ ।
लिपा तिनि दानशालाय् विज्याःपिं बज्ञाचार्य,
शाक्यभिक्षुपित्त पुजा यानाः पञ्चदान दोहलपा
दान याइ । पञ्जराँ काःविज्यापिसं दानया गाथा
व्वनाः दान कया विज्याइ । दान व्यूपित्त आशिर्वाद
नं विया विज्याइ ।

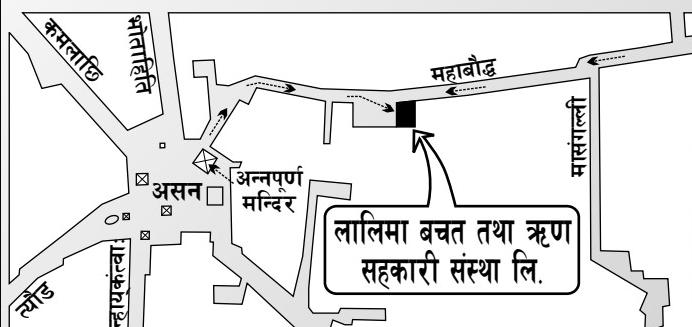
थुकथं गुलापर्व बौद्धमार्गीपिन्स थीथी
नखःच्छः हनाः भः भः धायेक हर्षोल्लासपूर्वक
हनाच्वंगु दनी । गुला लच्छिला न्हि न्त्याना च्वंगु
हे चाइमखु । हानं छगू छगू नखः नं थःथःगु हे
विशेषता न्त्यव्ययाच्वंगु दु । थथे भीगु संस्कृति व
बुद्धधर्म नापनापं न्त्याना वयाच्वंगु दु ।
स्वयम्भूयात नेपा: बौद्धमार्गीपिसं आदिबुद्धया रूपय्
प्राचीन कालनिसें मानय् यानावयाच्वंगु दु । भीसं
थःपित्त धन्य तायेमाः छायधाःसां भी गौतम बुद्ध

जन्म जुया विज्याःगु देशय् जन्म कायेखन, आदि
बुद्धपिनिगु अस्तित्व दुगु थासय् च्वंच्वने खन ।
स्वयम्भू चैत्यया छचाखेरं विज्याकातःपिं पंचबुद्ध
बुद्धपिनि पञ्चज्ञानया प्रतीक खः । पञ्चज्ञान धैगु
धर्मधातु सुविशुद्ध ज्ञान, आदर्श ज्ञान, समता ज्ञान,
प्रत्यवेक्षण ज्ञान, कृत्यानुष्ठान ज्ञान खः । पञ्चबुद्ध
धायेबलय् न्याम्ह तथागत बुद्धिं वैरोचन,
अक्षोभ्य, रत्नसंभव, अमिताभ व अमोघसिद्धि खः ।
पञ्चबुद्ध मानुषि बुद्ध मखुसे भावनात्मक,
प्रतिकात्मक, दार्शनिक महत्वं जाःपिं खः ।
पंचबुद्धया पंचज्ञान धैगु धर्मधातु सुविशुद्ध ज्ञान,
आदर्श ज्ञान, समता ज्ञान, प्रत्यवेक्षण ज्ञान,
कृत्यानुष्ठान ज्ञान खः । भीगु मनय् वयाच्वनीगु
योगु मयोगु आदि क्लेशावरण व अज्ञानता रूपी
ज्ञेयावरणाखें मुक्त जुयाः मन शुद्ध व पवित्र जुयाः
शुद्ध धर्म साक्षात्कार याये फइ थजागु ज्ञानयात
सुविशुद्ध धर्मधातु ज्ञान धाइ । थ्व वैरोचन बुद्धया
ज्ञान खः । जीवन जगतया सत्ययात म्हसिइकेगु,
गवलें नं क्षय मजुइगु सत्य ज्ञान आदर्श ज्ञान खः ।
थ्व अक्षोभ्य बुद्धया ज्ञान खः । थ्व संसारय् जि जिगु
धैगु गनं नं मदु, दक्व संसार म्हगस थें जक खः
दक्वं परिवर्तनशील अनित्य खः दक्व वस्तुया
स्वभाव समान खः धका थुइकेगु ज्ञान समता ज्ञान
खः । थ्व रत्नसंभव बुद्धया ज्ञान खः । हरेक क्षण
होश तयाः थ्व ससार व मनया अनित्य
स्वभावयात खंकेगु थुइकेगु ज्ञानयात प्रत्यवेक्षण
ज्ञान धाइ । थ्व अमिताभ बुद्धया ज्ञान खः । सकल
बुद्धपिसं याना विज्याःगु चर्यायात अनुशरण यानाः
निर्वाण मथ्यंतले बोधिचर्या पालन याये धका:
अनुष्ठान यायेगु कृत्यानुष्ठान ज्ञान खः । थ्व
अमोघसिद्धि बुद्धया ज्ञान खः । पञ्चज्ञानया
एकात्मक रूप है सम्यक सम्बुद्ध खः । अथे जूगुलि
भीसं नं जाकिं पुज्याना जक बुद्धपित्त पुजा यायेगु
मयासे, भक्तिभावय् जक सीमित मजुसे
पञ्चबुद्धिपिसं क्यना विज्यानाच्वंगु ज्ञानयात नं
थुइका कायेगु कोसिस यायेमाः । गुला जःछि द्येके
वनाथें शुद्ध धर्मया मर्म थुइकेगु नं कोसिस जुइमाः
नत्र पुखाँ पुण्य धर्म यायेमाःगु 'ला' धका: न्त्याका
तःगु गुला रहर बहर जक यायेगु गथेकि बाजं
यायेगु, जलपान यायेगु, ममःचा नयेगु, भोय् नयेगु
ज्याय् जक सीमित जुजुं वनेत बेर मदु । ♦

अथं धाजं गृथि
सुथांलाभक न्त्याःयनाच्यने पर्यमा
जिमिगु शिंतुना

LALIMA Saving & Credit Co-operative Ltd.

Mahaboudha, Ason,
Kathmandu-30, Nepal
Tel.: 4221196,
Fax: 977-1-4221196
lalimaktm@yahoo.com

Auto Planet Enterprises

Motorcycle Spare Parts & Accessories

Tel.: 01-4256150

autoplane.enterprise@yahoo.com

Dhalko, Khusibun Link Road, (in front of Newa Petrol Pump) Kathmandu

बाजंगुरपिसं न्हूपि बाजं सयेकाच्वपित बाजंया तालया ज्ञान बियाच्वंगु

धाः बाजं कलास

थौकन्हे युवातय् छगू आकर्षण

विद्या सागर तुलाधर
धालासिक्व

नेवा: तजिलजि , नखःचखः, संस्कृतिया थःगु हे बिस्कं महत्व दु । नेवाःतय् नखःचखःया शुरुवात गथामुगः चन्हे नं निसें जुइ । थुकिया नापनापं गुंलाथ्वः पारुनिसें लच्छियंकं स्वयम्भुइ देके वनेगु गुंलाधर्म नं शुरु जुइ । सदियैं न्यानिसें न्यानावया चंगु धाः बाजं संस्कृति नेवाःतय् गु सभ्यताया चिं खःसा बौद्धमार्गिया निर्नितिं आस्थाया विषय नं खः । थ्व बाजंयात निरन्तरता विइगुलागि थौया युवा पुस्तातय्त आकर्षित याना स्यना विइगु ज्या नं उलि हे महत्वपर्ण जुउ । थुगु जीवन्त संस्कृतियात म्वाका तयेया निर्नितिं बाजं गुरुपिन्सं नं इलय्व्यलय् बाजं स्यनेगु ज्यायात न्याका च्वना दिइगुलिं हे थ्व बाजंया निरन्तरता सम्भव जुउगु खः । असं बाजं गुथि नेसं १९१७ सालं व्यवस्थित

दंगं सञ्चालन जुयालि बाजं स्यनेगु ज्या मदिक्क जुयाच्वंगु खः । जिं न्यनातयागु कथं ने.सं. १०९९ स पा.थ. भाजु सिद्धिधन तुलाधरया पालय् भाजु ज्ञानीरत्न तुलाधरया पुचलं स्यनादिइगु जुयाच्वन । अथेह ने.सं. ११०० सालं असंबाजं गुथिया बाजं गुरु भाजु ललितकाजी तुलाधर नापं दम्हसिगु पुचलं स्यना दिइगु ३८ दैँ दत । ने.सं. १११५ स भाजु चन्द्र वीरसिं तुलाधरया पालय् पवित्ररत्न तुलाधर पुचलं सयेकूगु खःसा वयां दच्छिलिपा जि नापं जिमि पाःया जःपि थःगु हे बाजं पाःबलय् करुणारत्न तुलाधरया पालय् (ने.सं. १११६) स्यनेगु ह्वःता चूलागु खः । ने.सं. ११२२ य् छगू न्हूगु परम्पराया शुरुवात जुल । युवा मयूजुपिसं नं धाः बाजनय् उलिहे Interest क्यना हया दिइगुलिं उगु

ने.सं. १९३७ साल गुंलां ब्हूपिं बाजं सयेकूपिं

सुमिज

आश्रय

श्रीवा

आर्या

योजन

अर्हत

सुमिला

सुबान

श्रीसा

अनिश

आहना

राहुल

लुजः

प्रनुज

श्रेया

परिती

आयुष

अस्मी

प्रितिशा

प्रणित

तिसा

निजना

बिनित

बिनय

भलसा

मतिना

बिज्ञान

मुनिका

जगतज्योति

कृतिका

वरदा

प्रियन्का

मोक्षदा

सौरभ

रुनित

रोनक

रिसब

संबृद्ध

रेयन

दैँय् खुम्ह मिसा पिसं नं बाजं सयेका दिइगु खः ।
थनिं ७ दैँ न्व्यः ने.सं.११३० डा. त्रिरत्न तुलाधरया
पालय् दक्कले अप्वः अथे धैगु ५४ म्हेसिनं धाः
बाजं थायेगु स्यनेगु रेकर्ड कायम जूगु दु । थ्यां
लिपा न्हूपिन्त स्येनेगु सिबें पुलांपिन्त हे पूवंक
गुणस्तरयात थकायेगुलिइ ध्यान केन्द्रित जूगु खः ।
तसकं लसताया खँ खः, थुगुसिइ हानं छ्क्वः पालाः
थाकुलि भाजु अमिताम्भभजुया पहलय् बाजं स्यनेगु
ज्या जुल । बाजं स्यनेगु भाला भाजु ललितकाजीया
ब्वहलय् लावलसा रवहालि पुचःया दुजःपिसं
स्यनेज्याय् रवहालि यानादिइगु खः । रवहालि
पुचःया मुञ्ज्याय् १५म्ह जक स्यनेमालि धका:
सहलह व्याःगु खःसां नां दर्ता जूपिनिगु ल्याः १८म्ह
मिसापिं व २१म्ह मिजांपिं यानाः मूकं ३९म्ह थ्यन ।
भन्दै बराबरी धैथें हे मिसापिनिगु उल्लासपूर्ण
सहभागिता खेनेदत, थ्व तसकं च्वछाये वहःजू ।
नासःद्यःया थाय् कलः पुज्याना लच्छितक्क न्व्याःगु
स्यने ज्याभवलय् द्यः ल्हायेगु, चो, यलेचो व जति
स्यनेगु ज्या जूगु खः । थौकन्हे मस्तय् स्कूल कलेज
यागु गृहकायय् अप्वः ई व्यस्त जूसांतवि बाजं
स्यना ज्वःछि, स्यनामिपिं सकले न्हिन्हि धैथें हे

हाजिर जुया व्यूगु पाठयात बालाक लुमंका वया:
थाये सयेकूगु न्व्यइपुगु पक्ष खः । उमिगु उत्साह
स्वयेबलय् बाजं सयेका हे काये धका: अधिष्ठान हे
याना वःगु थें जिं तायेका । लच्छियंकं स्यनादीपिं
गुरुपिनिगु मेहनतं नं सफल जुउगु भाःपिया ।
थुगुसिइ बाजं सयेकूपि ३९ म्ह मध्ये -

पा.थ.	हर्ष बीरसिं	तुलाधर	पाखे	६ म्ह
पा.थ.	चैत्य	रत्न तुलाधर		६ म्ह
पा.थ.	डा.त्रिरत्न	मान तुलाधर		४ म्ह
पा.थ.	चन्द्र वीरसिं	तुलाधर		४ म्ह
पा.थ.	द्रव्यमानसिं	तुलाधर		३ म्ह
पा.थ.	अमिताम्भ	तुलाधर		३ म्ह
पा.थ.	जुजुरत्न	तुलाधर		३ म्ह
पा.थ.	डा.मदनदास	तुलाधर		३ म्ह
पा.थ.	सूशीलमान	तुलाधर		३ म्ह
पा.थ.	गोतमकाजी	तुलाधर		३ म्ह
असं बहा:	पाखे			१ म्ह

उमेरया ल्याखं स्वयेबलय् १२ दैँ स्वया
क्वय्यापिं ४ म्ह, १२ दैँ निसें १५ दैँ २० म्ह, १६ दैँ
निसें २० दैँ ११ म्ह अले २१ दैँ स्वया च्यय् ४ म्ह दु ।

जिं बाजं थाये सयेकूपिलिसें खँल्हावल्हा यानावलय् सकस्यां स्यने दया लसता प्वंकूगु दु। न्हूपि॑ स्यनापि॑ सकलें सुथय् स्कल/कलेज वने माःपि॑ जूगुलिं थःमहिसिनं सयेकागु विद्या न्त्यव्ययेत विदाया दिन हे पिइमाःगु बाध्यताया नं दुगु जुल। स्यनेगु इलय् जाँच लाःगु व थुगुसिइ SEE विइमाःपिसं नं पढाईयात प्राथमिकता विइमाःगुलिं स्यने मखंपिनिगु संख्या कम मज। आकिवं नं बाजं स्यनेगु दुला धका: न्त्यसः तैपिनिगु संख्या नं कम मजू। युवापिनिगु बाजं स्यनेगु आकर्षणं संख्या अप्वःगुलिं गुरुपिन्त थाकुइगु खया नं बाजं गुथिया लागि छगू शुभ संकेत खः।

भीसं स्वंगु पुस्ता नापं बाजं थायेगु स्वये दयाच्वंगुलिइ थुगुसिइ न्हूगु आयाम छगू थपे जुउगु दु। न्हापांगु खुसी हे जुइमा, प्यम्ह जुम्ल्याहापि॑ वरदा/मोक्षदा तुलाधर व विज्ञान/विनय तुलाधर पिसं नं स्यना दिइगु खँ थन उल्लेख याये वह जुउ।

थौंकन्हे अमेरिकाय् च्वनादीम्ह भाजु दिवाकर धौभदेल यैं दुबलय् असं बाजनय् तसकं सकिय जुयाच्वंम्ह खः। आ: वय्कलं अमेरिकाय् च्वंपि॑

नेपालीत्यूत धा: बाजं स्यनेगु ज्या न्त्याका दिइ त्यंगु दु। थुकिया लागि बाजया बोल छ्वयाबिइ धुंगु दुसा धा: व भुस्या नापं माःगु सकतायां व्यवस्था न्हापा हे यानादिइ धुंकूगु दु। वय्कःया थ्व भिंगु ज्या सुथां लायेमा धका यक्व भिंतुना। याकन हे अमेरिकाय् नं धा: बाजंया सलं सर्गः थ्वःगु स्वये दयेमा धका: आशिका याना।

भीगु असं बाजं गुथि॑ सुथांलाक्क न्त्याना वयाच्वंगु कारण गुथिया नाय: भाजु द्रव्यमानसि॑ तुलाधरजु नापं मौपि॑ ११ म्ह पाःलाःथाकुलिपिसं गुथियात माःगु सकतां तन मन धन विया दिइगुलिं खः। थःगु पाःया इलय् पाःलाःपि॑ भाजु मय्जुपिसं थः थाकुलियात पुरा सहयोग याना दिइगुलिं हे थ्व गुथि॑ ध्विसिलाक्क धस्वाना च्वने फुगु खः। थुकिइ दय्यदसं मदिक्क स्वयम्भु भाया तुतः व्वना धा:, नाय्खिं, ता, भुस्या, छुस्या थाना ग्वहालि यानादिइपिनिगु योगदान नं कम महत्वपूर्ण मज। लच्छ्यंकं हे न्हि न्हि बाजं भःभः धायेकेया निति॑ पुलापि॑ व न्हूपि॑ सयेका दिइपिनिगु भूमिका नं उलि हे आवश्यक जुउ। बाजं थाइपिनिगु संख्या दय्यदसं अप्वः जुजुं वंगुलिं 'जि छ्म्ह मवनां छुं पाइ मखु' धैगु विचाः वइगु अस्वाभिक मखु। अथेहे सुथय् स्वयम्भुइ वनेगु इलय् तसकं वा वलकि नं 'थौ म्हालंका द्वः' धाये मास्ते वये यः तर अथे मधासे थ्व भीगु मौलिक संस्कृतियात ल्यंकातयेया निति॑ सम्भव जुतले लच्छ्यंकं उपस्थित जुइगु कुतः भी सकस्यां यायेमा थैं च्वं। थथे जुउसा हे जक भीगु बाजं गुथि॑ सुथांलाक्क न्त्याना: भीसं गौरव याये थाय् दया च्वनिइ।

थौंकन्हय् मोबाइल मदुपि॑ माले तसकं थाकु। इन्टरनेट युवा पुस्तात्यूत जक मखसें सकसितं थःगु जालय् तक्यंकेत सफल जुउगु दु। थ्व अवस्थाय् नं युवा पुस्तापिन्त मौलिक धा: बाजं पाखें आकर्षित यायेफुगु असं बाजं गुथिया सफलता खःसा, वय्कःपिसं स्यनादिइगुलिं धा: संस्कृतिया भविष्य उज्ज्वल धका: नं निश्चिन्त जुइ थाय् दु। अस्तु। ♦

भवतु सव्व मंगलम्

बौद्ध देश भ्रमण

Dec 2017 - Myanmar

Feb 2018 - Sri Lanka

Aug 2018 - China

also contact for tours to
Singapore, Thailand & Malaysia

च्वनेत आरामदायी होटेलया व्यवस्था नापं
सुथसिया खाजा, ज्योना व बेलि
भिसा, हवाइ टिकट व अंग्रेजी भाषी गाझड

MYANMAR

THAILAND

CHINA

SRI LANKA

विस्तृत जानकारीया लागि सम्पर्क

उद्योगरत्न तुलाधर

बनस्थली बालाजु । फोन : ४३५९९५८ । मोबाइल : ९८५९२२०९९९

हिमालय नेपालको आधार

- शातप्रतिशत परिक्षण • लोडशेटिङ्गमा पनि निरन्तर उत्पादन
- १०५ डिपो आवंत याहिएको समायला बेपालअरी तुरन्तै डेलिभरी हुने
- पाँच दशकदेखि निरन्तर शक्तिशाली • लिमाणिकर्ताको उच्च रोजाई • पारदर्शी वजन र मूल्य

बढ़ी
हिमालले/सुरक्षित धर बनाउँदछ।

हिमालय नेपाल

हिमालय अस्ट्रेन इप्पड स्टील (प्रा) लि.
न्यौती भवन, १९८ कालिताप, पो. ब. नं. ३३, काठमाडौं
फोन: ९८४५०८५९५२५०, ९८४५५४५०, पोस्ट: ५२२६४४
www.himalsteel.com.np

स्वयम्भुङ् चंगु विभिन्न शैलीया चीभाया पुचः

बौद्ध ख्यलय् चैत्य

नेपालय् महायान बज्रयान अन्तर्गत चैत्य
स्थापना यायेगु परम्परा स्वयम्भु महाचैत्य
उदय जुसांनिसे न्यानावःगु खनेदु

सह प्रा. प्रेमहिरा तुलाधर

चैत्य धैगु बुद्ध धर्म, संघ, पञ्चज्ञान, पञ्चबुद्धया प्रतिक खः । चैत्ययात आदिबुद्ध धर्मधातु न धायेगु याः । अथेह चैत्ययात धर्मकाय ज्ञानकायया तत्वया रूपं सर्व सुगत हृदय, सर्व कुशल संग्रह, सर्वपारमिता पूरक न धायेगु याः । थकथ बुद्ध, बुद्ध यागु सम्पूर्ण धर्म देशना सिद्धान्त, बौद्ध दर्शन, विश्व ब्रह्माण्ड व ३१ ग भूवनया प्रतिक कथं कयातःगु चैत्ययागु थःगु है विशिष्ट महत्व व थाय् दु । थथे बुद्धयात लुमंका चा व अप्पां तग्वःक दयेकातःगु बौद्ध स्तुपया रूपयात थौं भीसं चैत्य, चीभाः धायेगु याना वया च्वनागु दु । उकिं स्तुप नापं सम्बन्ध दुगु स्थुप, स्थूर, थूर धैगु न चैत्य हे खः । अले थज्यागु चैत्यया दर्शन, पुजा याना सेवा यायेवलय् आपालं पुण्य प्राप्त जुइ, धर्म लाइ धैगु धारणा व्याप्त जुया च्वंगुलि थौंतक

चैत्यया सेवा यायेगु भीगु विश्वास व परम्परा जूगु दु । नापं चैत्य स्थापना जूगु थाय् पवित्र व क्लश नास याना पुण्य सम्भार यायेगु केन्द्र जूगुलि भी सकस्यां चैत्य प्रति तःधंगु श्रद्धा व आस्था तया पुजा यायेगु यानावया च्वनागु दु । उकिं हे भी सकले गुलां व निहिं न स्वयम्भु महाचैत्यया दर्शन यायेगु गःचाः हिलेगु नापं यैँ, यल, ख्वप, थिमि, सक्व, किपू लुम्बिनि आदि थासय् च्वंगु चैत्य पुजा यायेगु व थःथःगु त्वाः बहालय् च्वंगु चैत्य पुजा यायेगु चलन थौंतक न्यानावया च्वंगु दु, नेपालय् महायान बज्रयान अन्तर्गत चैत्य स्थापना यायेगु परम्परा स्वयम्भु महाचैत्य उदय जुसांनिसे न्यानावःगु खनेदु । थुगु महाचैत्य हे नेपाःया वास्तुकलाया दकले पुलांगु उदाहरण खः । नेपाःया लिच्छवि काल, मल्ल कालं निसे थीथी

थासय् इलय् व्यलय् थीथी आकार प्रकारया चैत्य स्थापना यायेगु ज्या न्त्याकाच्चंगु खःसा थौंतक चैत्य दयेकेगु ज्या न्त्याना च्चंगु दु । न्हापा न्हापाया चैत्य स्वया थौंकन्हेया चैत्य कलात्मक जुजुं वःगु दु । न्हापान्हापाया स्तुप थूरय् द्यो तयेगु चलन मदुसा थौंकन्हेया चैत्य पंचबुद्ध तयेगु याना हःगु दु । गुं चैत्यय् चैत्यया च्वय्या भागय् पंचबुद्ध व क्वय्या भागय् लोकेश्वर तयातःगु नं दु । थौंकन्हेया कलाकारपिं स आपालं प्रकारया चैत्यया सिर्जना याना हःगु दु । नापं न्हापां थज्यागु चैत्य बहाः बही, चुक, ननि, लाछि, मसान तीर्थ आदि थासय् तयेगु याइसा थौंकन्हे बौद्ध धर्मय् मन क्वसाःपि श्रद्धालु पिसं छ्येय् छ्येय् नं चैत्य पलिस्था याना हःगु दु । खला भी नेवाःतय् ज्याथःजिथिपि जंको याइबलय् नं चैत्य पलिस्था यायेगु चलन दु । अथेहे सीपिं सुखावति भुवनय् बास लायेमा धका सीपिनि नामं नं चैत्य पलिस्था याइपि दु । थथे चैत्य पलिस्था यानागु न्हि दँय् छ्यक्वः चीभाः बुसादँ धका चीभाः सफा याना पुजा पाठ याना थःथितिपि सःता भोय् नकेगु चलन दु ।

थज्यागु चैत्य स्थापना यायेगु परम्परा नेपा: देय्या नापं भारत, चीन, श्रीलंका, म्यानमार, थाइलायण्ड, तिब्बत आदि आपालं देशय् दु । तर नेपालय् चैत्यया आकार प्रकार व स्थापना यायेगु विधि मेमेगु देशय् स्वया आपालं पाःगु खने दु । नेपालय् चैत्य स्थापना यायेगुलिइ थःगु हे मौलिक विधि विधान दु । अथेहे मेमेगु देशय् नं थःथःगु देय्या देश, काल परिस्थिति, वातावरण अनुसार चैत्य दयेकेगु ज्या न्त्याना च्चंगु दु ।

नव ग्रन्थया “सद्वर्म पुण्डारिका सूत्रय स्तुप संदर्शन परिवर्तय तसकं विचित्र नापं दर्शन याये योग्यगु आकासय् भव्य स्तुप उत्पन्न जुया थुगु चैत्यया प्रभावं दक्को लोक धातु हे सुगन्ध्यमय जुयाच्चंगु खँ उल्लेख याना तःगु दु । थथे हे चैत्य निर्माण यायेगु विषय किया समुच्चय बुद्ध भक्ति शतकय् वर्णन यानातःगु दु । थथे हे चैत्य स्थापना यायेगु बारे जातक अबदानय् नं उल्लेख याना तःगु दु । गथे शृङ्खभेरी जातकय् छम्ह ब्राह्मणनी नं तीर्थय् वना फिया चैत्य दयेका श्रद्धा पूर्वक एकचित्तं त्रिरत्न लुमकाः न्यकू पुयाः पुजा भक्ति याःगुलिं कुकर्म याना सिनाः नर्कय् वंम्ह पूर्व

जन्मया थः भाःत तरे यायेगु थें ज्यागु तःधंगु फल प्राप्त याःगु खँ वर्णन यानातःगु दु । उकिं हे गुलां दिवंगत जूपिनि नामं स्वयम्भुइ वना न्यकू पुइका पुजा यायेगु परम्परा न्त्याना च्चंगु खः ।

अथे हे महासत्त्व जातक कथं पाञ्चाल देशया जुजु राजकुमारपि छ्न्हु शिकार म्हितः वंबलय् महासत्त्व राजकुमारं सने हे मफुम्ह माधुयात थःगु म्हया ला थःम्ह ध्यना नकाः उम्ह माधु व मस्तयूत उद्वार यानाविज्यात । थुम्ह महासत्त्व राजकुमारया अस्ति तया दयेका तःगु चैत्ययात हे भीसं नमोबुद्ध चैत्य धका धया वया च्वनागु दु । सुवर्ण प्रभा महायान सुत्रय् थुगु चैत्ययात ‘सप्त रत्नमय स्तुप’ धका वर्णन यानातःगु दु । थुगु चैत्ययात भगवान शाक्यमुनि बुद्ध वन्दना याना बिज्यागुलिं थुगु चैत्यया नां नमोबुद्ध जूगु खः धैगु बिद्वानतय् धापू दु । थुगु कारणं न नेपालय् चैत्य दयेकेगु परम्परा तसकं पुलांगु खः धका धायेफु ।

अथेहे चैत्ययावारे श्रावकयानया पालि ग्रन्थया अङ्गूतर निकाय, दिघ निकाय, मज्जिम निकाय आदि जातक अबदानय् स्तुप, स्थूप स्थूर (चैत्य) स्थापनाया बारे आपालं खँ उल्लेख याना तःगु दु । भगवान बुद्ध परिनिर्वाण जुइ धुंका च्यागः स्तूपया निर्माण जूगु खँ नं महापरिनिर्वाण सुत्रय् उल्लेख यानातःगु दु । भगवान बुद्ध परिनिर्वाण जुया दाह संस्कार लिपा भष्म अस्तुयात द्रोण ब्राह्मणं च्यागू देशया अनुयायीपित्त कुले दाना बराबर जुइक इनाविल । भगवान बुद्धया अस्ति यंकूपि राजगृहया अजात शस्त्रु, कपिलबस्तुया शाक्यत, अल्लकप्यया बुलित, रामग्रामया कौलियत, पावाया मल्लत, वैशालिया लिच्छवित, वेठाद्विपया ब्राह्मणत व कुशीनगरया मल्लत खः । इमिसं थःथःपिनिगु देशय् यंका अस्ति गर्भय् तया च्याथाय् स्तूप दयेकूगु दु । द्रोण ब्राह्मणं अस्ति दाना व्यूगु कुले छगः गर्भय् तया नं स्तूप छगः दयेकूगु दु । गुकियात कुम्भ स्तुप धाइ । अथेहे कुशीनगर वःपि पिप्पलयान मौर्यतय् सं मसानय् ल्यनाच्चंगु ट्यंगवा: यंका छगः स्तूप दयेकल । गुकियात अङ्गर स्तूप धाइ ।

भगवान बुद्ध मदये धुंका लिपा दयेकूगु च्यागः स्तूपया नापं मेमेगु भगवान बुद्धया उपभोग्य वस्तु तया दयेका तःगु थीथी प्यंगु प्रकारया चैत्य दु ।

पर्यातकया लागि चीवःगु चीभा

गथे -

- १) भगवान बुद्ध्यागु म्हय् च्वंगु सँ, लुसि, अस्थि, क्वँय्, नौ आदि गर्भय् तया दयेका तःगु चैत्ययात शारिरीक चैत्य धाइ।
- २) भगवान बुद्धं न्हिन्हि छ्यला विज्यागु चीवर गुलुपा: आदि सामान तया दयेका तःगु चैत्ययात परिभोग चैत्य धाइ।
- ३) भगवान बुद्ध्यागु दर्शन सम्बन्धी मुर्तित गर्भय् तया भक्तजनपिसं थःपिनिगु इच्छा पूवनेमा धैगु उद्देश्य सहित याना दयेका तःगु चैत्ययात उद्देश्य धाइ।
- ४) अथेहे भगवान बुद्धं छ्यला विज्याइगु धातुया सामान तया दयेका तःगु चैत्ययात ब्रतानुस्थित चैत्य धाइ।

थुलि जक मखु भगवान बुद्ध्या वा तया दयेका तःगु चैत्ययात 'दन्त चैत्य' धाइसा सँ तया: दयेका

तःगु चैत्ययात केश चैत्य धाइ। तपुस व भल्लुक धैपिं निम्ह व्यापारी दाजुकिजा बुद्ध्या न्हापापिं उपासक शिष्यपिसं भगवान बुद्ध्याके कयायंकुगु च्यापु सँ गर्भय् तया थःपिनिगु देशय् यंका दयेकुगु उकल वा उडिसा चैत्य हे न्हापांगु चैत्य खः धैगु धापू दु। थुकथं चैत्य दयेकेगु परम्परा पुलांगु खःसा चैत्यय् पंचबुद्ध तथा मेमेपिं द्योपिनिगु मुर्ति स्थापना यायेगु चलन न्हापा खने मदु।

लिपा इस्वीया ३०० दं न्ह्यो जुजु अशोकं भगवान बुद्ध्या न्हय्गः धातु चैत्य पाखें अस्ति लिकया ८४,००० (चय्यप्यद्वः) चैत्य रूपि धर्म स्कन्ध दयेकल। थज्यागु चैत्य भारतय् जक मखु संसार भरय् हे चैत्य स्थापना यायेगु लक्ष्य ज्वना: चैत्य स्थापना याःगु इतिहास अशोक बदानय् उल्लेख जूगु दु। थज्यागु अशोक चैत्य नेपा: देशय् नं आपालं दु। थज्यागु चैत्य नं नेपा:या वहा: बही, चुक, लाछि, तीर्थ मसान आदि थासय् स्थापना यानातःगु दु। थुगु इलानिसें चैत्ययात नेपा:मिपिसं श्रद्धा भक्ति तया पुजा, वन्दना, परिकमा याना भक्तिभाव तया वयाच्वंगु दु। थुकथं नेपा: देयया इतिहास स्वयम्भु पुराण, भारतया बौद्ध विद्वानपिनि पाखें व मेमेगु पौराणिक ग्रन्थय् उल्लेख जूकथं नं चैत्य स्तूप, स्थूर, थूरया परम्परा तसकं पुलांगु खः धका धायेफु।

नेपालय् थज्यागु चैत्य लोहँ अप्पा, थीथी धातुया नापं हाकुचाया नं दयेकेगु याः। थथे हाकुचाया चीचीगवःक दयेकेगु चैत्ययात लक्ष्य चैत्य धाइ। थ्व लक्ष्य चैत्य एक लाख पच्चीस हजार दयेकेगु याइ। थः जहान परिवार थःथितिपि म्वःल्हुया शुद्ध जुया नियमय् च्वना न्हिन्हि गुलि फत उलि दयेका सवा: लाख खातकि उपोषद ब्रतय् च्वना उगु चैत्ययात दशकर्म प्रतिष्ठा याना: तीर्थय् यंका नव नाग साधना याना विसर्जन पुजा यायेगु चलन दु।

थज्यागु चैत्यं वज्रयान कथं करुणामय, बसुन्धरा धर्मधातु, तारा आदि द्योपिनि धलं दनेबलय् चीचीगवःक चैत्य थाना वंगलासि हलय् न्यागः न्यागः तया पुजा यायेमा:। हानं सुयां चीभा स्थापना याइबलय् थुगु लक्ष्य चैत्य सवा लाख थाना गर्भय् तयेगु याइ। अथेहे थज्यागु चैत्य सुं सिना तीर्थय् वना लय् प्यंथइबलय् नं वंगलासि

हलय् न्यागः तया पुजा याये मा: ।

थथे हे गुलिगुलिस्यां गुंला लच्छ द्यो थायेगु
गुथि हे दुपि नं दु । थबलय् नं गुंला लच्छतक
आगमय् वना न्हिन्हि शुद्ध जुया छुं मनसें गुथिया
सकलें जःपिसं थःम्हं फकको हाकुचाया द्यो थाना
द्यो पुज्याना तयाथकी । कन्हेखुनु न्त्यथुकुन्ह द्यो
थानागु फुक्क छथाय् तया हानं मेगु थाइ । थुकथं
गुंला लच्छ तक द्यो थाना यंलाथ्वः पारु कुन्ह द्यो
थाना तःगु बाताय् बाताय् तया अप्पोगु खः मुलिइ
तया भल्यायात क्वबुइका यंकी । थबलय् सकस्यां
भः धायेक वसः पुना तुतः ब्वना लखूतीर्थ
भचाखुसि आदि थःथःगु तीर्थय् वना चुइकः वनी ।
थुगु चैत्य थायेबलय् छगः चैत्यय् छगः आखे
तयेमाः । अले थुगु द्यो थायेत बँ हाकुचा कयाहया
नाइक न्हाया: गुरुजुं शोधन याये धुका शुद्ध जुया
द्यो थायेगु याइ ।

थहे भवलय् बुद्ध बूगु थाय् लुम्बिनिइ दयेका
च्वंगु बज्रयान महाविहारय् स्थापना याये त्यंगु
चैत्यया गर्भय् तयेत सवा लाख लक्ष्य चैत्य नेपाल
बज्रयान महाविहार निर्माण मूल समिति व नेपाल
परम्परागत बौद्धधर्म संघ कान्तिपुर शाखाया
संयुक्त रवसालय् वि.सं. २०७२ साल कार्तिक ११
गते बुधवार निसें २०७२ साल मंसीर ९ गते तक
लच्छयंक व थबले सिमधःगु लिपा नं दयेका सवा
लाख लक्ष्य चैत्य थाना सकस्यां पुण्य लाभ
यानादीगु खँ थन लुमंके बहः जू ।

थथेहे सुं सिना तीर्थ तीर्थय् वना लय् प्यथः
वनीबलय अनया फि कया चैत्य दयेका पुजा याइ ।
थज्यागु चैत्ययात बालुका चैत्य धाइ । थुकथं हे
हानं सुं सिना: श्राद्ध याइबलय् तछ्वचुंया चैत्य
दयेका पुजा याइ । थज्यागु चैत्य दयेकेबलय् आखे
व ताय् न्यागः न्यागः तयेमाः । थज्यागु चैत्ययात
दुर्गति परिसोधन चैत्य धाइ । अथेहे ततःधःपि
महापुरुषपिनि मृत्यु जुइबलय् दाह संस्कार याःगु
थाय् मसानय् सीम्हेस्या भष्म नौ तया दयेकीगु
चैत्ययात भष्म चैत्य धाइ । दाह संस्कार याये धुका
भष्म नौ प्यन्हु तक मसानय् तया: प्यन्हु दुकुन्ह
भष्म चैत्य दयेका: पुजा याइ । अले घःस कुन्ह
खुसिइ वना खुसि सिथय् सीम्हेस्या भष्म नौ तया
फिया चैत्य दयेका पुजा याइ । थ चैत्य सीम्ह
दुर्गति मोचन जुया सुखावती भुवनय् बास लायेमा

धका याइगु छगू प्रतिकात्मक ज्या खः ।

थुकथं चैत्य पुजा यायेगु धैगु तसकं तःधंगु
पुण्यया ज्या जूगुरिं भीगु नेवा: संस्कृति कथं
भीसं यायेमाःगु थीथी ज्याखँ कर्मकाण्डय् भी
पुर्खापिसं चैत्य पुजा याये माःगु चलन रितिथिति
दयेका वंगु खः ।

चैत्य दयेकेग तसकं हे तःधंगु पुण्यया ज्या
खःसा चैत्य जिर्णोद्वार यायेगु भन हे फलदायक
ज्या खः । चैत्य भजनानुशंसा अवदानय् अप्पा,
लोहँ, ली, सिजः, वहः, लुँ, रत्न आदिया चैत्य
दयेका पुजाभाव यायेगु व चैत्य सेवा यानाया
आपालं फल प्राप्त जुइगु पुण्यया नं व्याख्या
यानातःगु दु । अथेहे चैत्य जिर्णोद्वार याःगुया
पुण्यया प्रभावं सुख ऐश्वर्य प्राप्त जूगु व चैत्य सेवा
याःगुया प्रभावं तसकं धनाध्य जूगु खँया नापं
आपालं थज्यागु फल प्राप्त जूगु खँ थीथी जातक्य्
उल्लेख ज्याच्वंगु दु ।

थुकथं चैत्य स्थापना याना पुजा यायेगु व
जिर्णोद्वार याना थःपिन्त भिं जुइ, पुण्य लाभ जुइ
धैगु विश्वास याना वया चवनापि जुया चैत्य
स्थापना याना पुज्यायेगु भीगु धर्म, संस्कृति जुइ
धुक्कू दु । अले थुलित महिमां जाःगु चैत्य प्रति
आस्था तया भीसं जाकि, स्वां, धुं, धुपाँय्, नैवद्य,
सिसाबुसा, आदि छाना ध्वाँय्, पताका व्येका
श्रद्धापूर्वक थःगु हे तालं पुजा आजा याना चित्त
शान्त शुद्ध एकाग्र याना सुख व आनन्द ताया
च्वनागु दु । उकिं हे मनूतय् नुगलय् धर्म चित्त
उत्पन्न जुइगु बौद्धतय् प्रतिक ज्याच्वंगु धर्म,
दर्शन, कला, आदर्श सुलाच्वंगु चैत्ययात पुजा
यायेगु व चैत्य स्थापना यायेगु ज्या न्त्याका हे
च्वेमाःगु दु । ♦

ग्राहालि ज्वल

१) ताम्राकार, रत्नतारा - “चैत्य”, पौ १२-४१, श्री
शान्तिघट बज्रधातु चैत्य महाविहार, श्रीधः बहाःया
ताःचा, श्री शान्तिघट बज्रधातु चैत्य महाविहार श्रीधः
बहाः संरक्षण समिति ने.सं. ११३४ फागुन शुक्ल ६

२) बज्राचार्य, पं रत्नकाजी - “बौद्ध चैत्य एक अध्ययन”,
पलेस्वां दं ७ अंक ९, लोटस रिसर्च सेन्टर प्रयाग पथ,
ललितपुर, ने.सं. १११६

असं बाजं गुथि

सदां धिसिलाकक न्यानाच्वने फयेमा धका:

भिंतुना देछाना

श्री दिगुख्यः बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

श्री दिगुख्यः गुथि छुं, पकनायजो यैं

फोन नं. : ४४९५३४५

श्री दिगुख्यः गुथि पकनायजोया बचत तथा ऋण सहकारी संस्था
भीगु थःगु हे संस्था खः। छुं नं कथंया ऋण (त्यासा) कायेत
वा नियमित बचत यायेत स्वापू तया दिइत इनाप याना च्वना।

थवंथः जाना भी सकलसिंगु आर्थिक उन्नति यायेगु थुकिया आज्जु खः।

अथं घाजं गुथि
अद्वां अद्वां सुथांलाक्ष न्त्यानाच्यने फयेमा थकाः
जिमिगु छुनुगलंनिसें अिंतुना

Kathmandu Sweater House

Fancy Fashion

Bhotahity, Kathmandu

Tel. No.: 01-4223675

Indian Fancy Sweater, Nepali Fancy Sweater & Vardhman Wool

Subha Kaji Shakya & Brother

च-२-७५, असन, काठमाडौं, फोन नं : ४२४३८३७

भगवान् बुद्ध गौतम

लक्ष्मीहिरा तुलाधर

विश्व विभूती, विश्व ज्योति
भगवान् बुद्ध गौतम,
नेपा: देय्या सुपुत्र खः छम्ह
शान्ति अग्रदूत गौतम

पावन धरती जन्मभूमी थव
भगवान् गौतम बुद्धया
पवित्र भूमी खः पुण्य भूमी थव
महापुरुष भगवान् बुद्ध या

सर्वोच्च, सर्वोन्नत विश्व प्रख्यात
हिमचुलि नं थन नेपा:या
विश्वय् नां जाःगु पुण्यभूमी थव
अले शान्ती क्षेत्र लुम्बिनी नं थन

नखः चखः अनेक संस्कृति
कलां जाःगु नेपा: देय् थन
पुण्य यायेगु संकेत व्यूव्यू
न्हयलुयाच्चंगु गुँला नखः थन

स्यूसां थूसां मस्यूपह याइपि
स्वःसां खँसां मखंपह पाइपि
छुंहे मस्यूसां नायो जुइमाःपि
इर्ष्या व द्वेषं प्रमन्त जुइपि

निर्दोषी पिनित दोषी याइपि
षड्यन्त्र अनेक दयेकी पिन्त
धर्मया संकेत खबरदारी यायां
नेपा:गाःया च्चकाय् दना

प्यख्ये मिखां स्वया बिज्याम्ह
ऐतिहासिक स्वयम्भु देगः नं थन
विश्व, विभूती विश्वज्योति
भगवान् बुद्ध गौतम या

पावन धरती जन्मभूमी थव
भगवान् बुद्ध गौतमया
पवित्र भूमी थव, पुण्य भूमी खः
सर्वश्रेष्ठ महापुरुष गौतम बुद्ध या

अथं घाजं गुथि
स्थुथांलाक्ष क न्ट्याःवने फयेमा
जिमिगु शिंतुना

सूर्यमान तुलाधर
दिव्यतारा तुलाधर

किसिध्वाका, यैं नेपा:
९८४९-५६४०९९

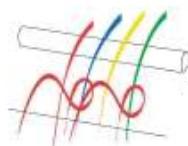

RAINBOW COLLECTION NEPAL - SOCIAL INITIATIVE

Rainbow Collection Nepal has been involved with "Helpless Children School" Kirtipur, Nepal since the day it was established. Our success is not only measured by our sales but also by how we can help our community.

Children in this school come from abusive homes, orphaned children, children who's parents are no longer living or left to defend for themselves, children come from homes where studying can be a far cry.

We pledge you to join us to make the dreams of these children by donating to this foundation with purpose.

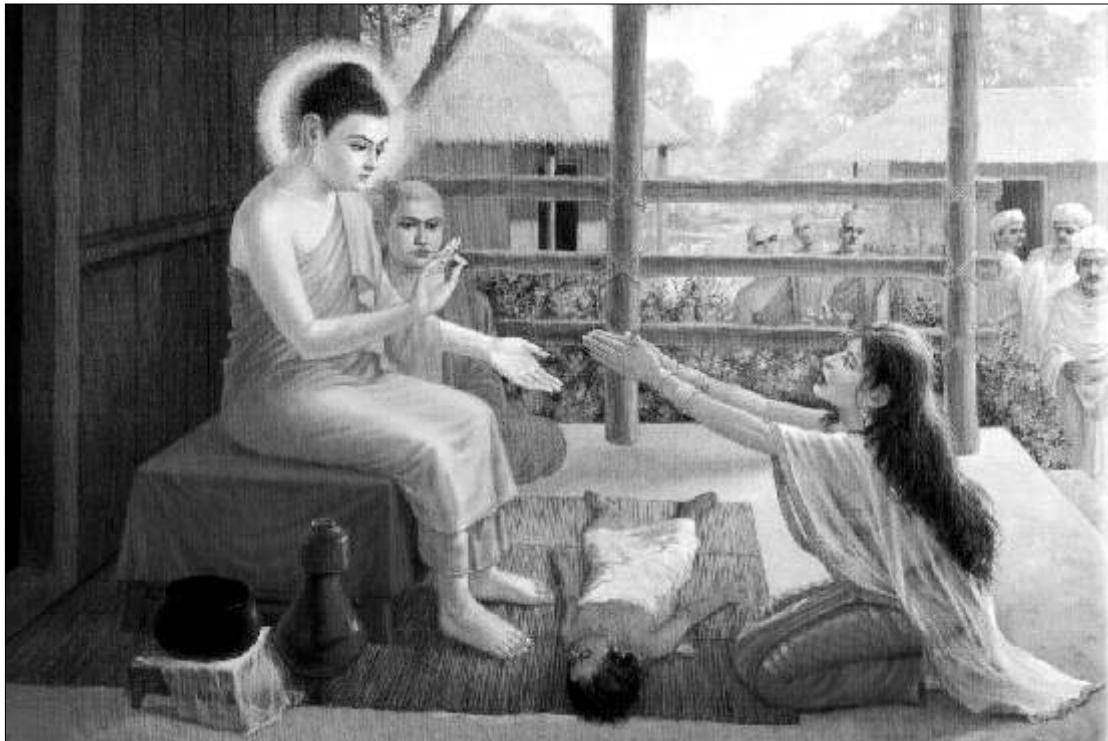
RAINBOW COLLECTION NEPAL
Manufacturer & Exporter of Hand Made Nepalese Carpets

SHIBALI CHOWK
BADEDAON 1

LALITPUR, NEPAL

PHONE: 5560873 MOBILE: 985 103 4730
[HTTP://WWW.RAINBOWNEPAL.COM](http://WWW.RAINBOWNEPAL.COM)

To Donate:
Please Contact Rainbow Collection Nepal.
Phone: 985 103 4730

Krishna Gautami pleading to Lord Buddha to bring her child back to life

Krishna Gautami

The suffering is part of life and death comes to all that are born.

**Prajula Tuladhar
Dagubaha**

Krishna Gautami was a wife of a wealthy business man residing in Shravasti. The story of Krishna Gautami is the source of popular aphorism - "The living are few, but the dead are many". The story is considered as one of the most popular stories in Buddhism.

One sad day, Krishna Gautami's only child became very ill and died. Krishna was so sad that she just couldn't believe that her baby was dead. She went into extreme grief and asked her neighbours if anyone could help her. Her sorrow and grief was so great that many people thought that she had descended

into madness. After going to many people for help, finally an old man saw her state and comforting her he told her to go to the refuge of the Buddha, who was nearby. She went as the old man suggested and pleaded in front of the Buddha for some medicine so as to bring her child back to life. Buddha looked at the dead child in her arms and thought how he could help her to accept the truth. Buddha asked her to fetch some mustard seed from any one house where no one has died. So she went out to fetch some mustard seed. But to her disappointment, she didn't find any such

house where no one had died. Finally, realization struck her that there was no home free from mortality. She finally put her child to rest and went to Buddha. Buddha was surprised to see that she was very calm and no longer holding her dead child. Buddha comforted and preached her with the truth. She was awakened by the truth and later Lord Buddha ordained her. The grief that Krisha Gautami faced are meaningfully explained in Pali and English language.

The verse in Pali is as follows :

*Yo ca vassasatam jeeve
apassam amatam padam
Ekaaham jeevitam seyyo
passato amatam padam*

English translation:

Though one should live a hundred years without seeing the Deathless State, yet better indeed, is a single day's life of one who sees the Deathless State.

In the Gautami Sutta
Krisha Gautami declared

I've gotten past the killing of my son,
have made that end
to my search for men,
I don't grieve, I don't weep
It's everywhere destroyed - delight.
The mass of darkness is shattered
having defeated the army of death,
free of fermentations I dwell !!

The suffering is a part of life and death comes to all that are born. We have to accept the fact that death is inevitable. Life is mysterious. When we lose someone we love, we have to accept that this is one of life's universal experiences everyone has suffered or soon will. The Buddha's understanding of death reminds us that our suffering and loss is never unique, is never a surprise, is never an aberration of life. It is itself and life is always a cause for celebration and happiness. ♦

**TOTAL
LUBRICANTS**

MAHAMAYA STORE

We sell bike accessories for all your biking needs

Remember us for:

- Helmets, Leg-guards and Mud-guards
- Mobil(Total), Chain sprays and Seat Covers
- Batteries, Gloves and Bike Covers
- Raincoats, Face-masks and many more...

Kathmandu Business Park,
Buddhabari, Teku

Prabin Tuladhar
Proprietor
9841 – 342134

बाजंपा: लःल्हायेगु दिकुन्हु तुच्चा ।

तुतः ब्ना: स्वयम्भु महाचैत्य
चाःहिला च्वंपि

असनय् जूगु 'इकोज इन द भ्यालि'
सांगीतिक ज्याइवलय् असं बाजंया
दाफा न्ह्यब्बया

Bluebird Mall

Branding your lifestyle

BRANDED MEN'S, WOMEN'S & KID'S WEAR | BRANDED SHOES | BAGS | TOYS
FURNITURE LAND | KFC | PIZZA HUT | BURGER SHACK | HIMALAYAN JAVA COFFEE

BLUESTAR COMPLEX, TRIPURESHWOR
TEL: 4228833

आखियर Achiever कृत्सन्धो ?

150 cc से ऊपरी तरफा 135 प्रतिविद्युत पहिलो बाह्यक

बुदाको पति, भौराको पति -
किंजसि अभ्यं रपाईन् २ विशेषताहु कै अखला क्वन दि शुवाले पछंदा खुलाई खुताउँ।
हेशले पहल त्रिपलाई -

104

Bethany

卷之三

SZ758-4 *Mits Enoki* *enoki73723* - *Platycerium* des 316155 - *Platycerium* *enoki73723* - *Platycerium* des 316155 - *Fuji Kita* - *220-00070* - *Shirogane* on *42-250702*

असं बाजं गुथि
न्हयाबले सुथांलाक क न्हयानाच्चने फयेमा
जिमिगु भिंतुना

न्यु अन्नपूर्णा ज्यासः पसः
New ANNAPURNA JYASA PASA

Jewellery Shop
Stockist of Ready Made Gold Ornaments

New Showroom
Cha 1-268 Ason Kamalachhi
Kathmandu, Nepal
Tel.: 4225224
Mobile: 9851023946

jasco

READY-MADE SHOP

Ranjana Galli, New Road

RETAIL SHOP
Ready-made Garments & Shoes

PRINSHA ENTERPRISES

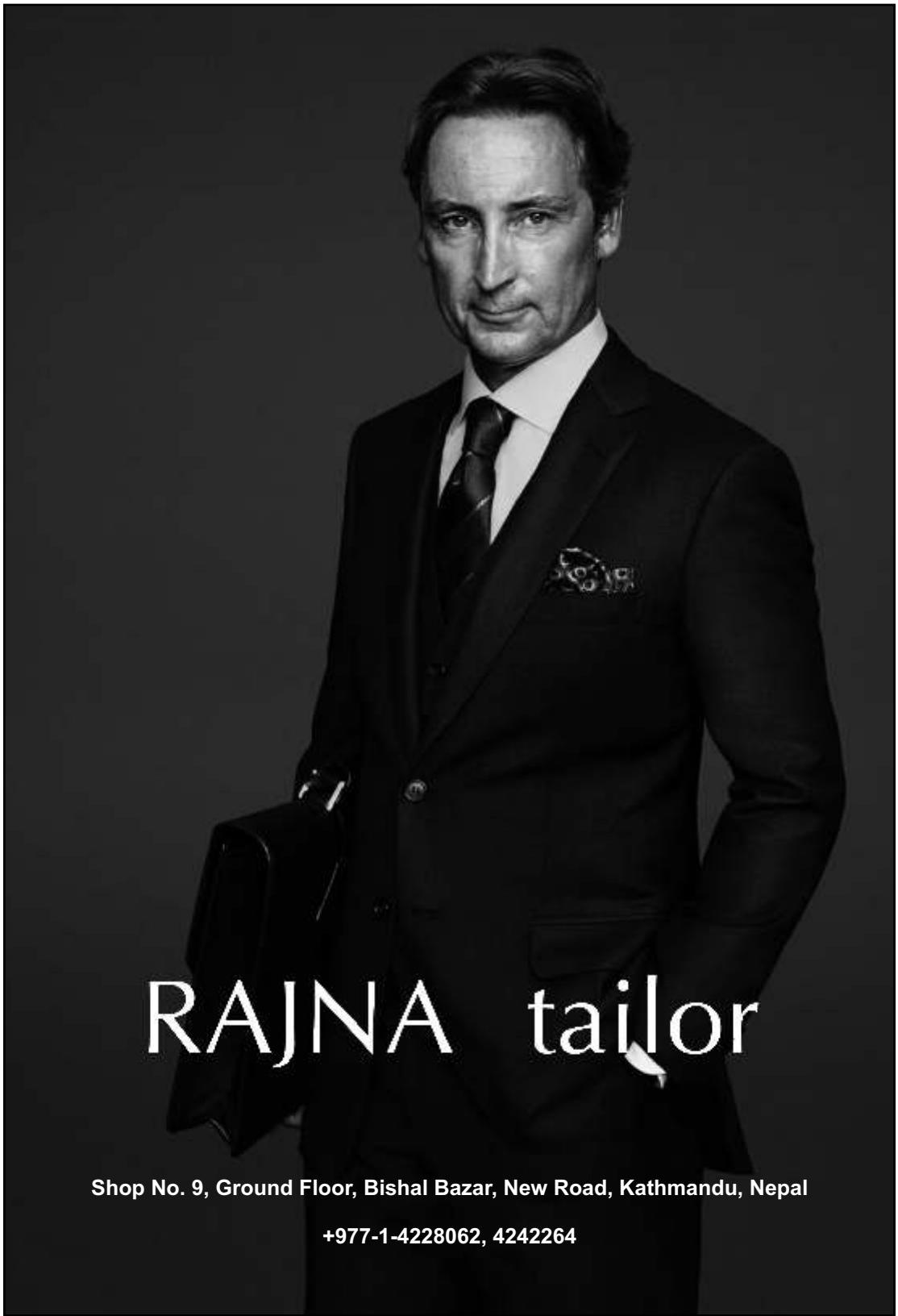
Ranjana Galli, New Road

Wholesale
Ladies Bag, Gents Shoes, Gents Ready-made

Rojita Tuladhar : 9851139812

Prajwal Man Singh Tuladhar : 9841329410

rojitaprajwal@gmail.com

RAJNA tailor

Shop No. 9, Ground Floor, Bishal Bazar, New Road, Kathmandu, Nepal

+977-1-4228062, 4242264

Devotees climb steps to reach Swayambhu Maha Chaitya

Gunla Festival

An introductory explanation

Dr. Gyanendra Tuladhar
Hakubaha Kawa

Time unmemorable, dating back to Buddha's time, when the monks stayed at one place and taught the Dharma, a sacred month of 'rains retreat' is the month of Gunla (the tenth month of the lunar calendar). It is a period when monsoon has arrived, rainy season begun, and the paddy having been planted. Besides waiting for harvest time, the farmers and the landlords have lots of free time. 'Idle period may lead to idle life', so the wise society engaged the community in religious activities and faith and the 'rains retreat', created a sacred month of Gunla Festival . It is a festival lasting for a month to

pray to Bodhisatwa, his meditation and teachings for peace and a simple way of life. Residents, land owners and farmers, living in the valley rejoice their time with prayers, fasting, walking, meditation, music, dance all of them take their turns for Gunla festival. During the festival, followers of Kathmandu city go to Swayambhu Maha Chaitya (earlier known as Gopuchha Parvat) singing hymns and playing traditional musical instruments such as *Dhaa* drums and flutes. Some of the musical instruments are distinctive to this festival. As good things are always adopted by others, the Gunla festival commemorated to

Children dressed in cow costume take the Saparu procession

Lord Buddha and celebrated in the Buddhist circle is also celebrated in the Hindu circle linking with Hindu deities in the same month.

Gunlā Bājan is a devotional music played by the Newa community. 'Gunla' is the tenth month in the Lunar calendar 'Nepal Sambat' and 'Bajan' meaning the traditional drums. Newa societies, based on locality and castes, where memberships are hereditary, organize Gunla Bajan performances. These groups follow an annual calendar of public performances. They also conduct music lessons for beginners before the start of the festival and hold religious festivals, hymn singing sessions and feasts. The most important activity of the month long Gunla Festival is making daily visits early in the morning to Swayambhu Maha Chaitya and also visiting other buddhist shrines at Bijeswori, Janabaha etc. enroute playing Gunla music. During the festival the music instruments used are a double-sided drum known as 'dhaa' (धाः), the main musical instrument believed to have been played

since many hundred years back. It is struck on the left side with a short stick and on the right side with the hand. Trumpets and clarinets are used to play go-give tunes. Originally, local wind instruments known as 'mwahali' (म्वाहालि) and 'basuri' (बासुरी) provided the tune. The other instruments used are 'taa' (ताः) and 'bhusya' (भुस्याः), small and large cymbals respectively; the 'naykhin' (नायखिं) small drum and 'chhusya' (छुस्याः) cymbals form a separate set of instrument; the 'payentah' (पैयताः), a long trumpet, is used on special occasions.

The performance of Gunla music starts with *Dyeh Lhayegu*, a short salutation to the deities. Separate pieces of music are played when marching in procession, going around a shrine and crossing a bridge. These are known as *Lawantah*, *Chwoh*, *Garha*, *Astara*, *Palimaa* and *Partaal*. During procession, musicians usually play the go-give tunes of seasonal songs or other traditional songs to go with the drums and cymbals. *Gwara* is a long piece of music which is played in temple squares and

sacred courtyards with the musicians standing in a circle, which is 15 to 20 minutes long. The popular ones are *Annapurna Gwara*, *Swetkali Gwara* and *Sangin Gwara*.

This year Gunla Festivals started on the ninth day of Shrawan (24th July, 2017), the very 1st day of the bright fortnight called Paru (day one of the lunar calendar, is the first day of the Gunla month). Devotees visit Swayambhu Maha Chaitya climbing the 400 steps of the staircase at Bhagwan Pau; the 5th day of the month is Nag Panchami, the day dedicated to the serpents. Every household decorate their main entrance with an image of serpent and worship. Due to lunar eclipse on the full moon day this year Raksha Bandhan festival is also observed on this day. On this day the Brahmin castes change their sacred thread worn around their neck and shoulder. On the full moon day, the Newar community observe the festival as Gunhi Punhi. A soup made of nine different varieties of bean is the speciality of the day. The bean soup helps keep the body strong and strengthen immunity to disease. The 1st day of the dark fortnight is Sāpāru (Gai Jatra). On this day processions are held in memory of family members deceased in the same year. Participants, usually Hindus, wear costumes representing cow and make a tour of the city. The Buddhist group take the *Bahidyo Swowanegu* procession playing Gunla music and visiting sacred courtyards, where images of Bahidyo (Dipankar Buddha) and Paubha (scroll paintings) that are put on display specially for this occasion. Devotees visit Buddhist shrines and sacred courtyards in the city in a winding file, praying mantras, playing traditional music, and offer worship to the images. The circuit of the festival takes a almost a whole day to complete. Matayā (मतयाः), the light procession, is one of the important religious celebrations during Gunla Festival. This festival is celebrated in memory of the event when the Buddha overcame Mara (the temptation) and attained the light

of wisdom. It is celebrated only in Lalitpur. The 8th day of the dark fortnight is Janmastami, celebrating the birth of the Hindu God Krishna. On Triyodashi, the 13th day of the dark fortnight, Panjran festival is observed. Panjran (पञ्जरां) is the alms giving festival. Male members of the Bajracharya and Shakya castes make an alms round of the city and people give them rice grain, food and money. The event is held on different dates in Kathmandu and Lalitpur. On this day, a large image of Dipankara Buddha and Paubha (scroll paintings) are put on display at private homes and sacred courtyards where alms are distributed. The last day of the month is Gokarna Aunsi, the 15th day of the dark fortnight also known as Amai, is the Father's Day, locally known as Bauyā Khwā Swoyegu (literally meaning looking upon one's Father's Face in the sense of paying respect to one's father). On this day children show their respect to their fathers by offering sweets and fruits. The final and climax day of the month long Gunla Festival and Bajan societies is the Paru Bhoy (पारुभोय), when devotees make the concluding worship and Gunla offerings to Swayambhu Maha Chaitya spending a whole day in the vicinity of Swoyambhu followed by feasting hence the name Paru Bhoy, the feast of Paru. ♦

Calendar of Gunlā festival (24July to 22 August) in 2017 AD

- 28 July – Nag Panchami, Raksha Bandhan
- 31 July – Panjarān (alms giving) in Lalitpur
- 7 Aug – Gunhi Punhi (Full Moon Day),
- 8 Aug – Saparu or GaiJatra,
- 8 Aug – Bahidyo Swoyegu
- 9 Aug – Matayā (procession) in Lalitpur
- 14 Aug – Krishna Janmastami
- 19 Aug – Panjarān (alms giving) Kathmandu
- 21 Aug – Father's Day
- 22 Aug – Paru Bhoy

स्वयम्भुइ वद्धिपि बाजं खलःया धलः - ६

तःदँ लिपा पिलू वल वतु धर्मचक्र महाविहारया गुँला बाजं

गुँलां बाजं थाना स्वयम्भुइ धर्म याःवद्धिपि
येया बाजं खलःत मध्ये शाक्य (बरे) त
१) लगंया किर्तिपुण्य महाविहार (गुँला बाजं)
२) ओमबहाःया गुँला बाजं
३) इतुबहाःया केशचन्द्र (गुँला बाजं)
४) कोहितिया किर्तिपुण्य (गुँला बाजं)
५) नःधः रत्नकीर्ति गुँला बाजं
६) चाबहीया गुँला बाजं (विशेष दिं खुनु जक स्वयम्भुइ
वद्धिगु खःसा न्हिन्हि चाबही च्वंगु चीभाः चाःहुलिगु खः ।

राजेन्द्र तुलाधर, न्हबहाः
थौकन्ह्य कुलेश्वर

येया थुपि खुगु खलःत स्वयम्भुइ वया च्वंपि जुल । तःदँ लिपा थुगुसिनिसें वतुया तःधं बहालय् च्वंगु
धर्मचक्र महाविहारया गुँला बाजं खलः नं बाजं ज्वनाः स्वयम्भुइ धर्म याःवःगु जुल । थुकथं शाक्य (बरे)
तय् बाजं खलःत न्ह्य खलः जुउगु जुल । थ्वपालय् येया वतु त्वालय् च्वंगु तःधं बहाःया धर्मचक्र
महाविहारं पिदंगु गुँला बाजं खलःया विवरण न्ह्यव्यया च्वना ।

धर्मचक्र महाविहार गुँला बाजं खलः

थाय्बाय् : तःधं बहाः, वतु, यें वडा नं २२

निइस्वंगु दँ : तःदँ न्ह्यनिसें न्ह्यानाच्वंगु

छ्वचलाबुलाय् वयाच्वंगु बाजं : धाः बाजा - १२ (फिनिगः) व नाय्खिं - १
भुस्या -१ ज्वः, ताः -१ ज्वः अले छ्वस्या -१ ज्वः

बाजं गुबलय् गुबलय् थायेगु याना च्वन :

गुँला लच्छ व्ययम्भुइ वनेगु, न्हूदं च्यालि, लुम्बिनी महाचैत्य उलेज्या, भगवान बुद्ध्या अस्तिधातु
परिकमा बलय्, थीथी निमन्त्रणा वःगु थासय् इत्यादी ।

बाजं खलःया दुजः पि

बुद्धिरत्न शाक्य, बुद्धिरत्न शाक्य, गौतमरत्न शाक्य,
प्रकाशरत्न शाक्य, आनन्द शाक्य, शेषरत्न शाक्य,
अनिलरत्न शाक्य, सन्देशरत्न शाक्य

बाजं व संस्कृतिनाप स्वापूया बारे

भीगु संस्कृति भीगु पहिचान खः । बाजं
गुबले नं निसें न्ह्याना च्वन धैगु आःतक अभिलेख
मदुसां विहार ७०० दँ पुलांगु धैगु अभिलेखं सिइ दु ।
तर विहार जिर्ण जुया २०६५ सालं पुन निर्माणया
ज्या याना: बाजं दिनाच्वंगु व सर्वसंघया आग्रह कथं
२०७४ सालं बाजं हानं न्ह्याका च्वनागु जुल । ♦

असं बाजं गुथिया पालाः थकालिपि
बाजं गुथिया ढुजःपि नाप ।

थुगुसिङ्ह या पालाः थाकुलि अमिताम्भ
तुलाधर असनय् ढाफाय् ब्वति
बयाच्वंगु ।

स्वयम्भुङ् सुचय् धो पुज्याना तुतः
ब्वनेगु इवलय् पालापि ।
बहीधो स्ववनेगु इवलय्या छगू लू ।

અની આજુપિંથં સ્વનાથકુઠગુ નેયાઃતય્ય મौલિક
 શાંખુતિક ધરોહરયા સુશાકુશાયા લાગિ
 મદિષ્ક વિષફં ભૂમિકા મિણતા વયાચ્ચંગુ
 અથં ઘાં ગુધિ અઝં ઘાંલાંક હ્યાઃવે ફયેમા
 ધકાઃ ઝિન્તુના દેછાના ચ્વના ।

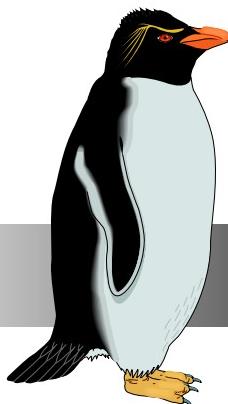
સુરક્ષિત ભવિષ્યયા આધાર
 નિયમિત બચત ખઃ થુકિયા પૂર્વાધાર

પરમ બચત તથા ઋણ સહકારી સંસ્થા લિ.

બાડ્મુઢા - ૨૫, કાઠમાડાઈ, નેપાલ ।

ફોન : ૪૨૬૩૬૭૯, ૪૨૫૦૪૧૮

Website : www.paramsavings.com.np

મિસા વ મિંગંતય્ણ વસ્સઃયા ખુદ્રા વ હોલ્સોલ
 વિશેષયાના સ્વેટર, સ્કૂલ ઇન્સ વ
 વિવાહયાત માંગુ વસ્સઃયા લાગિ લુમંકા દિસં

PENGUIN

ભોતાહિતિ, યેઁ । ફોન : ૪૨૪૯૪૮૯, ૪૨૨૧૭૦૧(છેઁ)

Chandani Wool Emporium

Putali Sadak, Kathmandu
 Phone : 4422752

For All kinds of Executive Readymade - Ladies and Gents, Coat,
 Jacket, Sweater, Shoes, Shirt, Pants, T-shirt etc.

ਗੁਰੂ ਬਾਬੁ ਗੁਰਿ

ਪਾ:ਲਾ: ਥਾਕੁਲਿ ਅਮਿਤਾਸਭ ਤੁਲਾਧਰ (ਧਾਲਾਸਿਕਵ), ਖੇਚਾਪੁਖੂ ਪ੍ਰਮੁਖਂ ੨੭ਸ਼ ਪਾ:ਲਾ: ਖਲ:
ਨੇ.ਸ. ੧੧੩੭ (੨੦੭੪) ਗੁੱਲਾ ਲਚਿਛਿਧਕਾਂ ਸਵਧਸ਼ਭਡੁ ਦ੍ਰੋਧੇਕੇ ਵਨਾ: ਲਿਹਾਂ ਭਾਧਾਦਿਇਪਿੰਤ
ਸੁਥਯੁ ਜਲਪਾਨ ਕੌਲਾ ਧਾਕੇਗੁਲਿਡੁ ਨੁਗ: ਹਵਧੇਕਾ ਪ੍ਰਾਯੋਜਨ ਧਾਨਾ ਦਿਇਪਿੰਨਿਗੁ ਨਾਂ ਧਲ:

ਮਿਤਿ / ਬਾਰ	ਜਲਪਾਨ ਪ੍ਰਾਯੋਜਨ ਧਾਨਾ ਦਿਇਪਿੰਨਿਗੁ ਨਾਂ	ਥਾਧ੍ਯਬਾਧ
੧ ਸ਼ਾਵਣ ੦੯ ਸੋਮਵਾਰ	ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਗੁਖਿ: ਗੁਥਿ	ਪਕਨਾਯ੍ਜਵ:
੨ ਸ਼ਾਵਣ ੧੦ ਮਂਗਲਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਖਲ:	
੩ ਸ਼ਾਵਣ ੧੧ ਬੁਧਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਸੁਨਿਲ ਰਤਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਖੇਚਾਪੁਖੂ
੪ ਸ਼ਾਵਣ ੧੨ ਵਿਹਿਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਬਿਨੋਦ ਰਤਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਸਾਨੇਪਾ
੫ ਸ਼ਾਵਣ ੧੩ ਸ਼ੁਕ੍ਰਵਾਰ	ਤਵਾ:ਥਾਕੁਲਿ ਮੋਤਿਕੁਣਾ ਤੁਲਾਧਰ	ਲਾਜਿਸ਼ਾਤ
੬ ਸ਼ਾਵਣ ੧੪ ਸ਼ਨਿਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਪਨਨਾ ਰਤਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਖੇਚਾਪੁਖੂ
੭ ਸ਼ਾਵਣ ੧੫ ਆਝਤਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਰੋਸ਼ਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਜਧਾਥਾ
੮ ਸ਼ਾਵਣ ੧੬ ਸੋਮਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਰਤਨ ਸ਼ਸ਼ਬਦ ਤੁਲਾਧਰ	ਖੇਚਾਪੁਖੂ
੯ ਸ਼ਾਵਣ ੧੭ ਮਂਗਲਵਾਰ	ਪਾ.ਥ. ਚੈਤਿਧਰਤਨ ਤੁਲਾਧਰ ਨਾਪਂ ੨੯ਸ਼ ਪਾ:ਲਾ:	ਕਮਲਾਛਿ
੧੦ ਸ਼ਾਵਣ ੧੮ ਬੁਧਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਪ੍ਰਜਾ ਰਤਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਕਾਲਿਮਾਟੀ
੧੧ ਸ਼ਾਵਣ ੧੯ ਵਿਹਿਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਸੁਰਜ ਮਾਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਕਿਸਿਧਵਾਕਾ
੧੨ ਸ਼ਾਵਣ ੨੦ ਸ਼ੁਕ੍ਰਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਅੰਨਿਲ ਰਤਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਖੇਚਾਪੁਖੂ
੧੩ ਸ਼ਾਵਣ ੨੧ ਸ਼ਨਿਵਾਰ	ਮਧ੍ਯਜੁ ਮੋਤਿ ਸ਼ੋਭਾ ਤੁਲਾਧਰ	ਬਾਕੁਨਨਿ
੧੪ ਸ਼ਾਵਣ ੨੨ ਆਝਤਵਾਰ	ਅਸੰ ਸੇਵਾ ਸਮਿਤਿ	ਅਸੰ
੧੫ ਸ਼ਾਵਣ ੨੩ ਸੋਮਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ:ਪਿ: ਪ੍ਰਦਿਪ, ਪ੍ਰਵਿਨ, ਸਵਧਸ਼, ਬਿਨੋਦ, ਦਿਲਸ਼ੋਭਾ	
੧੬ ਸ਼ਾਵਣ ੨੪ ਮਂਗਲਵਾਰ	ਚਾਂਘ: ਗੁਥਿ:	ਅਸੰ
੧੭ ਸ਼ਾਵਣ ੨੫ ਬੁਧਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਬਿਜਧਰਤਨ, ਪ੍ਰਯਵਲਮਾਨ ਤੁਲਾਧਰ	
੧੮ ਸ਼ਾਵਣ ੨੬ ਵਿਹਿਵਾਰ	ਪਾ:ਥ: ਅਮਿਤਾਸਭਯਾ ਕਾਧ ਨਭਨਿਤਯਾ ਬੁਦਿ	ਗੈਨਿਧਾਰਾ
੧੯ ਸ਼ਾਵਣ ੨੭ ਸ਼ੁਕ੍ਰਵਾਰ	ਪਾ:ਥ: ਗੌਤਮ ਕਾਜੀ ਤੁਲਾਧਰਨਾਪਂ ੩੧ਸ਼ ਪਾ:ਲਾ:	ਭੋਤਾਹਿਤ
੨੦ ਸ਼ਾਵਣ ੨੮ ਸ਼ਨਿਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ: ਤਿਰਥ ਮਾਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਬਖੁੰਡਲ
੨੧ ਸ਼ਾਵਣ ੨੯ ਆਝਤਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ:ਪਿ: ਸਚਿਨ, ਮਾਣਿਕ, ਬਿਦਾ, ਬਿਰੇਨ੍ਦ੍ਰ	
੨੨ ਸ਼ਾਵਣ ੩੦ ਸੋਮਵਾਰ	ਪਾ:ਲਾ:ਪਿ: ਸਾਨੁ ਰਾਜਾ, ਮਹੇਸ਼ ਰਾਜਾ	
੨੩ ਸ਼ਾਵਣ ੩੧ ਮਂਗਲਵਾਰ	ਪਾ:ਥ. ਦ੍ਰਵਧਮਾਨਸਿੰ ਤੁਲਾਧਰ	ਨਕਸਾਲ
੨੪ ਸ਼ਾਵਣ ੩੨ ਬੁਧਵਾਰ	ਮਾਜੁ ਅਰਥ ਰਤਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਲਾਜਿਸ਼ਾਤ
੨੫ ਭਾਦ੍ਰ ੦੧ ਵਿਹਿਵਾਰ	ਨਿਸਲਾ ਛਾ: ਵਨੇਗੁ	
੨੬ ਭਾਦ੍ਰ ੦੨ ਸ਼ੁਕ੍ਰਵਾਰ	ਮਿਨਤੁਨਾ ਗੁਥਿ	ਅਸੰ
੨੭ ਭਾਦ੍ਰ ੦੩ ਸ਼ਨਿਵਾਰ	ਮਧ੍ਯਜੁ ਕਲਧਨਾ ਤੁਲਾਧਰ	ਜਧਾਥਾ
੨੮ ਭਾਦ੍ਰ ੦੪ ਆਝਤਵਾਰ	ਮਾਜੁ ਉਜਵਲ ਮਾਨ ਤੁਲਾਧਰ	ਨਹੂਸਤਕ
੨੯ ਭਾਦ੍ਰ ੦੫ ਸੋਮਵਾਰ	ਸਵਧਵ: ਸਿੰ ਡਾਇਨਾਏਟੀ	
੩੦ ਭਾਦ੍ਰ ੦੬ ਮਂਗਲਵਾਰ	ਪਾਰੁ - ਬਾਜ਼ ਲ:ਲਹਾਯੇਗੁ	

असं घाजं गुथि सुथांलाक्क न्हयावने फयोमा
जिमिगु शिंतुना

Durbarmarg Kathmandu

sweet clothing
for Little Ones...

www.bigapplenepal.com

www.facebook.com/bigapplektm

E: info@bigapplenepal.com

P: +977-1-4231154

Change for Life

No. 1 Air Conditioner Manufacturer in the World

क्रेपालका एक सात्रा सफल DC Inverter AC

Now Introducing

G¹⁰ INVERTER AC

- World's Latest Inverter Technology
- 2times Faster Cooling
- High Speed DSP Chip
- Precise Temp Control
- Eco-Friendly R410A Refrigerant

अब ए कोई धनात्मक दुरुकाने, ठिकानी यो १४० टोल्टने ले चल्छ ।

Authorized Sole Agent for GREE Air Conditioner in Nepal

Head Office: New Road, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-1-4238266 / 4238330, Email: marketing@keyconceptnepal.com | Branch Office: Kalikanagar, Butwal-11, Tel: 071-438406 | Pokhara, Nagdhunga, Tel: 061-5366661, Mob: 9801067775 (Nitesh) | Bhairahawa, Tel: 071-527268 / 9801067762, Prashanna | Nepalganj, Tel: 9801067778, Gopi | Exclusive Service Center: Sitapali, Kathmandu, Tel: 4670294

Web: www.keyconceptnepal.com

National Marketing : Sushil - 9801067784, Mukesh - 9801067764, Niraj - 9801086426

बिचाः हायेका

बुद्धिः
वि.सं. १९९५
चैत्र ७ गते

मदुगु दिं :
वि.सं. २०७३
कार्तिक २४ गते

असं बाजं गुथि सुथांलावक न्ह्याकायंकेत
सदां दुग्यंगु ज्वाहालि याना च्वनादिइम्ह
ताःसिथु (पुतलिस्तक) या पाःलाः थाकुलि

मारतरत्न (माझराजा) तुलाधर

आकाभकाकां मदुगुलिं जिमित तष्कं दुःख ताल ।
सुख्खावति भुवनस बासं लायेमा धकाः कामना यासें
दुःखं कःपि ईकल छँजःपिन्त बिचाः हायेकाच्वना ।

गर्व वडं गवि

सकल गुथियारपि

बिचा: हायेका

कुल वीरसिं तुलाधर
त्रिपुरेश्वर

गौतम मानसिं तुलाधर
ज्याथा

निलदेवी तुलाधर
पुतलिसतक

शान्त मान तुलाधर
सानेपा

शान्तरत्न तुलाधर
न्हायकंत्वा

थुगु दँय् मदुपिं असं बाजं गुथिया गुथियाईपि
सुखावति भुवनस्य बासं लायेमा धकाः कामना यास्ते
दुःखं कःपिं सकल छँजःपिन्त बिचाः हायेका ।

गुरुं बढँ गवि

सकल गुथियारपि

e-ZONE Mobile

"For Electronic Solutions"

Nirmal Ratna Tuladhar

Mob. 9851069900

Bhuban Ratna Tuladhar

Mob. 9851024171

Mobiles | Accessories | Repairing

Mobiles

Accessories

Tab

Tamrakar Complex, Mobile Plaza, Pako, New Road, Kathmandu-22

E-mail: ezonemobile1@gmail.com

Main outlet/office:

Shop No. 18 (1st Floor)
Tel.: 4255471 (Sales),
4252454 (Office),
4212258 (Repair)
9851072468 (Accessories-Shashi)

Branch - 1:

Shop No. 1 (Ground Floor)
Tel.: 4249225 (Sales),
4218730 (Repair)
9812238474 (Accessories-Rajesh)

Branch - 2:

Shop No. 1-Ka (Ground Floor)
Tel.: 4252292 (Sales),
4266363 (Repair)
9851193096 (Accessories-Kuber)

Branch - 3:

Shop No. 57 (5th Floor)
Sales
Repair
Accessories

Branch - 4:

Teendhara, Durbar Marg

(West Side of Nanglo Bakery / Way to Rising Mall) Kathmandu-28

Tel.: 4241601 (Sales), 4256273 (Repair), 9851072468 (Accessories-Shashi)

Branch - 5:

Tri Ratna Tamrakar Complex, Ground Floor (North East Corner)
Sitapaila Chowk, Kathmandu

Tel.: 4034641 (Sales), 4034642 (Repair), Accessories

असं बाजूं गुणियात मिंदुना

नेपाल ओल हाउस

भोताहिति, काठमाडौं

फोन : ४२४९८१९

E-mail : nepalwoolhouse.ktm@gmail.com

ग्रन्त वर्णन गान्धी

असं बाजं गुथि सुथांलाकक न्ह्याकेगु लागि थुगुसिइया दँपौ सफुलिइ विज्ञापन बिया
रवाहालि यानादिइपि व्यय धलखय न्ह्यथनापि सकलसित सुभाय देघाना च्वना ।

List of Advertisers

COLOR Pages

SONY	Cover Back
PEANUTS	Cover Inside
SONY Bravia	Cover Inside
Tamrakar Mobile	Cover Inside
Arrow	2
Basanta Motors	64
Basundhara Imports	6
Big Apple	122
Bluebird Mall	109
E-zone mobile	126
Gree Air conditioner	123
Jasco Readymade	112
Mahalaxmi Complex	57
Milan Sahakari	15
Nepal Wool House	127
Platinum Studio	14
Rainbow Collection	105
Visuals	16

B/W Pages

Annapurna Hosiery	40
Azima Kitchenware ½	56
Bicha Hayaka (Gautam)	87
Central Barcode	17
Classic Buffet Point	41
Digukhyo Guthi	25
Digukhyo Sahakari	102
Dress for Less ½	86
Gillette Cooperative ½	63
Grand Shopping ½	56
Green Party Palace	24

Himal Iron & Steel	97
Himalayan Height ½	70
Jarunchhe Enterprises	81
Kailash Expedition	80
Kathmandu Sweaters ½	103
Kirara ½	75
Lalima Cooperative	91
Mahamaya Store ½	107
Mesmerize	32
NGM Hero	110
MN Readymade	62
Modern Newa Eng School	8
Multi Pharmaceuticals	37
Muncha House	65
New Annapurna Jyasa	111
New Grand Wool Centre	63
Novel Handicraft	28
Optic Eye Centre	51
Orange ½	75
Param Sahakari ½	120
Pinguine ½	120
Rajna Tailor	113
Ratna Traders	79
Shree Upama Traders ½	58
Sports Point	29
Subha Kaji Shakya & Brother ½	103
Summit River ½	70
Surya Man Tuladhar ½	104
Udyog Ratna Tuladhar	96
Vinex Sports Point	71
Vishwa Motors	33
Zest Group ½	58

SONY

BRAVIA

For details please contact
Sony Centre

Kantipath, Tel: 4250305, Jawalakhel, Tel: 5526300
Labim Mall (Shop no. 204), Tel: 5535164

www.facebook.com/Nepal.SONY

Tamrakar
Mobile

SAMSUNG

HUAWEI

GIONEE

COLORS
MOBILE

MI

Shop No. 16, Tamrakar Plaza, Pako, New Road, Kathmandu, Ph No.: 4259446

SONY

Super Slow Motion Super Wow Expression

XPERIA XZs

- 19 MP Motion Eye™ camera with Super slow motion
- 4 GB RAM, 64 GB ROM (Expandable)
- 5.2" Full HD display
- Qualcomm® Snapdragon™ 820 processor
- Water-resistant® design

MRP Rs. 69,000/-

FREE
Sony Power Bank

A camera ahead of its time

XPERIA XZ

- 5.2" Full HD Display - 23 MP rear camera
- 13 MP front camera
- 3 GB RAM, 64 GB ROM

Rs. 59,500/-

XPERIA X

- 5" Full HD Display - 23 MP rear camera
- 13 MP front camera
- 3 GB RAM, 64 GB ROM

Rs. 38,500/-

XPERIA XA Ultra

- 6" Full HD Display - 21.5 MP rear camera
- 16 MP front camera
- 3 GB RAM, 16 GB ROM

Rs. 31,500/-

XPERIA XA

- 5" HD Display - 13 MP rear camera
- 8 MP front camera
- 2 GB RAM, 16 GB ROM

Rs. 19,000/-

XPERIA

For details please contact

Sony Centre

Kantipath, Tel: 4250305, Jawalakhel, Tel: 5526300

Labim Mall (Shop no. 204), Tel: 5535164

www.facebook.com/NepalSONY

